

MADENCİLİK SEKTÖRÜ YATIRIM SÜREÇLERİ KILAVUZU

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
**YATIRIM
OFİSİ**

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
**YATIRIM
OFİSİ**

SEKTÖR 05

**MADENCİLİK SEKTÖRÜ YATIRIM
SÜREÇLERİ KILAVUZU**

2022

CUMHURBAŞKANLIĞI YATIRIM OFİSİ

ANKARA (Merkez):
Cumhurbaşkanlığı Çankaya Köşkü Yerleşkesi
Ziyaur Rahman Caddesi No:5
Çankaya/ANKARA 06700
+90 312 413 89 00

İSTANBUL (Ofis):
Muallim Naci Caddesi
No:73 Ortaköy
Beşiktaş/İSTANBUL 34347
+90 212 468 69 00

Bu kılavuz Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi tarafından

İşbirliği ile hazırlanmıştır.

Kılavuz yasal olarak bağlayıcı bir belge olmayıp yol gösterici niteliktedir.
Bilgiler Ocak 2022 itibarıyla günceldir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
**YATIRIM
OFİSİ**

ÖN SÖZ

Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi (Ofis), Türkiye'nin sunduğu yatırım fırsatlarını küresel iş dünyasına tanıtmaya ve yatırımcılara Türkiye'ye yapacakları yatırımın her aşamasında destek verme görevini üstlenmiş tek resmî kuruluştur. Doğrudan Cumhurbaşkanına bağlı olarak faaliyet gösteren Yatırım Ofisi, Türkiye'nin ekonomik kalkınmasını hızlandıracak yatırımları özendirmeyle görevlidir. Bu amaçla Ofis, teknoloji yoğun, katma değeri yüksek ve istihdam yaratan yatırımları destekleyerek bu yatırımlara ilişkin tüm süreçleri yatırımcı adına takip edip hızlandırmaktadır.

Dünya genelinde pek çok ülkede faaliyet gösteren Ofis; Almanya, Birleşik Arap Emirlikleri, Güney Kore, İngiltere, İspanya, İtalya, Japonya, Katar, Singapur ve Suudi Arabistan gibi ülkelerde yerleşik yerel danışman ağıyla yatırımcılara hizmet sunmaktadır. Yatırım Ofisi, yatırımcıları "Tek Durak Ofis" yaklaşımıyla karşılamakta, geniş hizmet yelpazesi ile yatırımcıların Türkiye'deki yatırımlarından en yüksek düzeyde verim sağlamalarını kolaylaştırmaktadır.

Yukarıda belirtilen hedefler doğrultusunda Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi tarafından yatırımcılara sunmak üzere; aşağıdaki ana sektörlerde yapılacak yatırımlarda, şirket kuruluşundan yatırımın faaliyete geçtiği zamana kadar tamamlanması gereken izin, onay, ruhsat ve lisans gibi tüm bürokratik işlemlerin tespit edildiği, yatırımcılar için rehber niteliğinde olan **Sektörel Yatırım Yol Haritaları Raporunun Hazırlanması Projesi** kapsamında **8 kılavuz** hazırlanmıştır:

- Atık Bertaraf ve Geri Kazanım Sektörü
- İmalat Sektörü
- Enerji Sektörü
- Orman ve Orman Ürünleri Sektörü
- **Madencilik (arama faaliyetleri ve işletme faaliyetleri) Sektörü**
- Lojistik Sektörü
- Hizmet Sektörü
- Tarım ve Hayvancılık Sektörü

Belirtilen sektörlerde yapılacak yatırımlarda, yatırımların hayata geçirilmesi için gerekli tüm bürokratik süreçlere yönelik hazırlanan bu kılavuzlar; izin ve onaylar için atılması gereken adımlar, başvurulacak merci, yatırımcıdan istenen bilgi ve belgeler, işlem süreleri ve işlem ücretleri hakkında bilgi vermektedir.

Hazırlanan bu kılavuzlar yasal olarak bağlayıcı olmayıp yol gösterici niteliktedir.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	5
TABLOLAR DİZİNİ	9
DİYAGRAMLAR DİZİNİ.....	10
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	11
KISALTMALAR VE TANIMLAR	12
SEKTÖR DİYAGRAMLARINDA KULLANILAN ŞEKİLLER	13
1. MADENCİLİK SEKTÖRÜ	15
1.1. Sektördeki Projelerin Tanımlanması.....	15
1.2. Sektördeki Projelerin Aşamaları	17
2. SEKTÖREL YATIRIM SÜREÇLERİ	19
2.1. İzin ve Onay Süreçlerine Ait Adımlar	19
2.2. Maden Kanunu 7. Madde İzin ve Onay Süreçlerine Ait Adımlar.....	39
2.2.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Süreci	39
2.2.2. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Alınması Süreci (Madencilik Faaliyetleri)	46
2.2.3. Mülkiyet İzinleri (Yatırım Yeri Temini ve Tahsisi)	48
2.2.3.1. Hazine Arazisi Yatırım İzni Süreci	49
2.2.3.2. Tarım Arazilerinin Tahsisi (Tarım Dışı Kullanım İzni).....	55
2.2.3.3. Mera Kanunu Kapsamındaki Arazilerin Tahsis Amacı Değişikliği / Mera Arazilerinin Tahsisi	60
2.2.3.4. Orman Arazilerinin Tahsisi.....	64
2.2.3.5. Endüstri Bölgelerinin Kuruluşu ve Endüstri Bölgelerinde Yatırım Yeri Tahsisi	68
2.2.3.6. Organize Sanayi Bölgelerinde Yatırım Yeri Temini	78
2.2.3.7. Sanayi Alanlarında Yer Tahsisi.....	81
2.2.3.8. Serbest Bölgelerde Yatırım Yeri Tahsisi.....	82
2.3. Madencilik Sektöründe Diğer İzin ve Onay Süreçlerine Ait Adımlar.....	85
2.3.1. Şirket Kuruluş Süreci	85
2.3.2. İmar Planı Süreci.....	92
2.3.3. Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesi Süreci	96

2.3.4. Karayolu Bağlantı İzni (Geçiş Yolu İzin Belgesi) Süreci	100
2.3.5. Kapasite Raporu Alınması Süreci	105
2.3.6. Sanayi Sicil Belgesi Alınması Süreci	107
2.3.7. Çevre İzin ve Lisans Süreci.....	110
2.4. Madencilik Sektörü Teşvikleri.....	113
2.4.1. Yatırım Teşvik Belgesi Başvurusu	113

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 5.1. MAPEG'den Boş Alan Sorgulama.....	28
Tablo 5.2. İhale Müracaatı (Gerçek Kişi)	28
Tablo 5.3. İhale Müracaatı (Tüzel Kişi)	29
Tablo 5.4. Ruhsat Devri	30
Tablo 5.5. Rödovans Süreci.....	32
Tablo 5.6. YTK Tarafından İşletme Projesi Hazırlanması	33
Tablo 5.7. YTK Tarafından Ön İnceleme Raporu ve Maden Arama Projesinin Hazırlanması	34
Tablo 5.8. İşletme Ruhsatının Alınması (İşletme Taban Bedeli)	34
Tablo 5.9. 2022 Yılı için Ruhsat Grubuna ve Hektarına Göre Değişen Ruhsat Bedelleri.....	35
Tablo 5.10. Maden Kanunu 7. Madde Kapsamında Alınan İzinler	36
Tablo 5.11. Ön Arama Faaliyet Raporunun Hazırlanması	36
Tablo 5.12. Daimi Nezaretçi Ataması ve Sevk Fişi Alınması Süreci.....	37
Tablo 5.13. Genel Arama Faaliyet Raporunun Hazırlanması	37
Tablo 5.14. Detay Arama Faaliyet Raporunun Hazırlanması	38
Tablo 5.15. Devlet Hakkı Ödenmesi Süreci	38
Tablo 5.16. Fizibilite Raporunun Hazırlanması	39
Tablo 5.17. ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Projeler İçin İzin Süreci İşlemleri	43
Tablo 5.18. ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesinde Yer Alan Projeler İçin İzin Süreci İşlemleri	45
Tablo 5.19. ÇED Yönetmeliği Ek-1 ve Ek-2 Listesinde Yer Alan Projeler İçin 2022 Yılı Proje Başvuru Bedelleri	45
Tablo 5.20. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Alınması Süreci İşlemleri.....	47
Tablo 5.21. Hazine Taşınmazlarının Teşvik Yoluyla Tahsisi Aşamaları	52
Tablo 5.22. Tarım Arazilerinin Tahsis Süreci (Tarım Dışı Kullanım İzni Süreci)	60
Tablo 5.23. Mera Kanunu Kapsamındaki Arazilerin Tahsis Amacı Değişikliği Süreci İşlemleri	64
Tablo 5.24. Orman Kanunu'nun 16. Maddesine Dayalı Olarak Verilen İzin İşlemleri	65
Tablo 5.25. Orman Kanunu'nun 16. Maddesine Dayalı Olarak Yapılan Başvuruların Değerlendirilmesi.....	66
Tablo 5.26. Karma/İhtisas Endüstri Bölgelerinin Kuruluş Süreci İşlemleri	70
Tablo 5.27. Mevcut Karma/İhtisas Endüstri Bölgelerinde Yer Tahsisi Süreci İşlemleri	72
Tablo 5.28. Münferit Yatırım Yeri Kuruluş Süreci İşlemleri	74
Tablo 5.29. Özel Endüstri Bölgelerinin Kuruluş Süreci İşlemleri.....	76
Tablo 5.30. Organize Sanayi Bölgelerinde Yatırım Yeri Temini İşlemleri (Satış).....	80
Tablo 5.31. Organize Sanayi Bölgelerinde Yatırım Yeri Temini İşlemleri (Kiralama)	80
Tablo 5.32. Serbest Bölgelerde Yatırım Yeri Tahsisi İşlemleri	85
Tablo 5.33. Anonim Şirketi Kuruluşu	88
Tablo 5.34. Limited Şirket Kuruluşu.....	90
Tablo 5.35. Genel İmar Planı Süreci.....	95
Tablo 5.36. Yapı Ruhsatı (İnşaat Ruhsatı) Süreci İşlemleri.....	98
Tablo 5.37. Yapı Kullanma İzin Belgesi Süreci İşlemleri.....	100
Tablo 5.38. Geçiş Yolu İzin Belgesi Süreci İşlemleri.....	102
Tablo 5.39. Kapasite Raporu Başvuru Süreci İşlemleri	107
Tablo 5.40. Sanayi Sicil Belgesi Başvuru Süreci İşlemleri	110
Tablo 5.41. Çevre İzin ve Lisans Süreci	112
Tablo 5.42. Yatırım Teşvik Belgesi Başvuru Süreci.....	114

DİYAGRAMLAR DİZİNİ

Diyagram 5.1. Maden Sektörü Yatırım Süreci	26
Diyagram 5.2. ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Projelerin PTD/ÇED Süreci.....	42
Diyagram 5.3. ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesinde Yer Alan Projelerin ÇED Süreci	44
Diyagram 5.4. Madencilik Faaliyetlerinde İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Alınması Süreci.....	46
Diyagram 5.5. Hazine Taşınmazlarının Teşvik Yoluyla Tahsisi Süreci	51
Diyagram 5.6. Tarım Arazilerinin Tahsis Süreci (Tarım Dışı Kullanım İzni Süreci)	59
Diyagram 5.7. Mera Kanunu Kapsamındaki Arazilerin Tahsis Amacı Değişikliği İzin Süreci	63
Diyagram 5.8. Orman Arazilerinin Tahsisi Süreci	67
Diyagram 5.9. Karma/İhtisas Endüstri Bölgelerinin Kuruluş Süreci.....	71
Diyagram 5.10. Mevcut Karma/İhtisas Endüstri Bölgelerinde Yer Tahsisi Süreci.....	73
Diyagram 5.11. Münferit Yatırım Yeri Kuruluş Süreci.....	75
Diyagram 5.12. Özel Endüstri Bölgelerinin Kuruluş Süreci	77
Diyagram 5.13. Organize Sanayi Bölgelerinde Yatırım İzni Süreci	79
Diyagram 5.14. Sanayi Alanlarında Yer Tahsisi Süreci	82
Diyagram 5.15. Serbest Bölgelerde Yatırım Yeri Tahsisi Süreci	84
Diyagram 5.16. Anonim Şirket Kurulum Aşamaları	87
Diyagram 5.17. Limited Şirket Kurulum Aşamaları	89
Diyagram 5.18. Kollektif ve Komandit Şirketlerin Kurulum Aşamaları	91
Diyagram 5.19. Kooperatif Kurulum Aşamaları.....	92
Diyagram 5.20. Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü veya Belediye Nezdinde Yürütülen İmar Planı Süreci.....	93
Diyagram 5.21. Organize Sanayi Bölgeleri ve/veya Endüstri Bölgeleri İçin İmar Planı Süreci.....	94
Diyagram 5.22. Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesi Alınması Süreçleri	97
Diyagram 5.23. Geçiş Yolu İzin Belgesi Alınması Süreci	104
Diyagram 5.24. Kapasite Raporu Alınması Süreci	106
Diyagram 5.25. Sanayi Sicil Belgesi Alınması Süreci	109
Diyagram 5.26. Çevre İzin ve Lisans Süreci	111

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 5.1. Madencilik Sektörü Faaliyetleri	15
Şekil 5.2. Madencilik Sektörüne Ait Genel Yatırım Adımları	18
Şekil 5.3. Yatırım Yeri Temin ve Tahsisi Türleri	48
Şekil 5.4. Kuruluşlarına Göre Şirket Türleri	86
Şekil 5.5. Geçiş Yolu izin Belgesi Alınması Kapsamında Başyuru Yapılacak Yetkili İdareler.....	101

KISALTMALAR VE TANIMLAR

ÇED	: Çevresel Etki Değerlendirmesi
ECRİMİSİL	: Bir taşınmaz malın, sahibinin izni olmaksızın kullanılması sonucu oluşan tazminat hakkı
HKT	: Halkın Katılım Toplantısı
KEP	: Kayıtlı Elektronik Adres
MAPEG	: Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
OFİS	: Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi
OGM	: Orman Genel Müdürlüğü
PROJE	: Sektörel Yatırım Yol Haritaları Raporu'nun Hazırlanması Projesi
PTD	: Proje Tanıtım Dosyası
YİKOB	: Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı
Yİ-ÜFE	: Yurt İçi Üretici Fiyatları Endeksi
YTK	: Yetkilendirilmiş Tüzel Kişilik (Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) tarafından yetkilendirilerek Maden Kanunu kapsamında MAPEG'e verilmesi gereken rapor, proje ve her türlü teknik belgeyi hazırlamaya yetkili kılınmış, ilgili yönetmelik kapsamında faaliyetlerini yürütecek tüzel kurum)

SEKTÖR DİYAGRAMLARINDA KULLANILAN ŞEKİLLER

<p>Başlangıç / Bitiş İşareti</p> 	<p>Bu şekil, işlemlerde ilk ve son adımı belirtmek için kullanılmıştır.</p>
<p>İşlem</p> 	<p>Bu şekil, işlemlere yönelik genel bilgilendirme amaçlı kullanılmıştır.</p>
<p>Karar</p> 	<p>Bu şekil, bir kararın sonucunun bir sonraki adımı belirlediği noktayı belirtir. Birden fazla sonuç olabilir, ancak genellikle evet ve hayır sonuçları vardır. Karar gerektiren adımlarda bu şekil kullanılmıştır.</p>
<p>Belge</p> 	<p>Bu şekil, bir belgeyle sonuçlanan adımı göstermek için kullanılmıştır.</p>
<p>Sayfa İçi Başvuru</p> 	<p>Bu şekil, ilişkili kutucuğa ait başka bir tablo ve diyagram olduğunu gösterir. T ile başlayan işaret tabloya, D ile başlayan işaret diyagrama ve Ş ile başlayan işaret şekle yönlendirir.</p>

Not: Sektörel Yatırım Yol Haritaları Raporu'nun Hazırlanması Projesi kapsamında sektör diyagramlarının oluşturulması amacıyla uluslararası standartlara uygun şekilde temel akış çizelgeleri kullanılmıştır. Akış çizelgelerinde kullanılan her bir şekil, işlemdeki farklı türde bir adımı temsil etmektedir. Sektör diyagramlarında kullanılan şekiller ve temsil ettikleri adımlar yukarıdaki tabloda sunulmuştur.

1. MADENCİLİK SEKTÖRÜ

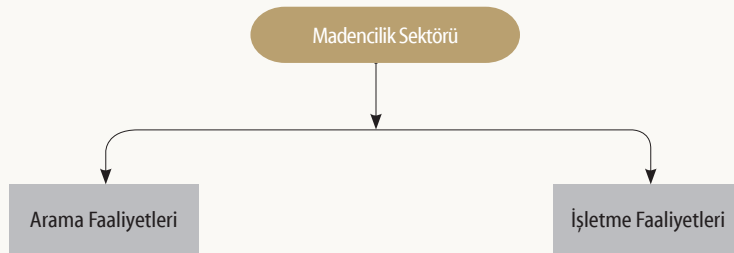
Madencilik sektörü kapsamında yürütülen yatırım süreçlerine ait genel adımlar devam eden başlıklarda tanımlanmıştır.

1.1. Sektördeki Projelerin Tanımlanması

Maden yatırımlarının ele alındığı bu sektörde yatırımlar, arama faaliyetleri ve işletme faaliyetleri olmak üzere iki ana başlıkta incelenmiştir (Şekil 5.1).

Şekil 5.1. Madencilik Sektörü Faaliyetleri

Arama faaliyetleri, maden varlığının tespiti amacıyla jeokimya, jeofizik çalışmaları, jeolojik harita yapılması, numune alınması, kuyu, galeri, sondaj ve yarma şeklinde yapılmaktadır. Bu faaliyetlerle cevherin boyutu ve rezervi gibi değerler ortaya konmaktadır.

İşletme faaliyetleri ise arama sonucu boyut ve kalitesi ortaya konmuş cevherin boyutlandırma ve zenginleştirme ile işletilmesi süreçlerini kapsamaktadır.

Madencilik sektöründe ilgili kanun ve yönetmelikler kapsamında arama ve işletme faaliyetlerinde ele alınan maden grupları aşağıda tanımlanmıştır.

Maden Grupları

I. Grup Madenler:

a. İnşaat ve yol yapımında kullanılan, tabiatta doğal olarak bulunan kum ve çakıl, %80'in altında SiO_2 içeren kum, ariyet malzemesi ve SiO_2 oranına bakılmaksızın denizlerdeki ve akarsu yataklarındaki kum ve çakıllar

b. Tuğla-kiremit kili, çimento kili, baraj, gölet ve benzeri yapılarda kullanılan killer, marn, puzolanik kayaç (tras), çimento ve seramik sanayilerinde kullanılan ve diğer gruplarda yer almayan kayaçlar ile;

- %25'ten az Al_2O_3 içeren killer
- %50'den az montmorillonit minerali içeren killer

- %50'den az illit minerali içeren killler
- %50'den az zeolit minerali içeren kayaçlar
- Na₂O ve K₂O toplamı %5'ten az olan ve II. grupta yer almayan kayaçlar
- Kil grubunda ağırlıkça birinci sırada kaolinit minerali bulunmayan ve kaolinit minerali oranı %20'den az olan, %2'den fazla Fe₂O₃ ve K₂O, %1'den fazla Na₂O içeren ve %44'ten az SiO₂ içeren killler bu grupta değerlendirilmektedir.

II. Grup Madenler:

- a. Kalsit, dolomit, kalker, granit, andezit, bazalt gibi kayaçlardan agrega, mıcır; geometrik şekil verilmeden yol, baraj, gölet ve liman gibi alanlarda kullanılan taşlar; dolgu, istinat ve diğer yapı duvarı gibi yerlerde kullanılan yapı taşları (dekoratif amaçlı kullanılan taşlar hariç), hazır beton ve asfalt üretiminde kullanılan kayaçlar
- b. Mermer, traverten, oniks mermeri, granit, andezit, bazalt, diyabaz gibi blok olarak üretilen taşlar, boyutlandırılarak geometrik şekil verilen taşlar ile kayraktaşı, arduvaz, tüf, ignimbirit ve benzeri dekoratif amaçla kullanılan doğal taşlar
- c. Kalsit, dolomit, kalker, granit, andezit, bazalt gibi kayaçlardan entegre çimento, kireç ve kalsit öğütme, demir çelik tesisleri, enerji santrali ile metal üretimine yönelik tesislerde hammadde olarak kullanılan kayaçlar bu grupta yer alan madenler.

III. Grup Madenler:

Deniz, göl ve kaynak sularında eriyik hâlde bulunan tuzlar, jeotermal, doğal gaz ve petrol alanlarının dışında bulunan karbondioksit (CO₂) gazı, hidrojen sülfür (30.05.2013 tarih ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla), IV. grup madenleri eriyik olarak içeren ve 03.06.2007 tarih ve 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu kapsamına girmeyen çeşitli amaçlarla kullanılan gaz ve sular bu grupta değerlendirilmektedir.

IV. Grup Madenler:

a. Endüstriyel hammaddeler: kaolen, dikit, nakrit, halloysit, endellit, anaksit, bentonit, montmorillonit (%50'den fazla montmorillonit minerali), baydilit, nontronit, saponit, hektorit, illit (%50'den fazla illit minerali), vermikülit, allofan, imalogit, klorit, sepiyolit, paligorskit (atapuljit), loglinit ve bunların karışımı killler, refrakter killler, şiferton, alçıtaşı (jips, anhidrit), alünit (şap), halit, sodyum, potasyum, lityum, kalsiyum, magnezyum, klor, nitrat, iyot, flor, brom ve diğer tuzlar, bor tuzları (kolemanit, uleksit, borasit, tinkal, pandemit veya bünyesinde en az %10 B₂O₃ içeren diğer bor mineralleri), stronsiyum tuzları (selestin, stronsiyanit), barit, vollastonit, talk, steattit, pirofillit, diatomit, olivin, dunit, sillimanit, andaluzit, dumortiorit, disten (kyanit), fosfat, apatit, asbest (amyant), manyezit, huntit, tabii soda mineralleri (trona, nakolit, davsonit), zeolit (%50'den fazla zeolit minerali), pomza, pekştayn, perlit, obsidyen, grafit, kükürt, flüorit, kriyolit, zımpara taşı, korundum, diyasporit, kuvars, kuvarsit ve bileşiminde en az %80 SiO₂ ihtiva eden kuvars kumu, feldispat (feldispat ve feldispatoid grubu mineraller),

mika (biyotit, muskovit, serisit, lepidolit, flogopit), nefelinli siyenit, kalsedon (sileks, çört), harzburgit, radyolarit

b. Enerji hammaddeleri: turba, leonardit, linyit, taşkömürü, antrasit, asfaltit, bitümlü şist, bitümlü şeyl, kokolit-sapropel (Petrol Kanunu hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla)

c. Metalik madenler; altın, gümüş, platin, osmiyum, bakır, kurşun, çinko, demir, pirit, manganez, krom, civa, antimuan, kalay, vanadyum, arsenik, molibden, tungsten (volframit, şelit), kobalt, nikel, kadmiyum, bizmut, titan (ilmenit, rutil), alüminyum (boksit, gipsit, böhmit), nadir toprak elementleri (seryum grubu, yitriyum grubu) ve nadir toprak mineralleri (bastnazit, monazit, ksenotim, serit, oyksenit, samarskit, fergusonit), sezyum, rubidyum, berilyum, indiyum, galyum, talyum, zirkonyum, hafniyum, germanyum, niobyum, tantalyum, selenyum, telluryum, renyum

ç. Uranyum, toryum, radyum gibi elementleri içeren radyoaktif mineraller ve diğer radyoaktif maddeler olarak sınıflandırılmaktadır.

V. Grup Madenler:

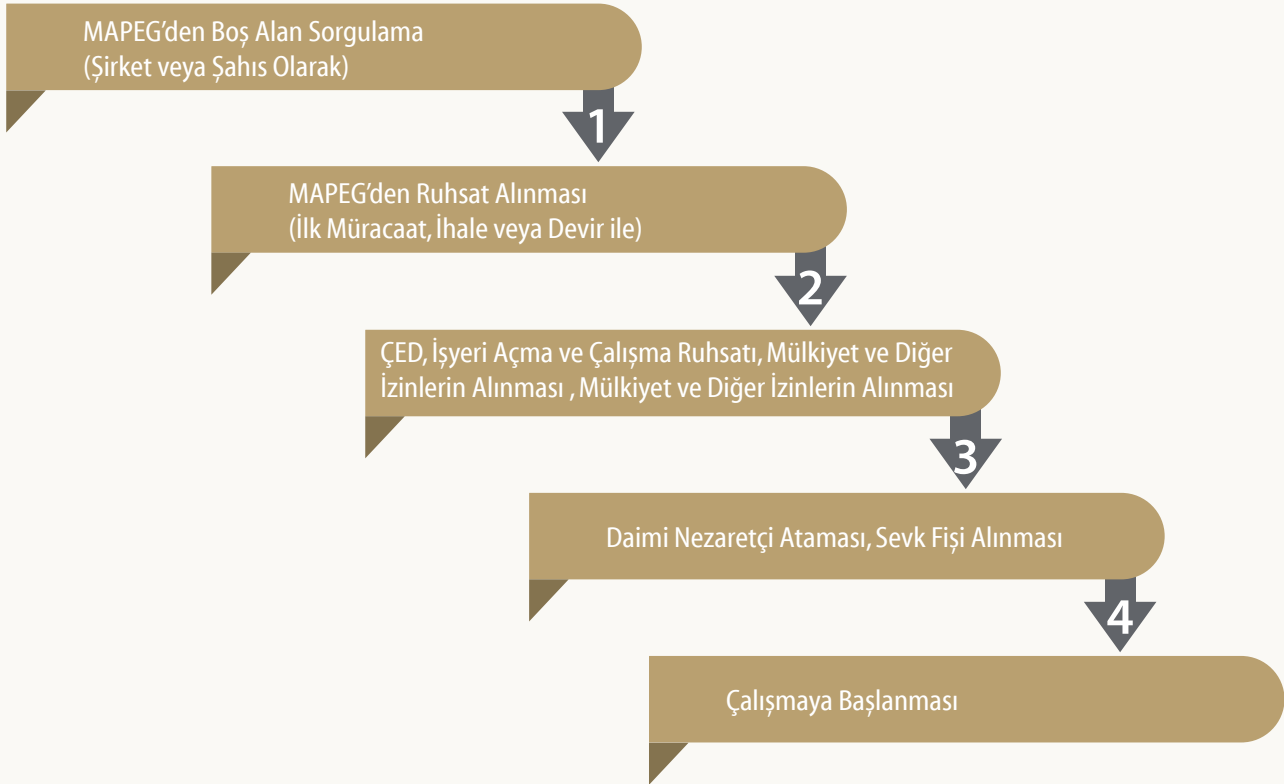
Kıymetli ve yarı kıymetli mineraller: elmas, safir, yakut, beril, zümrüt, morganit, akuvamarin, heliodor, aleksandirit, agat, silis kökenli oniks, sardoniks, jasp, karnolin, heliotrop, kantaşı, krizopras, opal (irize opal, kırmızı opal, siyah opal, ağaç opal), kuvars kristalleri [ametist, sitrin, neceftaşı (dağ kristali), dumanlı kuvars, kedigözü, avanturin, venüstaşı, gül kuvars], turmalin (rubellit, vardelit, indigolit), topaz, aytaşı, turkuaz (firuze), spodümen, kehribar, lazurit (lapislazuli), oltutaşı, diopsit, amazonit, lületaş, labrodorit, epidot (zeosit, tanzonit), spinel, jadeit, yeşim veya jad, rodonit, rodokrozit, granat minarelleri (spesartin, grosüller hessanit, dermontoit, uvarovit, pirop, almandin), diaspor kristalleri, kemererit, krizoberil, fenakit, taaffeit, oyklas, krizolit, zebercet, uvit, siberit, akroit, safirin, praziolit, sarder, karneol, jaspis, moldavit, enstatit, aktinolit, ateş opal, brazilianit, vezüvyan (idokras), kordiyerit, sfen kristalleri, dioptas, apofillit, prehnit, petalit, fibrolit, benitoid, sanidin, bitovnit, andezin, adularya, skapolit, natrolit, hayün, pektolit, polusit (polluks), datolit, kornerupin, danburit, sinhalit, kurnokovit, lazlit, ambligonit, sodalit, krizokol, vardit, nefrit, sedef ve operkül.

1.2. Sektördeki Projelerin Aşamaları

Madencilik sektöründe yatırım öncesi dönem ve işletme dönemi iç içe bir şekilde yürütülmektedir. Yatırım öncesi dönemdeki boş alan sorgulama, ruhsat alma ve Maden Kanunu 7. Madde adımlarının tamamlanması sonrasında daimi nezaretçi ataması ve sevk fişi alınması ile üretime geçilebilmektedir (*Şekil 5.2*).

Şekil 5.2. Madencilik Sektörüne Ait Genel Yatırım Adımları

Şekil 5.2’de görüldüğü üzere ilk olarak MAPEG’den boş alan sorgulaması yapılarak ruhsat alınması planlanan sahanın uygunluk durumu kontrol edilir.

Türkiye’de toprak altında ve üstünde bulunan tüm madenler Devlete ait olup, boş alan sorgulaması sonrasında ilgili sektörde her iki faaliyet için de (arama ve işletme faaliyetleri) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü’nden (MAPEG) ruhsat alınması gerekmektedir.

Ruhsat alınması ile ilgili süreçler, 15 Haziran 1985 tarih ve 18785 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 3213 Sayılı “Maden Kanunu”, 14 Şubat 2019 tarih ve 30700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ve 21 Eylül 2017 tarih ve 30187 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği” çerçevesinde yürütülmekte olup, ön arama/işletme ruhsatı almak için MAPEG’e başvuru yapılması gerekmektedir. Yalnız I-a grubu ruhsatlar İl Özel İdare’leri tarafından verilmektedir.

Yapılan başvuru sonrasında Maden Kanunu’nun 7. Maddesi gereği; ÇED, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı, Mülkiyet ve Diğer İzinlerin Alınması ile ilgili süreçler yürütülmektedir. Bu izinlerin tamamlanması sonrasında daimi nezaretçi ataması ve sevk fişi alınması ile üretime geçilir.

Yukarıda tanımlanan ve görsel olarak Şekil 5.2’de sunulan süreçlere ait bilgiler 2. Bölümde detaylı bir şekilde verilmiştir.

2. SEKTÖREL YATIRIM SÜREÇLERİ

Bu kılavuzda Madencilik Sektörü kapsamında yapılacak yatırımların hayata geçirilmesi için gerekli bürokratik süreçler; izin ve onaylar için atılması gereken adımlar, başvurulacak merci, yatırımcılardan istenen bilgi ve belgeler, işlem süreleri ve işlem ücretleri hakkında bilgiler ayrı ayrı ele alınmıştır.

Madencilik Sektöründe yatırım öncesi dönem ve işletme dönemi iç içe bir şekilde yürütülmekte olup, izin ve onay süreçlerine ait adımlar 2.1. başlığı altında tanımlanmıştır.

Maden Kanunu’nun 7. Maddesi kapsamında yürütülmesi gerekli olan; Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED), İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı, Mülkiyet İzinlerinin ve çalışma yapılacak alanda eğer varsa, diğer özel izin alanları için ilgili kurumlardan izinlerin alınması ile ilgili izin ve onay süreçlerine ait adımlar 2.2. başlığı altında, şirket kurulumu, imar planı, yapı ruhsatı ve yapı izin belgesi alınması, karayolu bağlantı izni, çevre izin ve lisans ile kapasite raporu süreçlerine ait adımlar ise 2.3. başlığı altında verilmiştir.

2.1. İzin ve Onay Süreçlerine Ait Adımlar

Boş Alan Sorgulama

MAPEG’den yapılan boş alan sorgulaması maden gruplarına göre gerçekleştirilir. Maden grubuna göre yapılan sorgulama sonrası alan eğer boş ise ve müracaat II-a ve II-c gruplarından birine yönelik ise; pafta, koordinat bilgilerinin yazılı olduğu dilekçe ve ekinde İşletme Ruhsat Taban Bedeli tutarındaki İhale İstek Bedeli makbuzu ile söz konusu alanının ihaleye çıkarılması için MAPEG’e başvuru yapılır. Başvuru yapılan alanın ihalelik saha konumunda olması durumunda ise İhale İstek Bedeli makbuzuna gerek kalmadan direkt olarak bu sahanın erişim numarasının yazılı olduğu bir dilekçe ile ihale listesine alınması için müracaatta bulunulur.

Yukarıda belirtilen boş alan sorgulaması sonrası, sorgulama yapılan alanda hukuku devam eden veya hükümden düşmüş II-b veya IV. grup ruhsat yok ise doğrudan ön arama ruhsatı için İşletme Ruhsat Taban Bedeli ile İlk Müracaat Formu doldurularak başvuru yapılır. Yapılan başvurularda öncelik hakkı esastır.

II-b veya IV. grup madenler için yapılan boş alan sorgulamasında, sorgulanan alanda bir kişi veya şirkete ait yürürlükte olan bir ruhsat var ise veya MAPEG kayıtlarında madencilik yapılamayacak alan olarak (sit alanı, askeri alan, milli park vb.) kayıtlı

ise ruhsat alınamaz. Talep edilen alanda ihalelik saha var ise ihalelik sahanın ihaleye çıkarılması için erişim numarasının yazılı olduğu bir dilekçe ile MAPEG'e müracaat edilir.

Ruhsat müracaatları da maden gruplarına göre değişmekte olup, *I-b*, *II-a* ve *II-c* grubu ruhsatlar doğrudan işletme ruhsatı olarak verilmektedir. *II-b*, *III.*, *IV.* ve *V.* grup ruhsatlar ise ön arama ruhsatı olarak verilmektedir. Bu kapsamda arama ruhsat müracaatları ve dönemlerine ait bilgiler aşağıda sunulmuştur.

Arama Ruhsat Müracaatları ve Dönemleri

Arama ruhsat dönemleri; ön arama, genel arama, detaya arama ve fizibilite olarak 4 dönemden oluşmaktadır. Bu dönemlere ait bilgiler aşağıda ve devam eden bölümlerde verilmiştir:

Ön Arama Dönemi: *II-b* grubu, *III.* grup, *IV.* grup ve *V.* grup ruhsatlara ait bir dönemdir. Arama Ruhsatının ilk bir yıllık dönemini kapsar. Ön arama döneminde gerçekleştirilen arama işlemleri; mostra tanımlama, örnek alımı, jeolojik harita alımı, jeokimya, jeofizik gibi faaliyetleri kapsar. Bu faaliyetler tamamlandıktan sonra YTK tarafından ön arama faaliyet raporu hazırlanır. Ön arama dönemine ait asgari faaliyetlerin gerçekleştirilmesi ve dönem sonuna kadar raporun Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG)'ne verilmesi durumunda Genel Arama Dönemine geçilir.

Genel Arama Dönemi: *II-b* grubu, *III.* ve *V.* grup ruhsatlarda süre bir yıl, *IV.* grup ruhsatlarda süre iki yıldır. Genel arama dönemine ait asgari faaliyetlerin gerçekleştirilmesi ve dönem sonuna kadar raporun MAPEG'e verilmesi halinde *IV.* grup ruhsatlar Detay Arama dönemine hak sağlar. *II-b* grubu ruhsatlar ile *III.* ve *V.* grup ruhsatlarda ise ilave olarak işletme projesinin de MAPEG'e verilmesi gereklidir.

Detay Arama Dönemi: *IV.* grup ruhsatlarda süre dört yıl olup, detay arama döneminde yapılması gereken arama işlemleri tamamlandıktan sonra YTK tarafından hazırlanan detay arama faaliyet raporu ile birlikte işletme projesinin MAPEG'e verilmesi gerekir. Ancak detay arama dönemine ait asgari faaliyetlerin gerçekleştirilmesi şartıyla, ihtiyaç duyulması ve talep edilmesi halinde *IV.* grup b, c ve ç bendi ruhsatlar fizibilite dönemine hak sağlar.

Fizibilite Dönemi: Süre iki yıl olup süre sonuna kadar fizibilite raporunun ve işletme projesinin MAPEG'e verilmesi gereklidir.

Yapılacak arama faaliyetinin türüne göre; Maden Kanunu'nun 7. Maddesi kapsamında arazi mülkiyet (orman/mera/özel) izninin, varsa diğer izinlerin alınması ve ÇED Yönetmeliği Ek-2 listesine göre rapor hazırlanması gerekmektedir. Alınan izinler arama faaliyetlerine yönelik olup, bu izinler ile herhangi bir üretim faaliyeti yapılamamaktadır. Bu izinlere ait süreçler 2.2. başlığı altında verilmiştir.

Ruhsat başvurusu MAPEG'e gerçek veya tüzel kişilik olarak yapılabilmektedir. Ruhsat başvurularında mali yeterlilik aranır. Mali yeterlilik tutarları maden gruplarına ve arama ve işletme faaliyet talep durumuna göre farklılık göstermektedir. Örneğin IV. grup bir ruhsata başvurmak için banka referans mektubu olarak 1.548.049,00 TL mali yeterlilik istenmektedir. Tüzel kişiler, maden gruplarına göre mali yeterlilik tutarlarının %30'unu sermayeleriyle, %70'ini banka referans mektubu ile, gerçek kişiler ise tamamını banka referans mektubu ile ibraz etmek zorundadır. Ruhsat başvuruları sırasında başvuru yapan gerçek veya tüzel kişilerin MAPEG'e sunması gereken evraklar aşağıda listelenmiştir:

a. Gerçek kişiler

1. kimlik numarası beyanı
2. Onaylı imza beyanı
3. Ruhsat bedelinin yatırıldığına dair belge
4. Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği Ek-7'de yer alan ön inceleme raporu
5. Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği Ek-8'de yer alan maden arama projesi
6. Mali yeterlilik belgeleri
7. Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) adresi.

b. Tüzel kişiler

1. Müracaatçı tüzel kişiye ait güncel şirket ana sözleşmesini, yönetim kurulunu ve şirketin ortaklarının pay oranlarını içeren Ticaret Sicil Müdürlüğü'nden onaylı Ticaret Sicil Gazetesi örneği
2. Tüzel kişinin bağlı olduğu vergi dairesi, ili ve vergi numarasını gösterir belge
3. Tüzel kişiyi temsil ve ilzama yetkili kişilerin onaylı imza sirküleri
4. Ruhsat bedelinin yatırıldığına dair belge
5. Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği Ek-7'de yer alan ön inceleme raporu
6. Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği Ek-8'de yer alan maden arama projesi
7. Mali yeterlilik belgeleri
8. Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) adresi.

I-b, II-a, II-c, III. ve V. maden grupları için ruhsatın ihaleden alınması sonrasında, II-b ve IV. grup ruhsatların ise ihaleden alınması veya doğrudan ruhsatlandırılması sonrasında bir Yetkilendirilmiş Tüzel Kişilik (YTK) ile sözleşme yapılması gerekmektedir. Sözleşme sonrasında ruhsatın aşamasına göre arama raporları ve/veya ilk işletme

ruhsatı düzenlendikten sonra üretim faaliyetine geçilinceye kadar işletme projesinin uygulanmasına ilişkin olarak, işletme projesinin MAPEG'e sunulması gerekmektedir.

Söz konusu ruhsat süreci *I-b*, *II-a* ve *II-c* grubuna giren sahalar için direkt olarak İşletme Ruhsatı şeklinde düzenlenmekte olup, *II-b*, *III.*, *IV.* ve *V.* grup ruhsatlarda ise yapılan başvuru neticesinde ilk olarak Ön Arama Ruhsatı verilmektedir. Ön arama döneminde yapılması gereken arama işlemleri (kuyu, yarma, sondaj ve jeofizik faaliyetleri) yapıldıktan sonra YTK tarafından ön arama faaliyet raporu hazırlanıp MAPEG'e sunulur. Sunulan raporun uygun bulunması hâlinde ruhsat Genel Arama dönemine geçer ve bu doğrultuda ruhsat sahibine Genel Arama Ruhsatı verilir.

II-b, *III.* ve *V.* grup ruhsatlarda genel arama dönemi asgari yapılması gerekenler yapıldıktan sonra YTK tarafından Genel Arama Faaliyet Raporu ve işletme projesi hazırlanarak MAPEG'e sunulur. Hazırlanan rapor ve projenin uygun bulunması hâlinde ise MAPEG tarafından İşletme Ruhsatı düzenlenir. Asgari yapılması gerekli olan faaliyetler maden arama projesi ve ön inceleme raporunda beyan edilen; kuyu açılması, sondaj yapılması, yarma yapılması ve jeofizik çalışmalarını içermektedir. Bu çalışmalar maden grubuna göre değişiklik göstermektedir.

IV. grup ruhsatlarda ise genel arama dönemi asgari yapılması gerekenler (kuyu, yarma ve sondaj faaliyetleri) yapıldıktan sonra YTK tarafından Genel Arama Faaliyet Raporu hazırlanarak MAPEG'e verilir. Hazırlanan raporun uygun bulunması hâlinde MAPEG tarafından Detay Arama Ruhsatı düzenlenir. Detay Arama Ruhsatı'nın alınması sonrasında *IV.* grup ruhsatlar için YTK tarafından Detay Arama Faaliyet Raporu ile birlikte işletme projesi hazırlanarak MAPEG'e sunulur. Sunulan rapor ve projenin uygun bulunması hâlinde İşletme Ruhsatı düzenlenir.

II-b ve *IV.* grup ruhsatlarda arama dönemlerinin süresinden önce tamamlanması halinde dönem sonu beklenmeden sonraki aşamalara geçilebilir.

Ancak *IV-a* grubu hariç *IV.* grup (b), (c) ve (ç) bentlerindeki ruhsatlarda cevher kalitesinin ve boyutlarının tam olarak belirlenememesine bağlı olarak arama faaliyetlerine devam edilmesi durumunda Detay Arama Faaliyet Raporu ile birlikte Fizibilite Gerekçe Dilekçesi hazırlanıp MAPEG'e sunulabilir ve sunulan evrakların uygun bulunması hâlinde fizibilite dönemine geçilir. Fizibilite döneminden sonra Fizibilite Raporu ile işletme projesi hazırlanarak MAPEG'e sunulur. Uygun bulunması hâlinde İşletme Ruhsatı düzenlenir.

Tüm maden gruplarında İşletme Ruhsatı alındıktan sonra Maden Kanunu'nun 7. Maddesi kapsamında alınması gereken izinler için başvuru yapılır. Bu izinler Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci, İşyeri Açma ve Çalışma ruhsat izinleri ve Mülkiyet izni

ile Genel Müdürlüğün kayıtlarına işlenmiş alanlar ile ilgili izinlerdir. İzinler alındıktan sonra MAPEG'e sunulur. Bu izinlerin incelenmesi sonrasında MAPEG işletme izni düzenler. İşletme izni düzenlendikten sonra Daimi Nezaretçi ataması yapıp sevk fişi alındıktan sonra üretime başlanır.

Yukarıda yapılan açıklamalar neticesinde, başvuru yapılacak ruhsatın grubuna göre işlemler aşağıda belirtilmektedir:

I-b, II-a ve II-c grup ise;

1. MAPEG boş alan sorgulama
2. MAPEG'e ihaleye çıkarılması için başvuru;
  - a. Boş alan sorgulaması sonrası alan eğer boş ve başvuru türü II-a ve II-c ise Maden Sahaları İhale Yönetmeliği'nin 8. Maddesi gereği İşletme Ruhsat Taban Bedeli ile başvuru yapılır.
  - b. Sorgulanan alanda ihalelik saha var ise ihalelik sahanın erişim numarası yazılı dilekçe ile ihaleye çıkarılması için MAPEG'e müracaat edilir.
3. Sahanın ihaleden alınması halinde, ihale bedelini yatırması için 1. müracaat sahibine 10 iş günü, sonraki müracaatçılara 5'er iş günü süre verilir. Bu süre içerisinde ihale bedelinin yatırılması halinde gerekli belgelerin MAPEG'e sunulması için 2 (iki) ay süre verilmesi
4. YTK tarafından İşletme Projesi hazırlanması
5. İşletme ruhsatının alınması
6. Maden Kanunu, 7. Madde kapsamında gerekli izinlerin alınması (ÇED Süreci, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı ve Mülkiyet İzinleri)
7. Alınan izinlerin MAPEG'e sunulması ve işletme izninin alınması
8. Daimi nezaretçi ataması ve sevk fişi alınması
9. Üretime geçilmesi.

II-b ve IV. grup ise;

1. MAPEG boş alan sorgulama
2. Alan boş ise ilk müracaatın yapılması
3. İhalelik saha ise sahanın ihale listesine alınması için MAPEG'e başvuru yapılması
4. Sahanın ihaleden alınması ve 2 (iki) ay içerisinde gerekli belgelerin MAPEG'e sunulması ihale bedelinin yatırılması
5. YTK tarafından ön inceleme raporu ve maden arama projesinin hazırlanması
6. Ön arama ruhsatı veya sertifikasının alınması (1 yıllık) (Bu dönemde genel arama dönemi asgari faaliyetleri de yapılmış olmak şartı ile YTK tarafından hazırlanan genel arama faaliyet raporu ve işletme projesi verilerek işletmeye geçilebilir.)
7. YTK tarafından ön arama faaliyet raporu hazırlanması

8. Genel arama ruhsatının alınması (*II-b* 1 yıllık, *IV.* grup 2 yıllık) (Bu dönemde YTK tarafından hazırlanan işletme projesi verilerek işletmeye geçilebilir. Bu kapsamda dönem sonuna kadar *II-b* için işletme projesinin verilmesi zorunludur. *IV.* grup ruhsatlarda ise işletme projesi hazırlanması için asgari detay arama faaliyetlerinin de yapılması gerekmektedir.)
9. YTK tarafından genel arama faaliyet raporu hazırlanması
10. Detay arama ruhsatının alınması (4 yıllık) (Bu dönemde YTK tarafından hazırlanan işletme projesi verilerek işletmeye geçilebilir.
11. YTK tarafından detay arama faaliyet raporu hazırlanması
12. YTK tarafından fizibilite raporu hazırlanması (Sadece 4. grup (b), (c) ve (ç) bendindeki madenlerde fizibilite dönemine geçebilir.)
13. YTK tarafından işletme projesinin hazırlanması
14. Maden Kanunu, 7. Madde kapsamında gerekli olan izinlerin alınması (ÇED Süreci, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı ve Mülkiyet İzinleri)
15. Alınan izinlerin MAPEG'e sunulması ve işletme izninin alınması
16. Daimi nezaretçi ataması ve sevk fişi alınması
17. Üretime geçilmesi.

III. ve *V.* grup ise:

1. MAPEG boş alan sorgulama
2. MAPEG'e ihaleye çıkarılması için başvuru
3. Sahanın ihaleden alınması ve 2 (iki) ay içerisinde gerekli belgelerin MAPEG'e sunulması ihale bedelinin yatırılması
4. YTK tarafından ön inceleme raporu ve maden arama projesinin hazırlanması
5. Ön arama ruhsatının alınması
6. Ön arama faaliyet raporunun hazırlanması
7. Genel arama ruhsatının alınması (2 yıllık) (Bu dönemde YTK tarafından hazırlanan işletme projesi verilerek işletmeye geçilir).
8. İşletme ruhsatının alınması
9. Maden Kanunu, 7. Madde kapsamında gerekli olan izinlerin alınması (ÇED Süreci, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı ve Mülkiyet İzinleri)
10. Alınan izinlerinin MAPEG'e sunulması ve işletme izninin alınması
11. Daimi nezaretçi ataması ve sevk fişi alınması
12. Üretime geçilmesi adımları gerçekleştirilir.

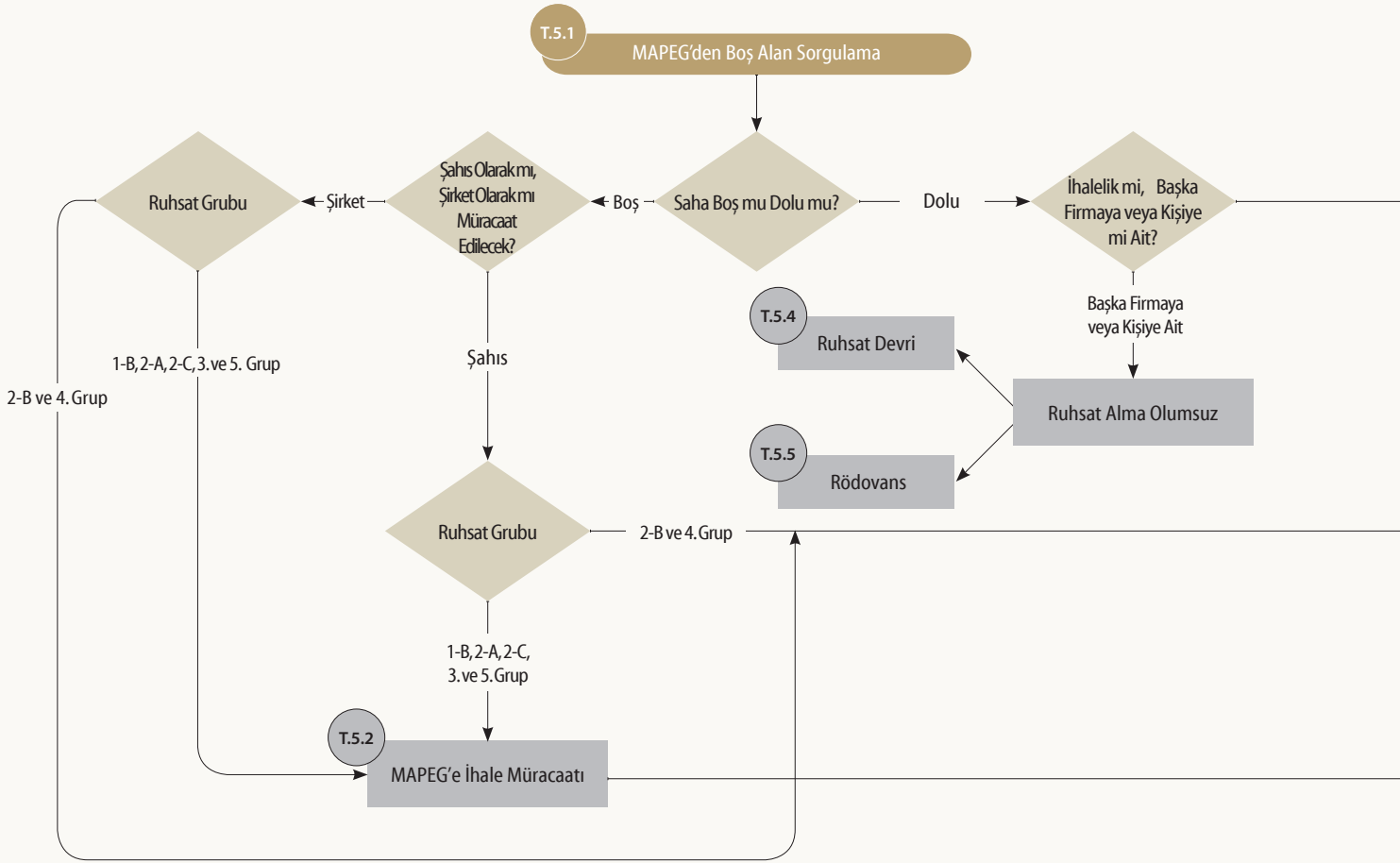
V. grupta genel arama faaliyet raporu verilerek işletme ruhsatı düzenlenir ve işletme izni düzenlenmesine gerek olmadan üretim safhasına geçilir. Ancak yarma, galeri vs. açılarak üretim yapılacak ise işletme projesi verilmesi zorunludur.

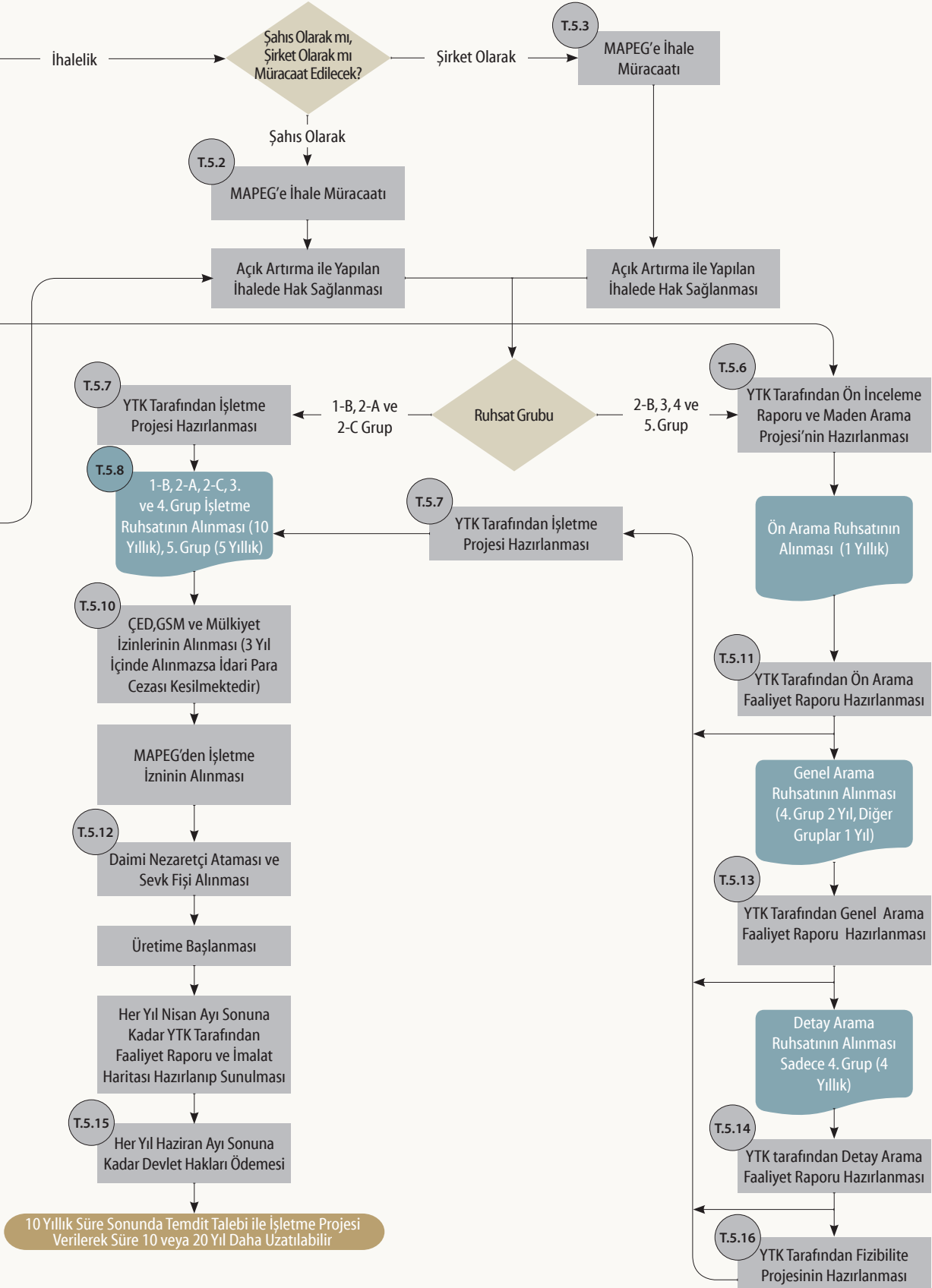
Yapılan sorgulamada ruhsat başka tüzel kişiye veya gerçek kişiye ait ise ruhsat sahibi ile anlaşarak ruhsat devri yapılabilmekte ya da rödovans yoluna gidilebilmektedir. Rödovans, MAPEG'in de onayladığı bir kiralama sözleşmesi olup çıkarılan maden üzerinden ruhsat sahibine pay verilerek maden sahasının işletilmesidir.

Madencilik sektörü kapsamında yukarıda tanımlanan süreçler *Diyagram 5.1*'de ve bu diyagramda tanımlı olan adımlara ait açıklama ve işlemler ise sırasıyla *Tablo 5.1* ve *Tablo 5.16 arasında* sunulmuştur.

Diyagram 5.1. Maden Sektörü Yatırım Süreci

**Tablo 5.1. MAPEG'den
Boş Alan Sorgulama**

Aşama: Yatırım Öncesi Dönemi	Adım: Ruhsat Alma Süreci
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	15 Haziran 1985 tarih ve 18785 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "3213 Sayılı Maden Kanunu", 14 Şubat 2019 tarih ve 30700 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ve 21 Eylül 2017 tarih ve 30187 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği"
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
Yapılan İşlem	Boş Alan Sorgulama
İşlem Süresi	Mevzuatça belirlenmiş bir süre bulunmamaktadır. Uygulamada 1 iş günü
İşlem Ücreti	Boş Alan Sorgulama işlem ücreti, 211 TL (ilk 5 saha için) + diğer çıkacak her saha başına 46 TL
Gerekli Belgeler	1. Koordinatlı dilekçe 2. Sorgulama ücretinin makbuzu (e-Devlet üzerinden yapılmaktadır.)

**Tablo 5.2. İhale Müracaatı
(Gerçek Kişi)**

Aşama: Yatırım Öncesi Dönemi	Adım: Ruhsat Alma Süreci
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	15 Haziran 1985 tarih ve 18785 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "3213 sayılı Maden Kanunu", 14 Şubat 2019 tarih ve 30700 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ve 21 Eylül 2017 tarih ve 30187 sayılı Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Maden Yönetmeliği" ve "Maden Sahaları İhale Yönetmeliği"
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
Yapılan İşlem	İhale Müracaatı
İşlem Süresi	Mevzuatça belirlenmiş bir süre bulunmamaktadır. Uygulamada 60-120 gün
İşlem Ücreti	İşletme Ruhsat Taban Bedeli tutarındaki İhale İstek Bedeli 28.283,00 TL
Gerekli Evraklar	1. Genel Müdürlük'çe hazırlanan ihale müracaat formu 2. kimlik numarasını içeren noter tasdikli imza beyannamesi 3. Vekaleten katılacakların noter tasdikli vekaletnamesi ile kimlik numarasını içeren imza beyannamesi 4. 6183 no'lu Kanun 22A'ya göre alınmış "Borcu yoktur." yazısı 5. İhale teminatının bankaya yatırıldığına dair makbuz veya teminat mektubu 6. İşletme ruhsat taban bedelinin yatırıldığına dair makbuz 7. Teklif mektubu

**Tablo 5.3. İhale Müracaatı
(Tüzel Kişi)**

Aşama: Yatırım Öncesi Dönemi	Adım: Ruhsat Alma Süreci	
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe	
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	15 Haziran 1985 tarih ve 18785 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 3213 sayılı “Maden Kanunu”, 14 Şubat 2019 tarih ve 30700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ve 21 Eylül 2017 tarih ve 30187 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Yönetmeliği” ve “Maden Sahaları İhale Yönetmeliği	
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü	
Yapılan İşlem	İhale Müracaatı	
İşlem Süresi	Mevzuatça belirlenmiş bir süre bulunmamaktadır. Uygulamada 60-120 gün	
İşlem Ücreti	İşletme Ruhsat Taban Bedeli tutarındaki İhale İstek Bedeli	28.283,00 TL
Gerekli Evraklar	<ol style="list-style-type: none"> 1. Genel Müdürlükçe hazırlanan ihale müracaat formu 2. Müracaatçı tüzel kişiye ait güncel şirket ana sözleşmesini, yönetim kurulunu ve şirketin ortaklarının pay oranlarını içeren Ticaret Sicil Müdürlüğünden onaylı Ticaret Sicil Gazetesi örneği 3. Tüzel kişiyi temsile ve ilzama yetkili kişilerin onaylı imza sirküleri 4. Vekaleten katılacakların noter tasdikli vekaletnameleri ve imza sirküleri, yetkili olarak ihaleye katılacakların yetki belgeleri 5. 6183 no’lu Kanun 22A’ya göre alınmış “Borcu yoktur.” yazısı 6. İhale teminatının bankaya yatırıldığına dair makbuz veya teminat mektubu 7. İşletme ruhsat taban bedelinin yatırıldığına dair makbuz 8. İmza sirküleri 9- Teklif mektubu 	

Tablo 5.4. Ruhsat Devri

Aşama: Yatırım Öncesi Dönemi	Adım: Ruhsat Alma Süreci
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	15 Haziran 1985 tarih ve 18785 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 3213 sayılı “Maden Kanunu”, 14 Şubat 2019 tarih ve 30700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ve 21 Eylül 2017 tarih ve 30187 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği”
Başvuru Yapılacak Kurum/ Kuruluş	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
Yapılan İşlem	Ruhsat Devri
İşlem Süresi	Mevzuatça belirlenmiş bir süre bulunmamaktadır. Uygulamada gerekli tüm belge ve mali yükümlülüklerin tamamlanması, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Onayı alınması durumunda 60 gün (Süreç, Bakanlık onayı alınmasına bağlı olarak süre değişmektedir.)
İşlem Ücreti	28.283,00 TL taban bedeli ve devir işleminin onaylanması halinde ruhsat için tahakkuk eden işletme ruhsat bedelinin iki katı tutarında devir bedeli
Gerekli Belgeler	Devreden ve devralan tarafından imzalanan Ek-Form 21 (Her iki tarafın KEP adresinin bildirilmesi zorunludur.) ile müracaat edilmesi gerekmektedir. Devreden taraf için: <ul style="list-style-type: none"> Talebe konu işletme ruhsatının tüm işletme ruhsat harçlarının, çevre ile uyum teminatlarının, ruhsat bedellerinin tam olarak yatırılmış olması İşletme izni olan ruhsatlarda, tahakkuk etmiş ve son ödeme tarihi geçmiş ve devir tarihine kadar tahakkuk edecek Devlet Hakkı Borcu bulunmaması İşletme izni olan ruhsatlarda talep tarihi itibarıyla daimi nezaretçi atamasının yapılmış olması Ruhsat sahibine ait yetkilendirilmiş tüzel kişi sözleşmesinin bulunması ve Genel Müdürlük sistem kayıtlarında yürürlükte olması Ruhsat sahibinin şirkete ait aktif edilmiş tebligata esas kayıtlı elektronik posta adresinin (KEP) verilmesi Talebe konu yıl için belirlenen Devir Talep Bedeli’nin Genel Müdürlük muhasebe birimi hesabına yatırılması (İşletme ruhsatları için 2022 yılı Devir Talep Bedeli 28.283,00 TL’dir.) Devreden gerçek kişi ise e-Devlet üzerinden alınacak nüfus kayıt örneği Devreden gerçek kişi ise ıslak imzalı noter onaylı imza beyanı, tüzel kişi ise ıslak imzalı noter onaylı imza sirküleri Devreden tüzel kişi ise şirket kararı (Şirket kararı, Anonim Şirketlerde yönetim kurulu tarafından, Limited Şirketlerde ortaklar tarafından alınacak ve ruhsatı devretmeye karar verildiği ibaresi mutlaka bulunacak. Örnek: ... ili dâhilinde bulunan Sicil:.... (ER:....) sayılı ruhsatın .... unvanlı firmaya devredilmesine karar verilmiştir.) Devri vekil imzalayacaksa ıslak imzalı noter onaylı vekaletname (Ruhsat sicil numarası belirtilerek ruhsat devretmeye yetki verildiğine ilişkin ibarenin bulunması gerekir.) ve vekilin noter onaylı imza beyanı Ruhsat sahibinin ortaklarını (Limited şirketler için), güncel yönetim kurulu üyelerini (Anonim Şirketler için), kimlik numaralarını veya yabancılar için pasaport numaralarını gösterir ilgili Ticaret Sicil Müdürlüğü’nden verilmiş tarihi itibarıyla son 15 gün içerisinde alınacak olan Firma Durum Belgesi (şirket tecil bilgileri, vergi dairesi ve vergi kimlik numarası, sermaye, son adres, ortaklık yapısı, pay durumu ve kimlik bilgileri, yönetim kurulu yapısı ve kimlik bilgileri, yetkilileri bilgilerini içeren)

Aşama: Yatırım Öncesi Dönemi	Adım: Ruhsat Alma Süreci
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
Gerekli Belgeler	<p>Devralan taraf için:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Devralan gerçek kişi ise e-devlet üzerinden alınacak nüfus kayıt örneği • Devralan gerçek kişi ise ıslak imzalı noter onaylı imza beyanı, tüzel kişi ise noter onaylı imza sirküleri • Devralan tüzel kişi ise şirket kararı (Devralmaya karar verildiği ibaresinin - hacizli ise hacizleri ile birlikte devralmaya karar verildiği ibaresinin bulunması gerekir. Örnek: ... unvanlı firma uhdesinde ve ... ili dâhilinde bulunan Sicil:.... (ER:....) sayılı ruhsatın devralınmasına karar verilmiştir.) • Devri vekil imzalayacaksa noter onaylı vekaletname (Ruhsat sicil numarası belirtilerek ruhsat devralmaya yetki verildiğine ilişkin ibarenin bulunması gerekir. Hacizli ise ruhsat sicil numarası belirtilerek hacizleri ile birlikte ruhsat devralmaya yetki verildiğine ilişkin ibarenin bulunması gerekir.) ve vekilin noter onaylı imza beyanı • Ruhsat sahibinin ortaklarını (Limited şirketler için), güncel yönetim kurulu üyelerini (Anonim Şirketler için), kimlik numaralarını veya yabancılar için pasaport numaralarını gösterir ilgili Ticaret Sicil Müdürlüğü'nden verilmiş tarih itibarıyla son 15 gün içerisinde alınacak olan Firma Durum Belgesi (şirket tecil bilgileri, vergi dairesi ve vergi kimlik numarası, sermaye, son adres, ortaklık yapısı, pay durumu ve kimlik bilgileri, yönetim kurulu yapısı ve kimlik bilgileri, yetkilileri bilgilerini içeren) <p>Maden Kanunu'nun 5. Maddesi ve Ek Madde 1. maddesi kapsamında gerçekleştirilen devir talepleri, Maden Kanunu'nun 5. Maddesi kapsamında Bakanlık onayına sunulur ve Bakanlık'ça uygun bulunması durumunda Genel Müdürlüğün web adresinde ilan edilir. Genel Müdürlük'çe yapılacak inceleme neticesinde ruhsatın tahakkuk eden ve devir tarihine kadar tahakkuk edecek Devlet Hakkı borcu bulunmaması; ruhsat harcı, çevre ile uyum teminatı, ruhsat bedellerinin tam olarak yatırılmış olması, varsa idari para cezasının yatırılması, işletme izni olan sahalar için son bir yıl içerisinde mahallinde denetiminin yapılmış olması, ruhsat üzerine konulmuş ihtiyati tedbirin olmaması ve aşağıdaki listelenen belgelerin Genel Müdürlük'e verilmesi ve devir zaptının sicil memurunun huzurunda taraflarca imzalanması hâlinde devir işlemi gerçekleştirilir.</p> <p>Devir işlemleri için Devreden tarafından;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ruhsat aslı ve izin aslının verilmesi 2. Devir müracaatı tarihinden sonra ortaklık veya yönetim kurulu yapısında değişiklik olmuş ise Ticaret Sicil Müdürlüğü'nden alınacak Firma Durum Belgesi'nin yeniden verilmesi 3. Devreden tarafından en son heyetten sonra kullanılan ve kullanılmayan sevk fişlerinin devralana verildiğine ilişkin devreden ve devralan tarafından imzalanmış tutanak aslının verilmesi <p>Devir işlemleri için Devralan tarafından;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Devir bedelinin (ruhsat bedelinin iki katı) yatırılması 2. Devir müracaatı tarihinden sonra ortaklık veya yönetim kurulu yapısında değişiklik olmuş ise Ticaret Sicil Müdürlüğü'nden alınacak Firma Durum Belgesi'nin yeniden verilmesi 3. İşletme iznli ruhsatlarda devir taahhünamesi 4. Sicile şerh edilmiş rödovansçı olması durumunda, devralanın bunu kabul ettiğine dair taahhüname 5. Devralacak şirketin mali yeterlilik şartlarını sağladığına dair ilgili finans kurumlarından alınan belge aslı veya ıslak imzalı noter onaylı örneği, belgeyi imzalayan kurum yetkililerine ait imza sirküleri fotokopileri [Devralacak şirket için mali yeterlilik, Yönetmeliğin Ek-2'sinde yer alan mali yeterlilik tablosunda ruhsat gruplarına göre belirtilen ve 2022 yılı yeniden değerlendirme oranına göre güncellenmiş hâli www.mapeg.gov.tr adresinde mali duyurular kısmında yer alan mali yeterlilik tablosunda belirtilen tutarın %30'unun şirket sermayesi, %70'inin de banka referans mektubuyla (vadeli/vadesiz mevduat veya "kullanılmamış nakdi kredi limitini belirten) sağlanması, devralacak şahıs için mali yeterlilik tutarının %100'ünün banka referans mektubuyla sağlanması ve söz konusu referans mektubunun Genel Müdürlüğe verilmiş tarihi itibarıyla son 15 gün içinde alınmış olması gerekmektedir. Banka referans mektubunda mevduat hesabında bulunan tutarın yazılması hâlinde şirkete veya şahsa ait IBAN numarasının yer alması zorunludur. Ayrıca mevduat veya kullanılmamış nakdi kredi limitinin yabancı para birimi üzerinden beyan edilmesi durumunda, TCMB güncel kuru üzerinden hesaplanan "TL" tutarının da yazılması zorunludur.]

Tablo 5.5. Rödovans Süreci

Aşama: Yatırım Öncesi Dönemi	Adım: Ruhsat Alma Süreci
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	15 Haziran 1985 tarih ve 18785 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 3213 sayılı “Maden Kanunu”, 14 Şubat 2019 tarih ve 30700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ve 21 Eylül 2017 tarih ve 30187 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği”
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
Yapılan İşlem	Rödovans
İşlem Süresi	Mevzuatça belirlenmiş bir süre bulunmamaktadır. Uygulamada gerekli tüm belgelerin tamamlanması ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı onayı alınması durumunda 60 gün (Bakanlık onayı alınmasına bağlı olarak süre değişmektedir.)
İşlem Ücreti	Talep bedeli (28.283,00 TL 2022 yılı)
Gerekli Belgeler	<ul style="list-style-type: none"> - İşletme ruhsat harçlarının, çevre ile uyum teminatlarının, ruhsat bedellerinin tam olarak yatırılmış olması - İşletme izinli olan ruhsatlarda, tahakkuk etmiş ve son ödeme tarihi geçmiş Devlet Hakkı orcu bulunmaması - İşletme izni olan ruhsatlarda talep tarihi itibarıyla daimi nezaretçi atamasının yapılmış olması - Ruhsat sahibine ait yetkilendirilmiş tüzel kişi sözleşmesinin bulunması ve Genel Müdürlük sistem kayıtlarında yürürlükte olması - Ruhsat sahibi ve rödovansçı şirketlere ait aktif edilmiş tebligata esas kayıtlı elektronik posta adresinin (KEP) verilmesi - Talebe konu yıl için belirlenen İşletme Ruhsatı Taban Bedeli kadar Rödovans Talep Bedeli’nin Genel Müdürlük muhasebe birimi hesabına yatırılması (İşletme ruhsatları için 2022 yılı rödovans talep bedeli 28.283,00 TL’dir.) - Başlangıç ve bitiş tarihi gün/ay/yıl olarak belirtilen rödovans sözleşmesi aslı veya ıslak imzalı noter onaylı ya da kamu kurumu rödovansçıları için ilgili kamu kurumunun aslı gibidir kaşeli ve imzalı örneğinin verilmesi - Rödovans sözleşmesine imza atan ruhsat sahibi ve rödovansçı şirket yetkililerine ait imza sirküleri asılları veya ıslak imzalı noter onaylı örneği, rödovans sözleşmesine konu tarafların şahıs olması halinde imza atan şahıslara ait imza beyannameleri aslı veya noter onaylı örneği verilmesi - Rödovans sözleşmesine imza atan kişi vekil ise, söz konusu kişinin vekil olarak tayin edildiğine dair vekaletname aslı veya ıslak imzalı noter onaylı örneği ile vekilin imza beyannamesi aslı veya ıslak imzalı noter onaylı verilmesi - Rödovansçı ve ruhsat sahibinin ortaklarını (Limited şirketler için), güncel yönetim kurulu üyelerini (Anonim Şirketler için), kimlik numaralarını veya yabancılar için pasaport numaralarını gösterir ilgili Ticaret Sicil Müdürlüğü’nden verilmiş tarih itibarıyla son 15 gün içerisinde alınacak olan Firma Durum Belgesi’nin (şirket tecil bilgileri, vergi dairesi ve vergi kimlik numarası, sermaye, son adres, ortaklık yapısı, pay durumları ve kimlik bilgileri, yönetim kurulu yapısı ve kimlik bilgileri, yetkilileri bilgilerini içeren) verilmesi

Aşama: Yatırım Öncesi Dönemi	Adım: Ruhsat Alma Süreci
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
Gerekli Belgeler	- Maden Yönetmeliği'nin 101. maddesinde yer alan hükümlerde belirlenen rödovansçı şirketin mali yeterlilik şartlarını sağladığına dair ilgili finans kurumlarından alınan belge aslı veya ıslak imzalı noter onaylı örneği, belgeyi imzalayan kurum yetkililerine ait imza sirküleri fotokopilerinin verilmesi gerekmektedir. (Rödovansçı şirket için mali yeterlilik; Yönetmeliğin Ek-2'sinde yer alan mali yeterlilik tablosunda ruhsat gruplarına göre belirtilen ve 2022 yılı yeniden değerlendirme oranına göre güncellenmiş hâli adresinde mali duyurular kısmında yer alan mali yeterlilik tablosunda belirtilen tutarın; %30'unun şirket sermayesi, %70'inin de banka referans mektubu (vadeli vadesiz mevduat veya "kullanılmamış nakdi kredi limitini belirten) sağlanması, rödovansçı şahıs için mali yeterlilik tutarının %100'ünün banka referans mektubu ile sağlanması ve söz konusu referans mektubunun Genel Müdürlüğe verilmiş tarihi itibarıyla son 15 gün içinde alınmış olması gerekmektedir. Banka referans mektubunda mevduat hesabında bulunan tutarın yazılması halinde şirkete veya şahsa ait IBAN numarasının yer alması zorunludur. Ayrıca mevduat veya kullanılmamış nakdi kredi limitinin yabancı para birimi üzerinden beyan edilmesi durumunda, TCMB güncel kuru üzerinden hesaplanan "TL" tutarının da yazılması zorunludur.)

 Tablo 5.6. YTK Tarafından Ön İnceleme Raporu ve Maden Arama Projesinin Hazırlanması

Aşama: Yatırım Öncesi Dönemi	Adım: Ruhsat Alma Süreci
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	15 Haziran 1985 tarih ve 18785 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 3213 sayılı "Maden Kanunu", 14 Şubat 2019 tarih ve 30700 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ve 21 Eylül 2017 tarih ve 30187 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği"
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
Başvuru Sırasında İstenilen Belgeler	Ön İnceleme Raporu ve Maden Arama Projesinin Hazırlanması
İşlem Süresi	Bu süreç ile ilgili mevzuatça belirlenmiş bir süre bulunmamaktadır. Uygulamada 10 iş günü
İşlem Ücreti	Ön İnceleme Raporu ve Maden Arama Projesi (YTK) 11.990 TL + KDV

Tablo 5.7. YTK Tarafından İşletme Projesi Hazırlanması

Aşama: Yatırım Öncesi Dönemi	Adım: Ruhsat Alma Süreci	
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe	
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	15 Haziran 1985 tarih ve 18785 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 3213 sayılı “Maden Kanunu”, 14 Şubat 2019 tarih ve 30700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ve 21 Eylül 2017 tarih ve 30187 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği”	
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü	
Yapılan İşlem	İşletme Projesi Hazırlanması	
İşlem Süresi	Bu süreç ile ilgili mevzuatça belirlenmiş bir süre bulunmamaktadır. Uygulamada 10 iş günü	
İşlem Ücreti	İşletme Projesi hazırlanması (YTK)	I-a. Grubu Madenler için: 10.880,00 TL + KDV I-b ve II. Grup madenler için: 20.840 TL + KDV III. IV. V. VI. Grup Madenler için: 26.300 TL + KDV
	İşletme Ruhsat Taban Bedeli	28.283,00 TL
Gerekli Belgeler	1. Mali yeterlilik belgeleri 2. İşletme ruhsat taban bedeli makbuzu 3. Ticaret sicil gazetesi 4. İmza sirküleri 5. İşletme ruhsatı bedeli	

Tablo 5.8. İşletme Ruhsatının Alınması (İşletme Taban Bedeli)

Aşama: Yatırım Öncesi Dönemi	Adım: Ruhsat Alma Süreci	
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe	
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	15 Haziran 1985 tarih ve 18785 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 3213 sayılı “Maden Kanunu”, 14 Şubat 2019 tarih ve 30700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ve 21 Eylül 2017 tarih ve 30187 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği”	
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü	
Yapılan İşlem	İşletme Ruhsatı Alınması	
İşlem Süresi	Mevzuatça belirlenmiş bir süre bulunmamaktadır. Uygulamada 60-90 gün	
İşlem Ücreti	İhale Listesine Alınma Taban Bedeli	28.283,00 TL taban bedeli ve her yıl ruhsat grubu ile hektarına göre değişen ruhsat bedeli yatırılır (Bkz. Tablo 5.9).

Tablo 5.8’de verilen işlem ücretleri kapsamında 2022 yılı için ruhsat grubuna ve hektarına göre değişen ruhsat bedelleri aşağıda, Tablo 5.9’da sunulmuştur. Tablo 5.9’da sunulan bedeller her yıl Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) tarafından güncellenmektedir. Söz konusu ruhsat bedelleri yatırımcı tarafından belirlenen ücretler üzerinden her yıl ödenir.

Tablo 5.9. 2022 Yılı için Ruhsat Grubuna ve Hektarına Göre Değişen Ruhsat Bedelleri

Tür	2022 Yılı
Arama Ruhsat Taban Bedeli	2.829
İşletme Ruhsat Taban Bedeli	28.283
(1) Sayılı Tablo Arama Ruhsat Bedelleri	
Grubu	Hektar Başına Alınacak Bedel (TL)
II (b)	72
III	27
IV (a)	18
IV (b)	18
IV (c)	18
IV (ç)	18
V	18
Denizlerdeki III. ve IV. Gruplar	1,8
(2) Sayılı Tablo İşletme Ruhsat Bedelleri	
Grubu	Hektar Başına Alınacak Bedel (TL)
I (a)	2.734
I (b)	947
II (a)	486
II (b)	692
II (c)	486
III	99
IV (a)	65
IV (b)	65
IV (c)	65
IV (ç)	37
V	183
Tamamı Denizlerdeki III	50
Tamamı Denizlerdeki IV	33

Tablo 5.10. Maden Kanunu 7. Madde Kapsamında Alınan İzinler

Aşama: Yatırım Öncesi Dönemi	Adım: Ruhsat Alma Süreci
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	15 Haziran 1985 tarih ve 18785 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 3213 sayılı “Maden Kanunu”, 14 Şubat 2019 tarih ve 30700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ve 21 Eylül 2017 tarih ve 30187 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği”
Başvuru Yapılacak Kurum/ Kuruluş	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
Yapılan İşlem	ÇED, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı, Mülkiyet (Orman, Mera, Şahıs veya Hazine) ve diğer izinler (Çalışma yapılacak alanda eğer varsa, diğer özel izin alanları için ilgili kurumlardan izin alınması)
İşlem Süresi	3-18 ay
İşlem Ücreti	Mülkiyete göre değişmektedir. Orman ise orman izni, hazine ise hazine olduğuna dair yazı alınmalıdır. Mera ise mera tahsis değişikliği yapılmalı, şahıs arazisi ise şahısla anlaşılmalıdır. Ayrıca diğer özel izinler de alınmalıdır.

Tablo 5.10.’da tanımlanan 7. Madde izinlerine ait süreçler *Bölüm 2.2’*de sunulmuştur.

Tablo 5.11. Ön Arama Faaliyet Raporunun Hazırlanması

Aşama: Yatırım Öncesi Dönemi	Adım: Ruhsat Alma Süreci
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	15 Haziran 1985 tarih ve 18785 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 3213 sayılı “Maden Kanunu”, 14 Şubat 2019 tarih ve 30700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ve 21 Eylül 2017 tarih ve 30187 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği”
Başvuru Yapılacak Kurum/ Kuruluş	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
Yapılan İşlem	Ön Arama Faaliyet Raporunun Hazırlanması
İşlem Süresi	Bu süreç ile ilgili mevzuatça belirlenmiş bir süre bulunmamaktadır. Uygulamada 10 iş günü
İşlem Ücreti	Ön Arama Faaliyet Raporunun hazırlanması (YTK) 10.880 TL + KDV

Tablo 5.12. Daimi Nezaretçi Ataması ve Sevk Fişi Alınması Süreci

Aşama: Yatırım Dönemi		Adım: Ruhsat Süreci	
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe		
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	15 Haziran 1985 tarih ve 18785 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 3213 sayılı “Maden Kanunu”, 14 Şubat 2019 tarih ve 30700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ve 21 Eylül 2017 tarih ve 30187 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği”		
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü		
Yapılan İşlem	Daimi Nezaretçi Ataması ve Sevk Fişi Alınması		
İşlem Süresi	Bu süreç ile ilgili mevzuatça belirlenmiş bir süre bulunmamaktadır. Uygulamada 5 iş günü		
İşlem Ücreti	Daimi Nezaretçi SGK girişi yapılır. Sevk fişi 1 adeti (1 kontör) 1,00 TL		

Tablo 5.13. Genel Arama Faaliyet Raporunun Hazırlanması

Aşama: Yatırım Dönemi		Adım: Ruhsat Alma Süreci	
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe		
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	15 Haziran 1985 tarih ve 18785 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 3213 sayılı “Maden Kanunu”, 14 Şubat 2019 tarih ve 30700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ve 21 Eylül 2017 tarih ve 30187 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği”		
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü		
Başvuru Sırasında İstenilen Belgeler	Genel Arama Faaliyet Raporunun Hazırlanması		
İşlem Süresi	Bu süreç ile ilgili mevzuatça belirlenmiş bir süre bulunmamaktadır. Uygulamada 10 iş günü		
İşlem Ücreti	Genel Arama Faaliyet Raporunun hazırlanması (YTK) 13.050 TL + KDV		

Tablo 5.14. Detay Arama Faaliyet Raporunun Hazırlanması

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: Ruhsat Alma Süreci	
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe	
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	15 Haziran 1985 tarih ve 18785 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 3213 sayılı “Maden Kanunu”, 14 Şubat 2019 tarih ve 30700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ve 21 Eylül 2017 tarih ve 30187 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği”	
Başvuru Yapılacak Kurum/ Kuruluş	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü	
Yapılan İşlem	Detay Arama Faaliyet Raporunun Hazırlanması	
İşlem Süresi	Bu süreç ile ilgili mevzuatça belirlenmiş bir süre bulunmamaktadır. Uygulamada 10 iş günü	
İşlem Ücreti	Detay Arama Faaliyet Raporunun Hazırlanması (YTK)	15.430 TL + KDV

Tablo 5.15. Devlet Hakkı Ödenmesi Süreci

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: Ruhsat Süreci	
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe	
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	15 Haziran 1985 tarih ve 18785 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 3213 sayılı “Maden Kanunu”, 14 Şubat 2019 tarih ve 30700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ve 21 Eylül 2017 tarih ve 30187 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği”	
Başvuru Yapılacak Kurum/ Kuruluş	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü	
Yapılan İşlem	Devlet Hakkı	
İşlem Zamanı	Her Yıl haziran ayı sonuna kadar ödenir.	
İşlem Ücreti	Devlet Hakkı	<p>a. I. Grup (a) bendi madenlerin valilik veya il özel idaresince belirlenen ve ilan edilen boyutlandırılmış ve/veya yıkanmış piyasa satış fiyatı üzerinden %4 oranında</p> <p>b. I. Grup (b) bendi madenlerden %4 oranında</p> <p>c. II. Grup (a) ve (c) bendi madenlerden %4 (Kaba inşaat, baraj, gölet, liman gibi yapılarda kullanılan tüvenan hammadde dışında bu maddedeki Devlet hakkı boyutlandırılmış fiyat üzerinden alınır.) oranında</p> <p>ç. II. Grup (b) bendi madenlerde doğal taşın özelliklerine ve bulunduğu bölgeye göre ocakta oluşan piyasa satış fiyatı üzerinden %4,5 oranında</p> <p>d. III. Grup kaynak tuzlarından %1 oranında, bu grubun diğer madenlerinden %5 oranında</p> <p>e. IV. Grup madenlerden; altın, gümüş, platin, bakır, kurşun, çinko, krom, alüminyum ve uranyum oksit madenlerinden “Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği”ne ekli (3) sayılı tabloda belirtilen oranlarda; uranyum oksit dışındaki radyoaktif mineraller ve diğer radyoaktif maddelerden %8 oranında; diğerlerinden ise %3 oranında</p> <p>f. V. Grup madenlerden %4 oranında</p>

Tablo 5.16. Fizibilite Raporunun Hazırlanması

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: Ruhsat Alma Süreci	
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe	
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	15 Haziran 1985 tarih ve 18785 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 3213 sayılı “Maden Kanunu”, 14 Şubat 2019 tarih ve 30700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ve 21 Eylül 2017 tarih ve 30187 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği”	
Başvuru Yapılacak Kurum/ Kuruluş	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü	
Yapılan İşlem	Fizibilite Raporunun Hazırlanması	
İşlem Süresi	Bu süreç ile ilgili yasal bir işlem süresi bulunmamaktadır Uygulamada 30 iş günü	
İşlem Ücreti	Fizibilite Raporunun Hazırlanması (YTK)	13.690 TL + KDV’den az olamaz

2.2. Maden Kanunu 7. Madde İzin ve Onay Süreçlerine Ait Adımlar

Maden Kanunu’nun 7. Maddesi kapsamında madencilik faaliyetlerine başlamadan önce aşağıdaki işlemlerin yapılması gerekmektedir:

- Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecinin tamamlanması
- İşyeri Açma ve Çalışma ruhsatı sürecinin tamamlanması
- Mülkiyet İzinlerinin alınarak arazi ediniminin sağlanması.

2.2.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Süreci

2872 Sayılı Çevre Kanunu’nun 10. maddesi gereğince, gerçekleştirilmesi planlanan faaliyet sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler, Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) raporu veya Proje Tanıtım Dosyası (PTD) hazırlamakla yükümlüdürler.

“ÇED Olumlu” veya “ÇED Gerekli Değildir” kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale yapılamaz. Çevre Kanunu’nun 20. maddesinin (e) bendi gereğince ÇED sürecine başlamadan veya bu süreci tamamlamadan inşaata başlayan ya da faaliyete geçenlere, yapılan proje bedelinin %2’si oranında idari para cezası verilmektedir.

2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun 10. maddesine yönelik olarak hazırlanan ve 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin 6. maddesi gereğince ÇED Yönetmeliği kapsamındaki (Ek-1 ve Ek-2 listesi) bir projeyi gerçekleştirmeyi planlayan gerçek veya tüzel kişiler; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nca yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar aracılığıyla, Ek-1 listesinde ise ÇED raporu, Ek-2 listesinde ise PTD hazırlamak ve proje kapsamında verdikleri taahhütlere uymakla yükümlüdürler.

Söz konusu Yönetmelik kapsamında PTD, ÇED Başvuru Dosyası, ÇED raporu ve proje ilerleme raporu hazırlayacak kurum ve kuruluşlara ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi amacıyla 29.11.2019 tarih ve 30963 sayılı Resmî Gazete'de Çevresel Etki Değerlendirmesi Yeterlik Belgesi Tebliği yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Tebliğin 5. maddesinde aranan şartları sağlayan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan başvuru neticesinde Bakanlık tarafından ÇED Yeterlik Belgesi düzenlenmektedir. Yeterlik Belgesine sahip kurum ve kuruluşlar; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında yayımlanmış olup PTD veya ÇED raporu hazırlığında söz konusu firmalar aracılığıyla ÇED kararı alınabilmektedir.

ÇED Yönetmeliği'nin Ek-1 ve Ek-2 listesinde yer alan ancak eşik değerler altında planlanan projeler ile ÇED Yönetmeliği Ek-1 ve Ek-2 listesinde yer almayan projeler için "ÇED Kapsam Dışı/ÇED Muafiyeti" kararı alınmakta olup, bu sürecin yönetimi doğrudan proje sahibi tarafından yapılabilmektedir.

ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesinde Yer Alan Projelerin ÇED Süreci İçin Tanımlanan Süreler

1. ÇED başvuru dosyasında yer alan bilgi ve belgelerin uygunluğunun Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 5 iş günü içinde incelenmesi
2. Halkın Katılımı Toplantısı (HKT) için tarih, saat, yeri ve konu belirten ilanın projenin gerçekleştirileceği yörede yayımlanan yerel süreli yayın ile birlikte yaygın süreli yayın olarak tanımlanan en az birer gazetede toplantı tarihinden en az 10 takvim günü önce yayımlanması
3. ÇED Raporu özel format bedelinin halkın katılımı toplantısı/toplantılarından sonra 1 ay içerisinde yatırılması
4. ÇED raporu özel formatının verilmiş tarihinden itibaren 12 ay içinde ÇED raporunun sunulması (Talep edilmesi durumunda 6 ay ek süre verilebilir.)
5. ÇED raporunun özel formata uygunluğu ve belirlenen çalışma grubunda yer alması gereken meslek uzmanlarınca hazırlanıp hazırlanmadığının Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 5 iş günü içinde incelenmesi
6. ÇED raporu özel formatına uygun olmayan ve/veya belirlenen çalışma grubunca hazırlanmadığı belirlenen projeler için iade tarihinden itibaren 1 ay içinde yeniden ÇED raporunun Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na sunulması
7. İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu üyelerinin ÇED raporunu, ilk inceleme ve değerlendirme toplantısından itibaren 10 iş günü içinde incelemesi

8. İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenerek son şekli verilen ÇED raporunun toplantıdan sonraki 10 takvim günü içinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na sunulması
9. Son şekli verilen ÇED raporunda eksiklik tespit edilmesi durumunda iade edilen kurum ve kuruluşlar tarafından rapordaki eksikliklerin 90 takvim günü içinde tamamlanması
10. İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenerek son şekli verilen ÇED raporunun halkın görüş ve önerilerini almak üzere, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve/veya Valilik tarafından 10 takvim günü askıda ilan edilmesi ve internet aracılığıyla duyurulması
11. Nihai ÇED raporunun askıda ilan süreci sonrasındaki 5 iş günü içinde sunulması
12. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 10 iş günü içinde ÇED Olumlu ya da ÇED Olumsuz kararının verilmesi
13. ÇED Olumlu kararı verilen projeler için mücbir sebep yok ise 7 yıl içinde yatırıma başlanması.

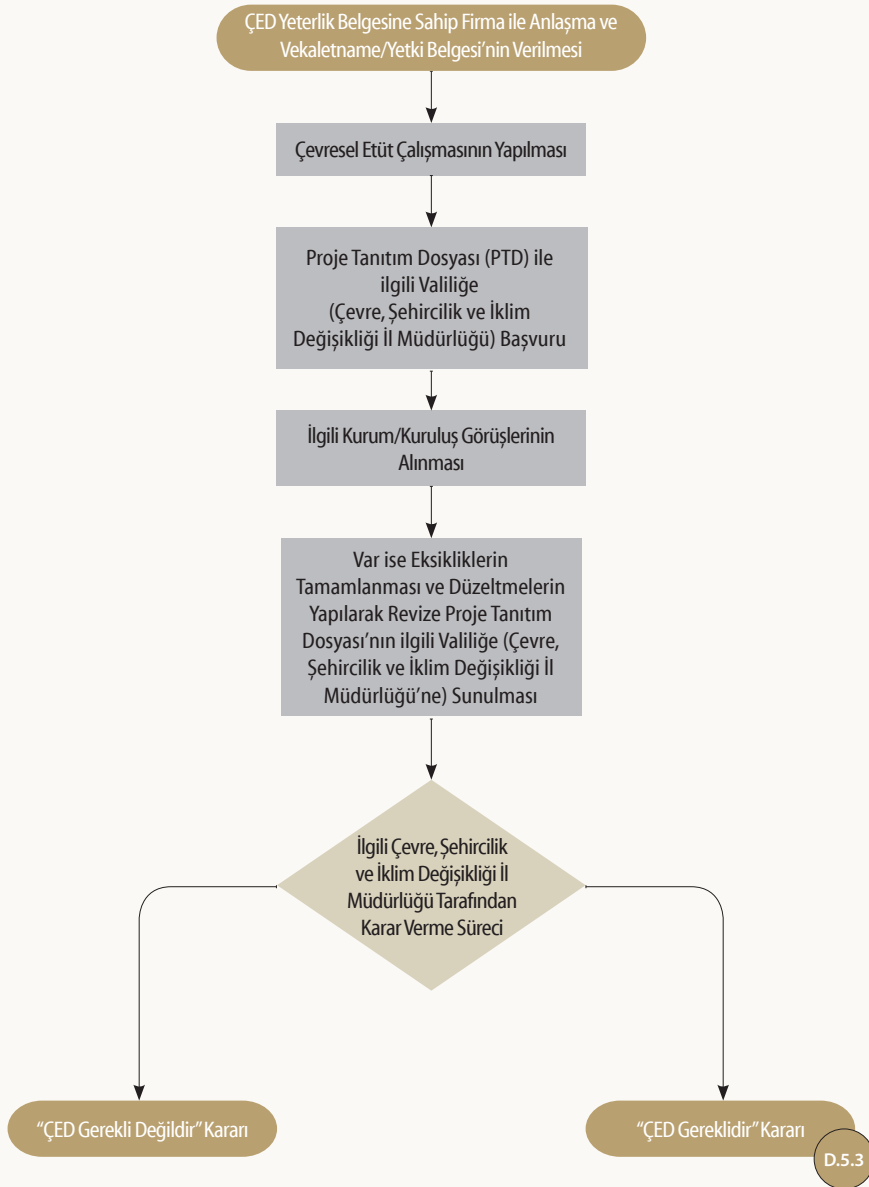
ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Projelerin PTD Süreci İçin Tanımlanan Süreler

1. Proje için hazırlanan Proje Tanıtım Dosyası'nın ÇED Yönetmeliği Ek-4'te yer alan kriterler çerçevesinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı/Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından 5 iş günü içinde incelenmesi
2. PTD'deki eksikliklerin (var ise) 6 ay içerisinde tamamlanması
3. Eksiklikleri tamamlanan dosyanın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı/Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından 15 iş günü içinde inceleme ve değerlendirmesinin tamamlanması
4. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı/Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından 5 iş günü içinde "ÇED Gereklidir/ÇED Gereklidir" kararının verilmesi
5. "ÇED Gereklidir" kararı verilen projeler için mücbir sebep yok ise 5 yıl içinde yatırıma başlanması.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'ne göre Ek-2 listesinde yer alan projeler için projenin yürütüldüğü il valiliği tarafından "ÇED Gereklidir/ÇED Gereklidir" kararı, Ek-1 listesinde yer alan projeler için ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından "ÇED Olumlu/ÇED Olumsuz" kararı verilmektedir. Bu kapsamda madencilik sektörü için ÇED süreci, ÇED Yönetmeliği Ek-1 ve Ek-2 Listesi'nde tanımlanmış faaliyetler için iki ayrı aşamada değerlendirilmiştir. ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesi'nde yer alan projelere ilişkin süreç, *Diyagram 5.2*'de ve izin süreci işlemleri *Tablo 5.17*'de; ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesi'nde yer alan projelere ilişkin süreç ise *Diyagram 5.3*'te ve izin süreci işlemleri *Tablo 5.18*'de verilmiştir.

Diyagram 5.2. ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Projelerin PTD/ÇED Süreci

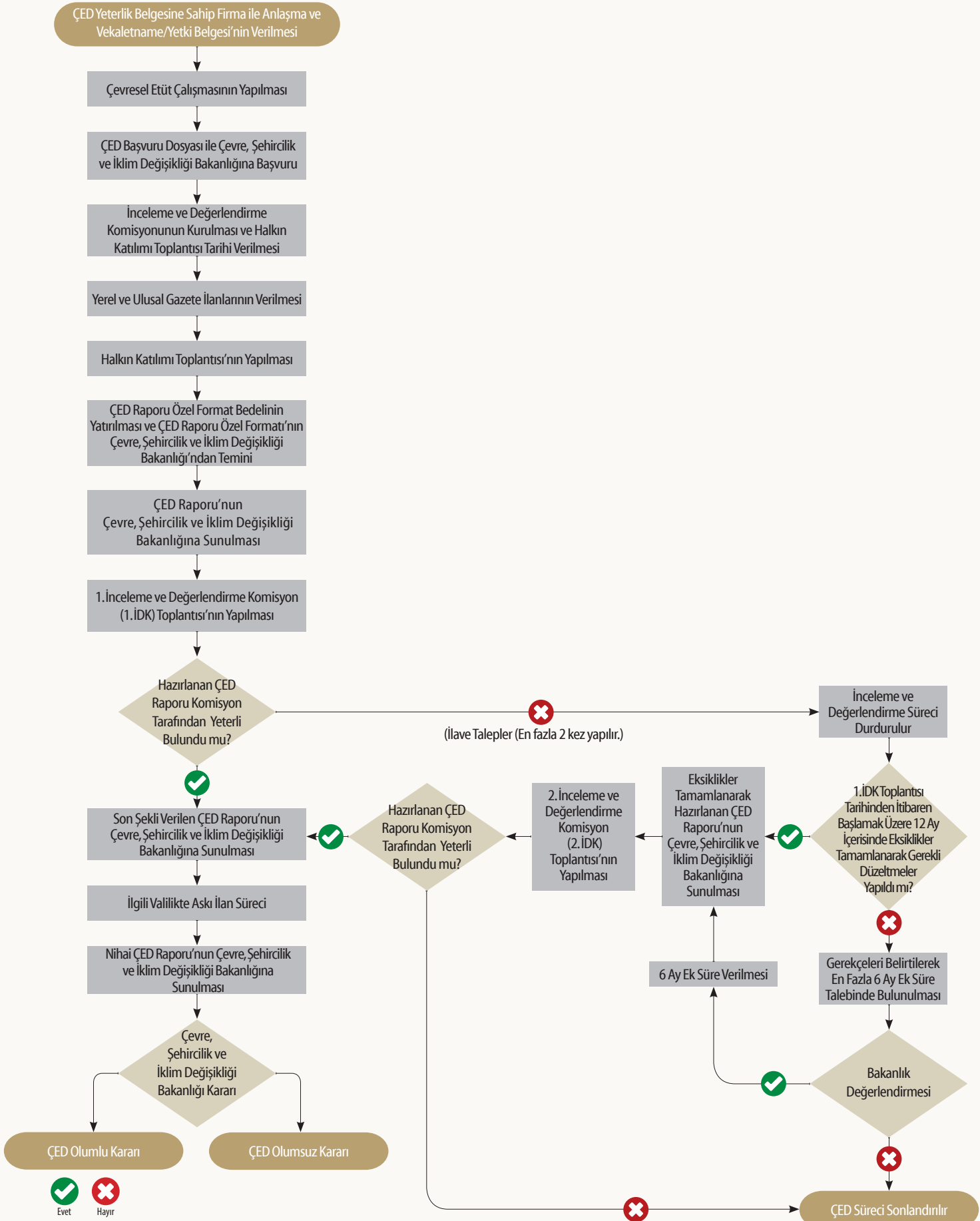

Tablo 5.17. ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Projeler İçin İzin Süreci İşlemleri

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: ÇED Kararının Alınması
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	- 2872 Sayılı Çevre Kanunu - 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği
Başvuru Yapılacak Kurum/ Kuruluş	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Yapılan İşlem	ÇED gerekli değildir/ÇED gereklidir kararının alınması
İşlem Süresi	3-30 hafta
İşlem Ücreti	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü Tarafından Her Yıl Belirlenen Birim Fiyat Tarifesine göre yatırılacak olan Proje Başvuru Bedeli (Bkz. <i>Tablo 5.19</i>)
Gerekli Evraklar	Proje Tanıtım Dosyası

Diyagram 5.3. ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesinde Yer Alan Projelerin ÇED Süreci

Tablo 5.18. ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesinde Yer Alan Projeler İçin İzin Süreci İşlemleri

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: ÇED Kararının Alınması
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik	- 2872 Sayılı Çevre Kanunu - 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği
ve/veya Kanun	
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Yapılan İşlem	ÇED olumlu/ÇED olumsuz kararının alınması
İşlem Süresi*	3-18 ay (ÇED Yönetmeliği Madde 12- (6)'ya göre 18 ay daha ek süre verilebilir)
İşlem Ücreti	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü Tarafından Her Yıl Belirlenen Birim Fiyat Tarifesine göre yatırılacak olan Proje Başvuru Bedeli (Bkz. Tablo 5.19)
Gerekli Evraklar	ÇED Raporu

* ÇED Yönetmeliği'nin 12 Maddesinin 6. Fıkrasına göre ÇED Raporunda önemli eksiklik ve yanlışların görülmesi durumunda inceleme değerlendirme süreci durdurulur. Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar süreci durdurulan projelerde oniki (12) ay içerisinde eksiklikleri tamamlamak veya gerekli düzeltmeleri yapmakla yükümlüdür. Gerekçeleri belirtilerek talep edilmesi durumunda en fazla altı (6) ay ek süre verilir. Bu süreler içinde ÇED Raporu sunulmaz ise ÇED süreci sonlandırılır.

2022 Yılına ait Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü birim fiyat tarifesi Tablo 5.19'da verilmiştir.

Tablo 5.19. ÇED Yönetmeliği Ek-1 ve Ek-2 Listesinde Yer Alan Projeler İçin 2022 Yılı Proje Başvuru Bedelleri

Kapsam	Gelir Kod No.	Hizmetin Adı	2022 Yılı Birim Fiyat (TL) (K.D.V. Hariç)	K.D.V. (%18)	2022 Yılı Birim Fiyat (TL) (K.D.V. Dâhil)
Ek-1 Listesi	112	ÇED Raporu Format Bedeli /Proje Bedeli 0 TL - 10 Milyon TL arası	27.966,10	5.033,90	33.000,00
	112	ÇED Raporu Format Bedeli /Proje Bedeli 10 Milyon TL - 100 Milyon TL arası	55.932,20	10.067,80	66.000,00
	112	ÇED Raporu Format Bedeli /Proje Bedeli 100 Milyon TL - 500 Milyon TL arası	111.525,42	20.074,58	131.600,00
	112	ÇED Raporu Format Bedeli /Proje Bedeli 500 Milyon TL - 1 Milyar TL arası	175.000,00	31.500,00	206.500,00
	112	ÇED Raporu Format Bedeli /Proje Bedeli 1 Milyar TL - 5 Milyar TL arası	350.000,00	63.000,00	413.000,00
	112	ÇED Raporu Format Bedeli /Proje Bedeli 5 Milyar TL - 10 Milyar TL arası	700.000,00	126.000,00	826.000,00
	112	ÇED Raporu Format Bedeli /Proje Bedeli 10 Milyar TL ve üzeri	1.400.000,00	252.000,00	1.652.000,00
Ek-2 Listesi	112	Seçme Eleme Kriterlerine Tabi Proje Başvuru Bedeli /Proje Bedeli 0 TL - 10 Milyon TL arası	27.966,10	5.033,90	33.000,00
	112	Seçme Eleme Kriterlerine Tabi Proje Başvuru Bedeli /Proje Bedeli 10 Milyon TL - 100 Milyon TL arası	55.932,20	10.067,80	66.000,00
	112	Seçme Eleme Kriterlerine Tabi Proje Başvuru Bedeli /Proje Bedeli 100 Milyon TL - 500 Milyon TL arası	111.525,42	20.074,58	131.600,00
	112	Seçme Eleme Kriterlerine Tabi Proje Başvuru Bedeli /Proje Bedeli 500 Milyon TL - 1 Milyar TL arası	175.000,00	31.500,00	206.500,00
	112	Seçme Eleme Kriterlerine Tabi Proje Başvuru Bedeli /Proje Bedeli 1 Milyar TL - 5 Milyar TL arası	350.000,00	63.000,00	413.000,00
	112	Seçme Eleme Kriterlerine Tabi Proje Başvuru Bedeli /Proje Bedeli 5 Milyar TL - 10 Milyar TL arası	700.000,00	126.000,00	826.000,00
	112	Seçme Eleme Kriterlerine Tabi Proje Başvuru Bedeli /Proje Bedeli 10 Milyar TL ve üzeri	1.400.000,00	252.000,00	1.652.000,00

Not: Tabloda yer alan ücretler her yıl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından güncellenmektedir.

2.2.2. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Alınması Süreci (Madencilik Faaliyetleri)

3213 sayılı “Maden Kanunu”nun 7. maddesinin 9. fıkrasında yer alan “Maden üretim faaliyetleri ile bu faaliyetlere dayalı ruhsat sahasındaki tesisler için iş yeri açma ve çalışma ruhsatları il özel idareleri veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı tarafından verilir.” hükmü gereğince madencilik faaliyetleri için işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenleme yetkisi Büyükşehir Belediyesi olan illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı’nın, diğer illerde Belediye mücavir alan ayrımı olmaksızın İl Özel İdareleri’ndedir.

Ruhsat başvurusu İş yeri Açma ve Çalışma Yönetmeliği’nin Ek-7 Formu doldurularak yapılır.

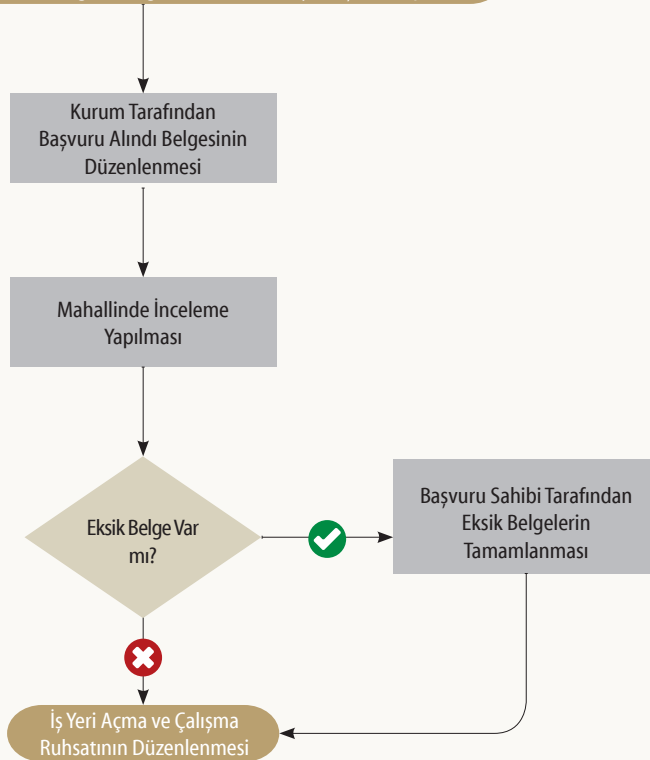
İş yeri açma ve çalışma ruhsatı süreci *Diyagram 5.4*’te ve sürece ilişkin iş ve işlemler ise *Tablo 5.20*’de verilmiştir.

Diyagram 5.4. Madencilik Faaliyetlerinde İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Alınması Süreci

T.5.20

Madencilik Faaliyetleri Kapsamında İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik Ek-7’de Yer Alan Bilgi ve Belgelerle Yetkili İdareye Başvuru Yapılması

Evet

Hayır

Tablo 5.20. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Alınması Süreci İşlemleri

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: Madencilik Faaliyetleri İçin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Başvuru Süreci
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	3213 Sayılı Maden Kanunu'nun 7. maddesinin 9. fıkrası 10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	Büyükşehir Belediyesi olan illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı, diğer illerde İl Özel İdaresi
Yapılan İşlem	İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Başvurusu
Başvuru İçin Gerekli Evraklar (1. Sınıf İş Yerleri İçin Ruhsat)	1. Başvuru beyan formu 2. Maden işletme ruhsatı 3. MAPEG tetkik heyeti raporu 4. ÇED kararı 5. ÇED Raporu/Proje tanıtım dosyası 6. İmar durum belgesi 7. Geçiş yolu izin belgesi 8. İş sağlığı ve güvenliği taahhütnamesi 9. İtfaiye yangın emniyet raporu 10. İzin harcı dekontu 11. Sağlık koruma bandı işaretli vaziyet planı 12. İmza sirküsü/imza beyannamesi
Başvuru İçin Gerekli Evraklar (2.sınıf İş Yerleri İçin Ruhsat.	1. Başvuru beyan formu 2. Maden işletme ruhsatı 3. MAPEG tetkik heyeti raporu 4. ÇED kararı 5. ÇED Raporu/Proje tanıtım dosyası 6. İmar durum belgesi 7. Geçiş yolu izin belgesi 8. İş sağlığı ve güvenliği taahhütnamesi 9. İş yeri izin harcı için banka dekontu 10. İmza sirküsü/İmza beyannamesi
İşlem Süresi	- 1. sınıf iş yerleri için 10 gün - 2. ve 3. sınıf iş yerleri için 5 gün
Başvuru Ücreti	5.000 TL (3213 Sayılı Maden Kanunu'nun 7. maddesinin 9. fıkrası ile 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre ücretlendirme yapılmaktadır.)

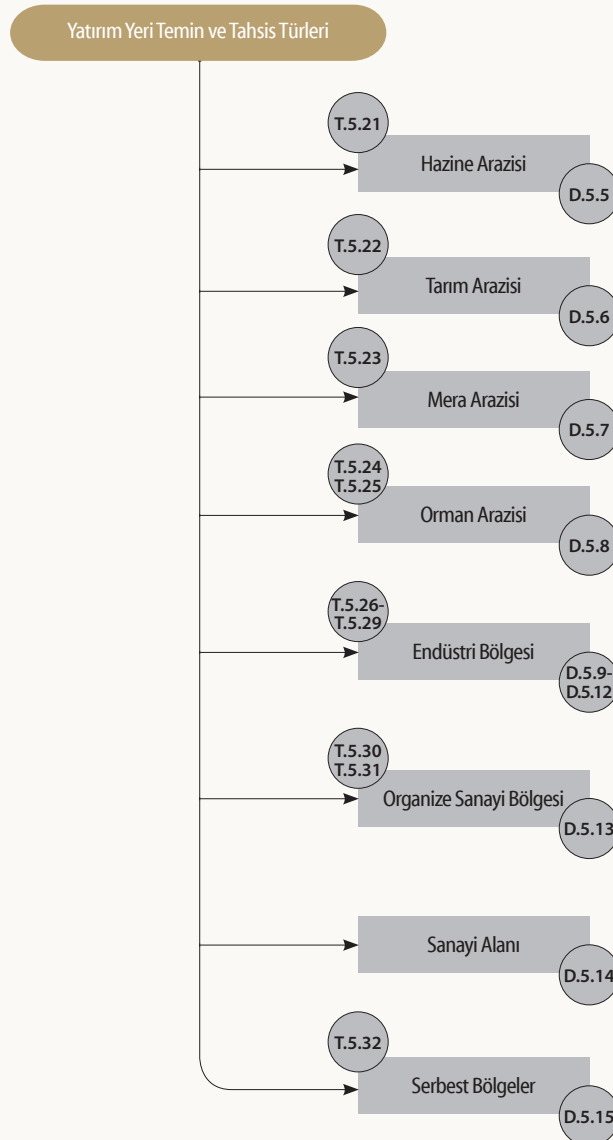
2.2.3. Mülkiyet İzinleri (Yatırım Yeri Temini ve Tahsisi)

Madencilik sektöründe faaliyetin yürütüleceği, zenginleştirme veya depolama işlemlerinin gerçekleştirileceği alanlara ait yer seçimi ve tahsis işlemleri 8 alt başlıkta değerlendirilmiştir (Şekil 5.3):

1. Hazine Arazisi
2. Tarım Arazisi
3. Mera Arazisi
4. Orman Alanı
5. Endüstri Bölgesi
6. Organize Sanayi Bölgesi
7. Sanayi Alanı
8. Serbest Bölgeler

Şekil 5.3. Yatırım Yeri Temin ve Tahsisi Türleri

Şekil 5.3'te sunulan yer tahsis süreçlerinden hazine arazilerinin tahsisi, tarım arazilerinin tahsisi (tarım dışı kullanım izni) ve mera arazilerinin tahsisi için vasıf değişikliği işlemleri için öncelikle yatırımcı tarafından Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'ne (MAPEG) müracaat edilir. Bu müracaat neticesinde MAPEG'den kurum görüşü alınarak arazi edinimi için devam eden bölümlerde tanımlanan diğer süreçlerin yürütülmesi için ilgili kurum ve kuruluşlara müracaat edilerek süreçler yürütülür.

Şekil 5.3'te sunulan endüstri bölgesi, organize sanayi bölgesi, sanayi alanı ve serbest bölgelerde yürütülecek yer temini ve tahsisi süreçleri, madencilik faaliyetleri sonucu elde edilen ürünlerin ruhsat alanları dışında zenginleştirme, işleme ve depolama faaliyetlerinin gerçekleştirileceği tesislerin kurulacağı alanlar için yürütülür.

2.2.3.1. Hazine Arazisi Yatırım İzni Süreci

21.09.2017 tarih ve 30187 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Maden Yönetmeliği'nin 116. Maddesi kapsamında madencilik faaliyeti yürütülecek alanların, hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yer olması halinde, arazi mülkiyeti kapsamında izin istenmez. Ancak, bu alan için mülkiyet durumunu gösteren belgenin ibrazı gerekir.

Bu kapsamda maden ruhsatı veya üretim izni verilen hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazların madencilik faaliyetleri dışında kiraya verilmesi ya da satışı için; I-a maden ruhsat alanlarına yönelik taleplerde il özel idarelerinden, büyükşehir olan illerde valiliklerden, diğer grup maden ruhsat alanlarına yönelik taleplerde ise MAPEG'ten görüş alınır.

Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufundaki yerlerde yapılan madencilik faaliyetleri için kira ve ecrimisil alınmaz. Bu alanlar madencilik faaliyetleri yapıldığı sürece madencilik faaliyetleri için ayrılmış sayılır.

Ruhsat alanları dışında hazine arazilerinde yapılacak her türlü madencilik tesisi için hazine taşınmazlarının tahsisi süreci Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Millî Emlak Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Yatırımcı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na veya taşınmazın bulunduğu yerdeki Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'ne (Emlak Müdürlükleri, Millî Emlak Müdürlükleri, Millî Emlak Şeflikleri) vereceği bir dilekçe ile yapmak istediği yatırıma uygun taşınmazı kendisi belirleyerek, bu taşınmaz üzerinde kendisi lehine irtifak hakkı tesis edilmesi veya kullanma izni verilmesi talebinde bulunabilir ya da Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından belirlenen ve ilan edilen taşınmazlardan, yapmak istediği yatırım için uygun olan taşınmaz üzerinde kendisi lehine irtifak hakkı tesis edilmesi veya kullanma izni verilmesi talebinde de bulunabilir.

Hazine taşınmazlarının tahsis yöntemleri şu şekildedir;

- Teşvik Yoluyla Tahsis
- Satış işlemleri
- Kiralama işlemleri ve
- İrtifak hakkı işlemleri ile de hazine arazisi tahsisi yapılabilmektedir.

Bu tahsis yöntemlerine ilişkin detaylar aşağıda verilmiştir.

Hazine Taşınmazlarının Teşvik Yoluyla Tahsisi

Hazine taşınmazlarının teşvik yoluyla tahsis sürecinde ilk olarak yatırım teşvik belgesi alınması gerekmektedir. Yatırımı 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar gereğince, teşviki mümkün olmayan yatırımlar için arazi tahsisi yapılamamaktadır.

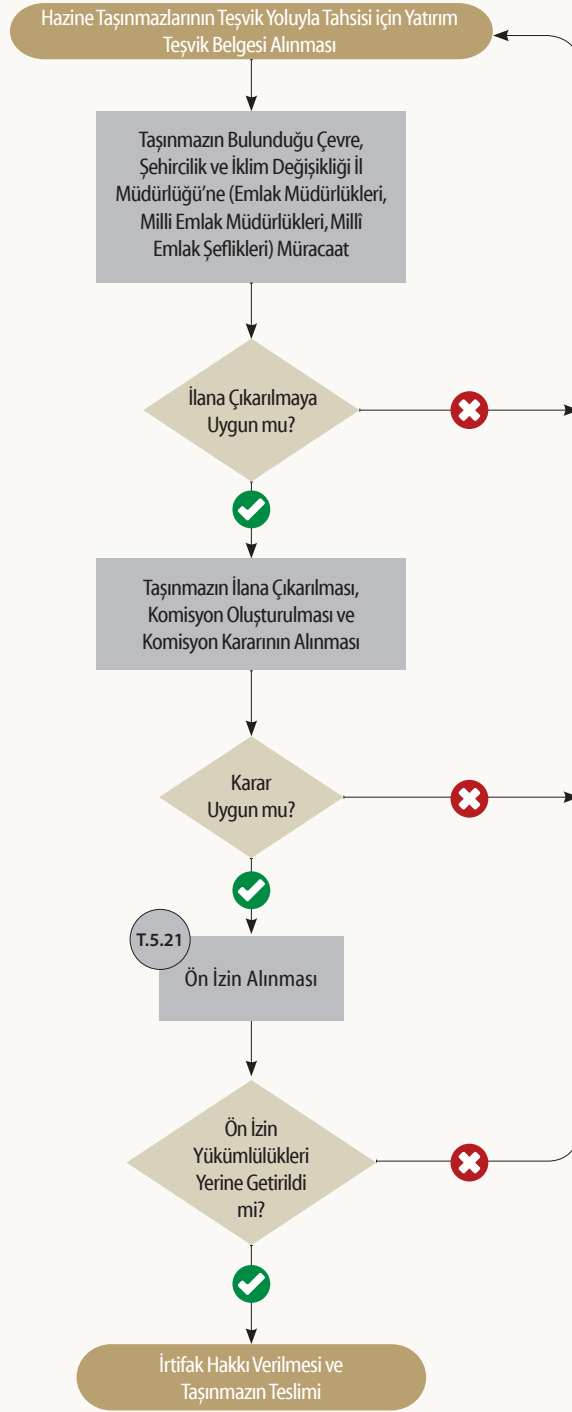
Teşvik mevzuatı kapsamında yatırımcılar tarafından, ilana çıkarılan taşınmazlar için Kamu Taşınmazlarının Yatırımlara Tahsisine İlişkin Usul ve Esasların eki form dilekçenin (Ek-1) doldurularak, bu Usul ve Esasların ekinde (Ek-2) yer alan belgeler ve Yatırım Bilgi Formu'nun üzerine adı, soyadı ve tebligat adresinin yazılı olduğu kapalı zarf içinde, tutanak düzenlenmek suretiyle komisyon başkanlığına, komisyon değerlendirme saatine kadar teslim edilmesi gerekmektedir.

Komisyonca uygun görülen ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nca onaylanan yatırımcıya, öncelikle plan ve projelerin hazırlanması ve onaylatılması için 1 (bir) yıl süreli ön izin verilmekte olup, bu süre ihtiyaç duyulması hâlinde en fazla bir yıl daha uzatılabilmektedir. Ön izin süresince yatırımcıdan herhangi bir bedel alınmamaktadır. Ön izin şartlarını yerine getiren yatırımcı lehine emlak vergi değerleri üzerinden hesaplanacak bedel karşılığında 49 (kırk dokuz) yıl süreli bağımsız ve sürekli nitelikli "irtifak hakkı" tesis edilir. Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunması ve tapuya tescil edilememesi nedeniyle irtifak hakkı tesis edilemeyen taşınmazlar üzerinde ise, taşınmazın emlak vergi değeri üzerinden takdir edilen bedel karşılığında 49 (kırk dokuz) yıl süreli "kullanma izni" verilir.

Madencilik sektöründe ruhsat sahası içerisinde bulunan hazine arazilerinden madencilik faaliyetleri için bir bedel alınmaz. Ruhsat sahası dışında kalan hazine taşınmazlarının teşvik yoluyla tahsisine ilişkin süreç *Diyagram 5.5* ve tahsis aşamaları ise *Tablo 5.21*'de verilmiştir.

Diyagram 5.5. Hazine Taşınmazlarının Teşvik Yoluyla Tahsisi Süreci

Tablo 5.21. Hazine Taşınmazlarının Teşvik Yoluyla Tahsisi Aşamaları

Aşama: Yatırım Dönemi		Adım: Hazine Taşınmazlarının Tahsisi
Kapsam		Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun		Kamu Taşınmazlarının Yatırımlara Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslar
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş		Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Millî Emlak Genel Müdürlüğü
Yapılan İşlem		İrtifak Hakkı, Kullanma İzni
İşlem Süresi		60-120 gün
İlk Başvuru İşlem Ücreti	İlk başvuru	I. bölgede bulunan illerde 2500 (ikibinbeşyüz), II. bölgede bulunan illerde 2000 (ikibin), III. bölgede bulunan illerde 1500 (binbeşyüz), IV ve V. bölgelerde bulunan illerde 1000 (bin), VI. bölgede bulunan illerde ise 500 (beşyüz) Türk Lirasını taşınmaz maliki idarelerin bütçelerine gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimine yatırılmalıdır.
İrtifak Hakkı, Kullanma İzni Ücreti	49 (kırk dokuz) yıl süreli kullanma izni	1. I. bölgede bulunan illerde yatırım konusu taşınmazın emlak vergi değerinin %2,5'u 2. II. bölgede bulunan illerde yatırım konusu taşınmazın emlak vergi değerinin %2'si 3. III. bölgede bulunan illerde yatırım konusu taşınmazın emlak vergi değerinin %1,5'i 4. IV. ve V. bölgede bulunan illerde yatırım konusu taşınmazın emlak vergi değerinin %1'i 5. VI. bölgede bulunan illerde yatırım konusu taşınmazın emlak vergi değerinin %0,5'i.
Gerekli Evraklar		1. Yatırım bilgi formu 2. Organize sanayi bölgesinde boş parsel bulunmadığına ve yatırımın bu alanlarda yapılamayacağına ilişkin belge 3. Endüstri bölgesinde boş parsel bulunmadığına ve yatırımın bu alanlarda yapılamayacağına ilişkin belge 4. Başvuru ücretinin yatırıldığına ilişkin makbuz 5. Vaziyet planı 6. Oda sicil kayıt örneği 7. Vergi borcu bulunmadığına ilişkin belge 8. İşletme hesabı özeti 9. İşletmenin son üç yıllık bilançosu 10. Son üç yıllık malî tablolar 11. Halka açık anonim şirketlerde, halka açılma oranını gösteren belge (tüzel kişilik ise) 12. Şirket ana sözleşmesi (tüzel kişilik ise) 13. Kanuni temsilcilerin imza sirküleri ve adresleri (tüzel kişilik ise) 14. Fizibilite raporu ve finans tablosu (50 milyon TL'yi aşan yatırımlarda) 15. Yatırım teşvik belgesi veya yazı (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü)

Hazine Taşınmazlarının Satış İşlemleri

Hazinenin özel mülkiyetinde bulunan, herhangi bir kamu hizmeti için gerekli olmayan ve hukuken ihaleye çıkarılmasında herhangi bir sakınca bulunmayan taşınmazlar satışa çıkarılabilmektedir.

Özel mevzuatı gereğince satışı mümkün olmayan taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar, kıyıda kalan taşınmazlar, ormanlar, meralar, kamu hizmetine tahsisli taşınmazlar, imar planı ile kullanım amacı kamu hizmeti niteliği taşıyan taşınmazlar (park, yeşil alan, resmî kurum alanı vb.), ilgili kamu idaresince satışına izin verilmeyen taşınmazlar, belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde bulunan ancak nazım veya uygulama imar planı dışında (plansız alanda) kalan taşınmazların satış işlemleri yapılamamaktadır.

Hazineye ait taşınmazlar re'sen ya da talep üzerine ihaleye çıkarılabilmektedir. Türkiye genelinde satışa çıkarılan taşınmazların ihale ve diğer bilgileri ile varsa resimlerine www.milliemlak.gov.tr web adresinden ve taşınmazın bulunduğu Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü web adreslerinden ulaşılabilmektedir.

Satın alma talepleri için, il, ilçe, mahalle, ada ve parsel numarasının da belirtildiği bir dilekçe ile taşınmazın bulunduğu illerde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerine (Milli Emlak Dairesi Başkanlığı veya Milli Emlak Müdürlüğü) ve ilçelerde ise Kaymakamlıklara (Milli Emlak Müdürlüğü veya Milli Emlak Şefliği) müracaat edilebilmektedir.

Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ihaleye çıkarılırken tespit edilen tahmini bedel, taşınmazın bulunduğu yerdeki piyasa alım satım rayici dikkate alınarak tespit ve takdir edilmektedir.

Hazine Taşınmazlarının Kiralama İşlemleri

Hazineye ait taşınmazlar, üzerine sabit tesis yapılmamak şartıyla (üzerinde yapı olan taşınmazlar hariç) tarımsal, ticari, spor ve sosyal nitelikli vb. amaçlarda kullanılmak üzere on yıla kadar kiraya verilebilir. Kira süresi sonunca yükümlülüklerini yerine getirdiği tespit edilen ve talepte bulunan kiracıların kira süresi, ilk sözleşme tarihinden itibaren toplam kira süresi yirmi yılı geçmemek üzere, yeniden bedel belirlemek suretiyle on yıl daha uzatılabilir.

Kiraya verilecek taşınmazların kira süresi on yıldan çok olamaz. Turistik tesis kurulacak yerlerin ve turistik tesislerin ve enerji üretimi tesisleri ile iletim ve dağıtım tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin ve doğal gaz iletim, dağıtım ve depolama tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin on yıldan fazla süre ile kiraya verilmesi mümkündür.

Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufundaki yerlerde yapılan madencilik faaliyetleri için 3213 sayılı Maden Kanunu'nun yürürlük tarihinden sonra kira, ecrimisil alınmaz. Ancak, maden ruhsatı sahasında kalan hazine taşınmazları; madencilik faaliyeti dışında veya ruhsat sahibi dışındaki gerçek ve tüzel kişilerce herhangi bir faaliyette bulunması durumunda Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün uygun görüşü doğrultusunda kiraya verilebilir ya da bu alanlardan ecrimisil alınabilir.

Talep sahibi tarafından, kiralama talebini içeren bir dilekçeyle taşınmanın bulunduğu yerdeki Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'ne (Milli Emlak Dairesi Başkanlığı veya Emlak/Milli Emlak Müdürlüğü, ilçelerde varsa Milli Emlak Müdürlüğü, yoksa Milli Emlak Şeflikleri) müracaat edilir.

Hazine Taşınmazlarının İrtifak Hakkı İşlemleri

İrtifak hakkı, sahibine konusu olan taşınmazı doğrudan doğruya kullanma veya ondan yararlanma veya her ikisine birden sahip olma yetkisini veren sınırlı bir ayni haktır. İrtifak hakkı sahibi, başka birinin (malîğin) taşınmazını kullanma ve/veya yararlanma hakkına sahip olmaktadır.

Yatırım yapılacak taşınmaz, talep sahibi tarafından belirlenerek taşınmazın bulunduğu yerdeki Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'ne (Emlak Müdürlükleri, Millî Emlak Müdürlükleri, Millî Emlak Şeflikleri) sadece talep amacını içeren bir dilekçe ile başvurulur (Bu aşamada plan ve proje sunulmasına gerek yoktur.).

Talep konusu taşınmazın fiilî ve hukuki durumuna ilişkin bilgi ve belgeler Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü (Emlak Müdürlükleri, Millî Emlak Müdürlükleri, Millî Emlak Şeflikleri) tarafından hazırlanarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na iletilir. İrtifak hakkı tesisi/kullanma izni verilmesi yönünden değerlendirilmesinde sakınca bulunmayan taşınmazlar için gerekli izinler alınarak ihale süreci başlatılır.

İrtifak hakkına ilişkin işlemler, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 17. maddesine göre ilan edilmek suretiyle aynı Kanun'un 51 (g) bendine göre pazarlık usulü ile irtifak hakkı/kullanma izni ihalesiyle yapılmaktadır (istisnalar hariç). Taşınmaz, en yüksek bedeli teklif eden yatırımcıya ihale edilir.

İhaleyi alan yatırımcıya, gerekmesi hâlinde planladığı yatırıma ilişkin projelerin yaptırılması, imar planı değişiklikleri ve ilgili kurumlardan gerekli izinlerin alınması amacıyla 1 (bir) yıl süreyle bedeli karşılığında ön izin verilir. Gerekli hâllerde bu süre toplamı 4 (dört) yılı geçmemek üzere uzatılabilir. Ön izin süresi sonunda yükümlülüklerin yerine getirilmesi hâlinde tapuya tescil edilmek suretiyle irtifak hakkı tesis edilir veya kullanma izni sözleşmesi düzenlenir.

Özel kanunlarda belirtilen süreler hariç, Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazları üzerinde 30 yıla kadar irtifak hakkı tesis edilmekte, devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar üzerinde ise 30 yıla kadar kullanma izni verilmektedir.

2.2.3.2. Tarım Arazilerinin Tahsisi (Tarım Dışı Kullanım İzni)

Toprağın korunması, geliştirilmesi, tarım arazilerinin sınıflandırılması, asgari tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüklerinin belirlenmesi ve bölünmelerinin önlenmesi, tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazilerin çevre öncelikli sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak planlı kullanımını sağlayacak usul ve esasları belirlemek amacıyla 19.07.2005 tarih ve 25880 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu yürürlüğe girmiştir.

Tarım Arazilerinin Korunması, Kullanılması ve Planlanmasına Dair Uygulama Talimatı Ek-2’ye göre tarım arazilerinin sınıflandırılması; mutlak tarım arazisi, özel ürün arazisi, dikili tarım arazisi, marjinal tarım arazisi, sulu tarım arazisi ve tarım dışı alanlar olarak yapılmıştır. Bu arazi türlerinin Kanun’daki tanımlamaları aşağıda verilmiştir:

Tarım Arazisi: Toprak, topografya ve iklimsel özellikleri tarımsal üretim için uygun olup hâlihazırda tarımsal üretim yapılan veya yapılmaya uygun olan veya imar, ihya, ıslah edilerek tarımsal üretim yapılmaya uygun hâle dönüştürülebilen arazilerdir.

Mutlak Tarım Arazisi: Bitkisel üretimde; toprağın fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerinin kombinasyonu yöre ortalamasında ürün alınabilmesi için sınırlayıcı olmayan; topoğrafik sınırlamaları yok veya çok az olan; ülkesel, bölgesel veya yerel önemi bulunan, hâlihazır tarımsal üretimde kullanılan veya bu amaçla kullanıma elverişli olan arazilerdir.

Özel Ürün Arazisi: Mutlak tarım arazileri dışında kalan, toprak ve topoğrafik sınırlamaları nedeniyle yöreye adapte olmuş bitki türlerinin tamamının tarımının yapılamadığı ancak özel bitkisel ürünlerin yetiştiriciliği ile su ürünleri yetiştiriciliğinin ve avcılığının yapılabildiği; ülkesel, bölgesel veya yerel önemi bulunan arazilerdir.

Dikili Tarım Arazisi: Mutlak ve özel ürün arazileri dışında kalan ve üzerinde yöre ekolojisine uygun çok yıllık ağaç, ağaççık ve çalı formundaki bitkilerin tarımı yapılan; ülkesel, bölgesel veya yerel önemi bulunan arazilerdir.

Marjinal Tarım Arazisi: Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri ve dikili tarım arazileri dışında kalan, toprak ve topoğrafik sınırlamalar nedeniyle üzerinde sadece geleneksel toprak işlemeli tarımın yapıldığı arazilerdir.

Sulu Tarım Arazisi: Tarımı yapılan bitkilerin büyüme devresinde ihtiyaç duyduğu suyun, su kaynağından alınarak yeterli miktarda ve kontrollü bir şekilde karşılandığı arazilerdir.

Tarım Dışı Alanlar: Üzerinde toprak bulunmayan çıplak kayalar, daimi karla kaplı alanlar, ırmak yatakları, sahil kumulları, sazlık ve bataklıklar, askerî alanlar; endüstriyel, turizm, rekreasyon, iskân, altyapı ve benzeri amaçlarla plânlanmış arazilerdir.

5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu ile 3083 Sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu kapsamında tarımsal ve/veya tarım dışı arazi kullanım talepleri, müracaatların yönetilmesi, kayıt altına alınması, kayıtların güncel ve sağlıklı bir şekilde takip edilerek sonuçlandırılabilmesi işlemleri, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yürütülen Tarım Arazileri Değerlendirme ve Bilgilendirme Sistemi (TAD Portal) (<http://tad.tarim.gov.tr>) üzerinden sağlanmaktadır.

Tarım arazilerinin tarım dışı amaçlı kullanımı kapsamında yapılan müracaatlar, plan yapma yetkisine sahip kamu kurum ve kuruluşları veya EPDK aracılığı ile yapılmaktadır.

Planlamayı yapacak kamu kurum/kuruluşları ve/veya bu kurum/kuruluşlarca yetkilendirilen plan müellifleri tarafından yapılan tarım dışı amaçla kullanım talepleri ile gerçek veya tüzel kişiler tarafından talep konusu arazinin belediye sınırları içerisinde olması durumunda belediyelere, belediye sınırları dışında olması durumunda ise il özel idarelerine veya diğer plan yapma yetkisine sahip kuruluşlara yapılan müracaatlar, ilgili kurum/kuruluşlar tarafından TAD Portal üzerinden İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'ne intikal ettirilmektedir.

Petrol ve doğal gaz arama ve işletme, madencilik, yenilenebilir enerji ve elektrik iletim hatlarıyla ilgili yatırım yapacak gerçek veya tüzel kişiler tarafından yapılacak tarım dışı amaçlarla kullanım talepleri, TAD Portal üzerinden İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'ne intikal ettirilecektir.

02.11.1985 tarih ve 18916 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği'ne göre yapılan, plan gerektirmeyen ve Bakanlık'ça kabul edilen tarımsal amaçlı yapılarla ilgili talepler, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından TAD Portal'a yüklenecektir.

Yapılan başvurular, ay içerisinde en az bir kere toplanan Toprak Koruma Kurulu tarafından değerlendirilir.

Tarım Arazilerinin Amaç Dışı Kullanımı

Tarım arazilerinin amaç dışı kullanımıyla ilgili 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu'nun 13. Maddesinde yer alan hususlar aşağıda belirtilmektedir:

1. Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri, sulu tarım arazileri alternatif alan bulunmaması ve Kurulun uygun görmesi şartıyla;

- a. Savunmaya yönelik stratejik ihtiyaçlar
- b. Doğal afet sonrası ortaya çıkan geçici yerleşim yeri ihtiyacı
- c. Petrol ve doğal gaz arama ve işletme faaliyetleri
- . İlgili Bakanlık tarafından kamu yararı kararı alınmış madencilik faaliyetleri
- d. Bakanlıklarca kamu yararı kararı alınmış plan ve yatırımlar
- e. Kamu yararı gözetilerek yol, altyapı ve üstyapı faaliyetlerinde bulunacak yatırımlar
- f. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun talebi üzerine 14.3.2013 tarih ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca yenilenebilir enerji kaynak alanlarının kullanımı ile ilgili yatırımlar
- g. Jeotermal kaynaklı teknolojik sera yatırımları

için bu arazilerin amaç dışı kullanım taleplerine, toprak koruma projesine uyulması kaydıyla Bakanlık tarafından izin verilebilir. Bakanlık bu yetkisini valiliklere devredebilir.

5403 Sayılı Kanun'da belirtilen kamu yararı kararı; Tarım Arazilerinin Korunması, Kullanılması ve Planlanmasına Dair Yönetmelik'in 3. maddesinin (h) bendinde tanımlanmıştır. Bu kapsamda, kamu yararı kararı belgesinin ilgili Bakan tarafından imzalı olması zorunludur. Ayrıca, 2942 Sayılı Kamulaştırma Kanunu'na dayalı Bakan veya Cumhurbaşkanı Kararı ile alınan kamu yararı kararı belgeleri de Kanun kapsamında kabul edilmektedir. Bakan veya Cumhurbaşkanı tarafından alınan kamu yararı kararı, ortaklaşa kamu yararı kararı kabul edilmektedir.

2. Jeotermal enerji kaynaklı arama faaliyetleri geçici bir kullanım kabul edilerek, yapılacak jeotermal enerji kaynaklı arama faaliyetleri için; alternatif alan bulunmaması, Kurulun uygun görmesi, toprak koruma projesine uyulması kaydıyla valilik tarafından bir yıla kadar geçici süre ile izin verilebilir. Bu süre gerekçeli talep doğrultusunda en fazla bir yıla kadar daha uzatılabilir. Başvuru sahiplerine arama faaliyeti ile ilgili geri dönüşüm projesi hazırlatılır. Arama yapılacak arazinin eski hline getirileceğine ve çevresinde yapılan tarımsal üretime yönelik zararların tazmin edileceğine dair noter onaylı taahhütname alınır.
3. Tarım Arazilerinin Korunması, Kullanılması ve Planlanmasına Dair Yönetmelik, ikinci fıkra hükümlerine göre arama sonucu bulunan jeotermal kaynak için işletmeye geçilmesi halinde izinlendirme işlemleri bu madde kapsamında değerlendirilir.
4. Arazi kullanım planlarında tarım dışı amaçlı kullanımlar için ayrılan alanlar, arazi kullanım planları yapılmamış alanlarda ise yapılacak faaliyetin içeriği ve teknik özellikleri dikkate alınarak toprak ve topoğrafik özellikleri itibarıyla tarımsal verimi düşük olan ve tarımsal kullanım bütünlüğünü bozmayan araziler ile tarım dışı amaçlı kullanılmak üzere izinlendirilmiş ancak hâlihazırda kullanılmayan araziler alternatif alan olarak kabul edilir.
5. Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri ile sulu tarım arazileri dışında kalan tarım arazileri için toprak koruma projesine uyulması ve evre arazilerdeki tarımsal kullanım bütünlüğünü bozmaması kaydıyla valilikler tarafından tarım dışı amaçla kullanım izni verilebilir.

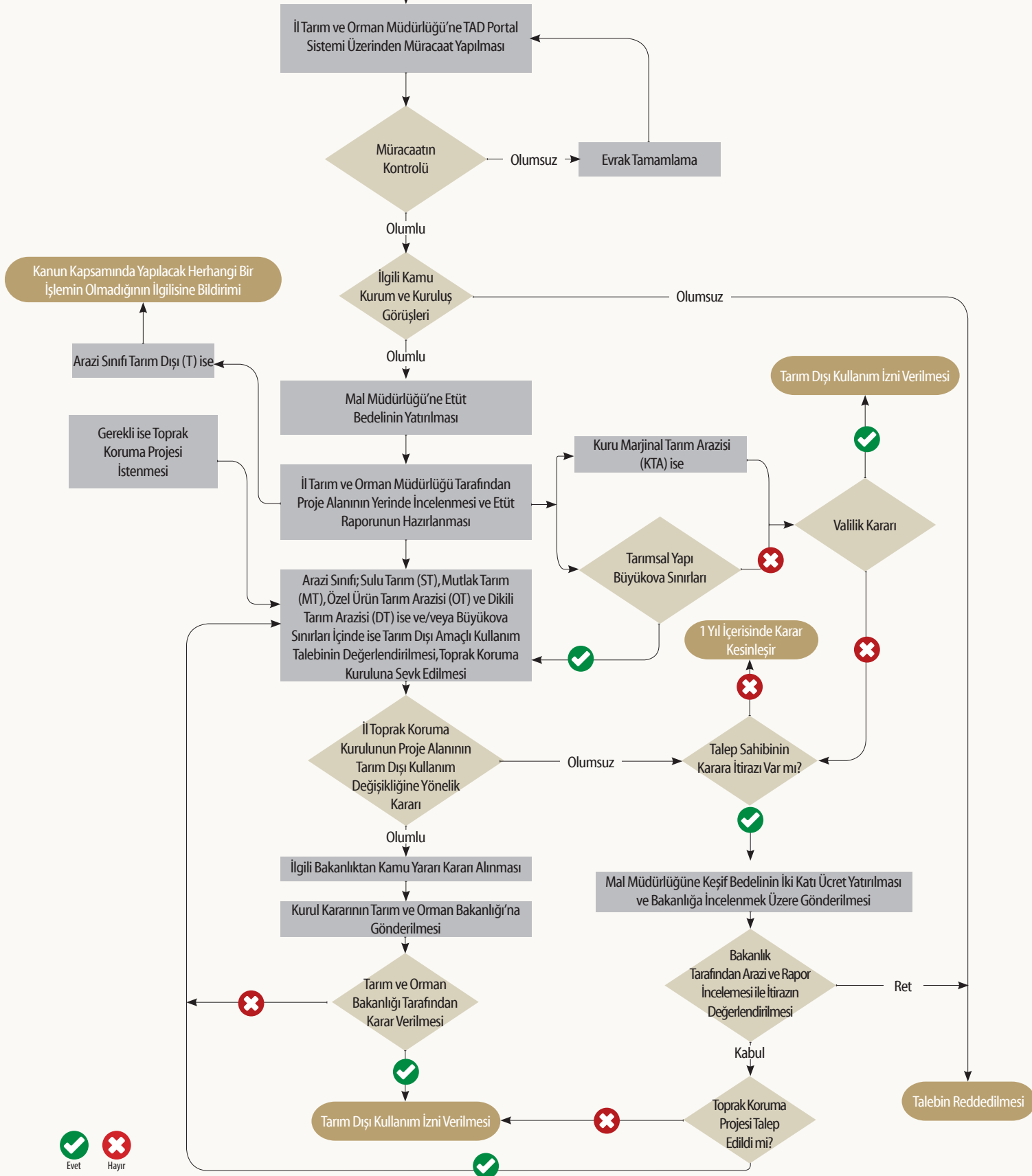
6. Tarımsal amaçlı yapılarla ilgili olarak yapılan arazi kullanımına ilişkin başvurular il müdürlüğüne intikal ettirilir. İl müdürlüğü tarafından bu talepler incelenir ve bu tesislerin tarımsal amaçlı yapılardan olması ve toprak koruma projesine uyulması şartı ile arazi niteliklerine ve sınıfına bakılmaksızın projede öngörülen miktarda alana valilikçe kullanım izni verilebilir. Tarımsal amaçlı yapılara ilişkin arazi kullanım müracaatlarında, talep sahiplerinden amacı dışında kullanılmayacağına dair noter onaylı taahhütname alınır.
7. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından çevre düzeni planları ve imar planlarının yapılması ve değiştirilmesinde tarım arazilerinin tarım dışı amaçlı faaliyetlere ayrılmasına Kurulun uygun görüşü alınarak Bakanlıkça izin verilebilir.
8. Arazi kullanımına ilişkin verilen izinler; izin tarihinden itibaren 2 yıl içerisinde tarım dışı amaçlı kullanımlarda planların onaylanmaması, tarımsal amaçlı yapılarda ise ruhsata bağlanmaması durumunda geçersiz kabul edilir. Verilen izinler amacı dışında kullanılamaz. Amacı dışında kullanımın tespit edilmesi hâlinde, Kanun'un 20 ve 21. maddelerine göre işlemler yapılır.
9. Birinci fıkranın (c) ve (ç) bentleri kapsamında izin alan işletmeciler, faaliyetlerini çevre ve tarım arazilerine zarar vermeyecek şekilde yürütmekle ve kendilerine tahsis edilen yerleri tahsis süresi bitiminde eski vasfına getirmekle yükümlüdürler.

Tarım arazilerinin tarım dışı kullanım amacı kapsamında tahsis işlemlerine ilişkin izin süreci işlemleri *Diyagram 5.6*'da ve *Tablo 5.22*'de verilmiştir.

Diyagram 5.6. Tarım Arazilerinin Tahsis Süreci (Tarım Dışı Kullanım İzni Süreci)

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun 13. Maddesi Kapsamında Tarım Dışı Kullanım İzni Alınması

TAD: Tarım Arazileri Değerlendirme ve Bilgilendirme Portalı

**Tablo 5.22. Tarım Arazilerinin Tahsis Süreci
(Tarım Dışı Kullanım İzni Süreci)**

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: Tarım Dışı Kullanım İzni	
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe	
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu	
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	Tarım ve Orman Bakanlığı, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü	
Yapılan İşlem	Tarım Dışı Kullanım İzni	
İşlem Süresi	Mevzuatça belirlenmiş bir süre bulunmamaktadır. İşlem süresi alanın özelliklerine göre yapılan inceleme ve değerlendirme çerçevesinde değişiklik göstermektedir.	
Etüt Ücreti*	Tarım Dışı Amaçlı Arazi Kullanımı/ Arazi Sınıfı Tespiti	Etüt ücreti 0 - 1 hektar: 1.190 TL İtiraz Ücreti 0 - 1 hektar: 2.380 TL
	Tarımsal Amaçlı Yapı Talepleri	Etüt Ücreti 0 - 0,0500 hektar: 225 TL 0,0501 - 1 hektar: 515 TL İtiraz Ücreti 0 - 0,0500 hektar: 450 TL 0,0501 - 1 hektar: 1.030 TL
	İlave her 1 hektar için tarımsal amaçlı yapı taleplerinde 225 TL, tarım dışı amaçlı arazi kullanımı ve arazi sınıfı tespiti taleplerinde 450 TL ilave edilecektir (1 hektar üzerindeki taleplerde alan küsuratları tam olarak alınacaktır). Aynı alanlar için itiraz yapılması hâlinde bu ücretlerin 2 katı alınacaktır.	
Gerekli Evraklar	İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne Başvuru	Gerekli ise Toprak Koruma Projesi

* 2022 yılı fiyatları

2.2.3.3. Mera Kanunu Kapsamındaki Arazilerin Tahsis Amacı Değişikliği / Mera Arazilerinin Tahsisi

Mera arazilerinin amacı dışı kullanımına ait süreçler 25.02.1998 tarih ve 4342 sayılı Mera Kanunu'nda belirtilen hususlar doğrultusunda yürütülmektedir. Mera arazilerinin amacı dışında kullanılması için yapılan başvuruya tahsis amacı değişikliği başvurusu adı verilmektedir.

Mera, yaylak ve kışlaklarda 4342 sayılı Mera Kanunu ile 31.07.1998 tarih ve 23419 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mera Yönetmeliği'nin 8. maddesinde belirlenen alan kullanımları ve yatırımlar için tahsis amacı değişikliği başvurusu yapılabilir.

Buna göre mera, yaylak ve kışlaklarda tahsis amacı değişikliği talep eden başvuru sahibi; talebin amacını, yerini, büyüklüğünü belirten yazı ve ekinde Mera Yönetmeliği gereği istenen belgelerle birlikte İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne talepte bulunur.

Mera Komisyonunca yapılan değerlendirme sonucunda, eksik belge yoksa ve talep 4342 sayılı Kanuna uygunsa “Mera Teknik Ekip (MTE)” görevlendirmesi yapılır ve bu konu ile ilgili Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü veya Defterdarlık görüşü istenir.

İstenen belgeler tam ise MTE görevlendirilmesi, teknik ekipçe mera inceleme raporunun tanzimi ve bu raporun Mera Komisyonuna sunulması en geç 30 gün içinde tamamlanır.

Tahsis amacı değişikliği talep edilen alan için teknik ekip tarafından hazırlanan “Mera İnceleme Raporunda” tahsis amacı değişikliğine olumlu görüş verilmiş ise 20 yıllık ot geliri de hesaplanır ve “Çiftçi Hane Reisleri Görüş Formu” ile birlikte Mera Komisyonuna teslim edilir.

MTE bu sürede çalışmaların tamamlanamaması halinde; sebebi ve çalışmalara başlanacağı tarihi içeren bir yazı ile başvuru sahibini bilgilendirir.

Büyükşehir olan illerde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, diğer illerde ise Defterdarlık nihai görüşünün alınması amacıyla “Mera İnceleme Raporu” ve “Çiftçi Hane Reisler Görüş Formu” ile birlikte başvuru yapılır.

Alınan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü veya Defterdarlık görüşü, İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne ulaştıktan sonra 2018/8 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi kapsamında Tarım ve Orman Bakanlığında görüş almak üzere:

- Mera İnceleme raporu,
- Çiftçi Hane Reisler Görüş formu
- Mera Yönetmenliği Gereği İstenen Belgeler ve
- 2018/8 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi kapsamında Bakanlıkça istenen; özel tüzel kişilerde Ticaret Sicil Kayıt örneği, gerçek kişilerde ise kimlik fotokopisi ile birlikte başvuru yapılır.

2018/8 sayılı Genelge kapsamında görüş geldikten sonra, “Mera Komisyonu” 15 gün içerisinde “Mera İnceleme Raporu” ve dosyadaki diğer belgelere göre, gerekirse mahallinde inceleme yaparak “Mera Komisyon” görüşünü oluşturur ve Valilik onayına sunar.

Valilik onayından sonra talep sahibine ot bedelinin yatırılması ve kadastro tekniğine uygun ifraz beyannamesinin hazırlanması, ayrıca geri dönüşümlü tahsis amacı değişikliklerinde de “Mera Geri Dönüşüm Projesi” hazırlanması için talep sahibine tebligat yapılır.

Geri dönüşümü olmayan tahsis amacı değişikliklerinde, ot bedelinin yatılmasını ve kadastro tekniğine uygun tescil beyannamesinin sunulmasını takiben tahsis amacı değiştirilen alanların tescilleri hazine adına, vakıf meralarının tescilleri ise vakıf adına yaptırılır.

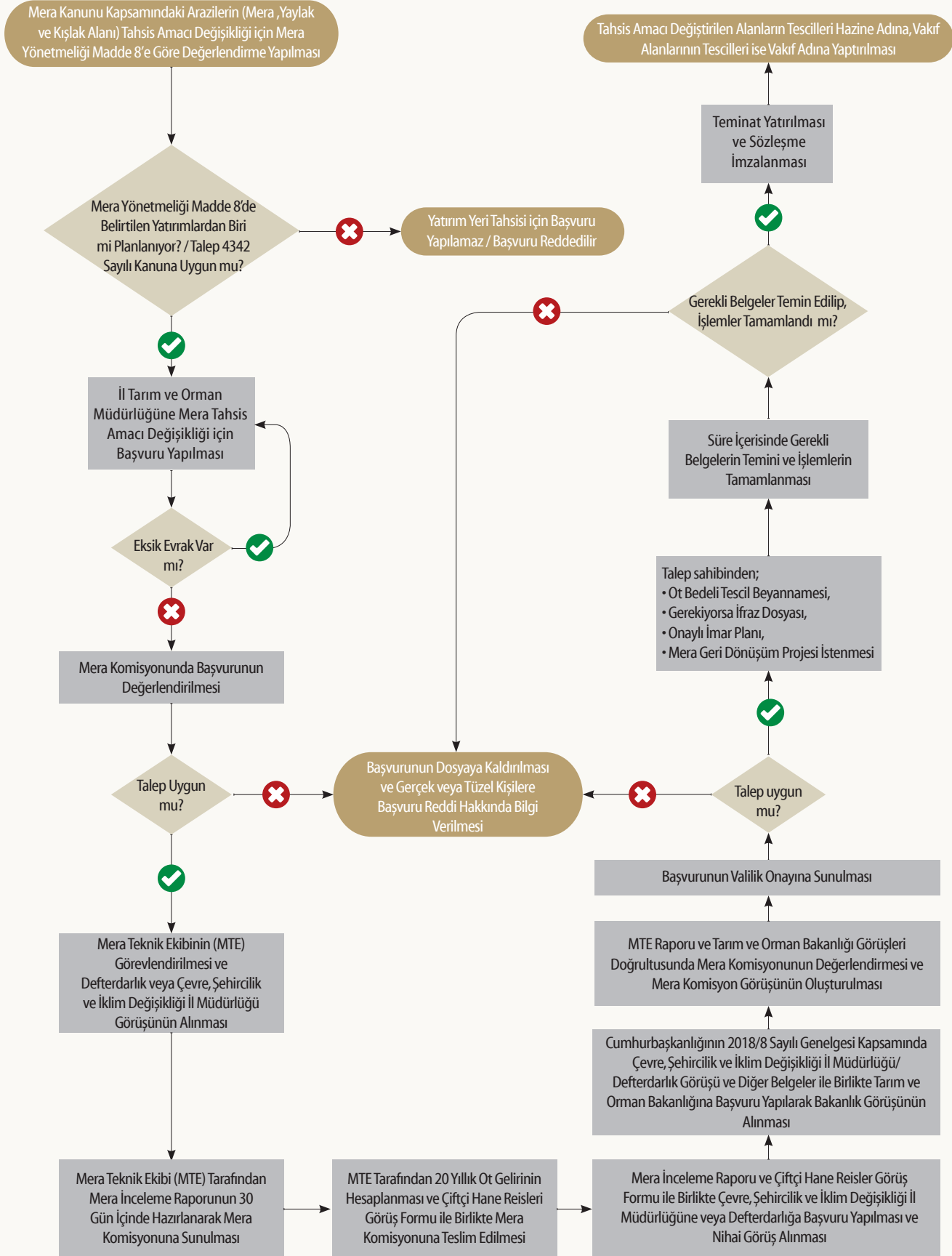
Geri dönüşüme tabı tahsis amacı değışikliklerinde ise talep sahibince “Mera Geri Dönüşüm Projesi” sunulduktan sonra, Mera Komisyonu tarafından mera geri dönüşüm teminat bedeli belirlenir. Mera Komisyonunca belirlen mera geri dönüşüm teminat bedelinin yatırılması için talep sahibine tebligat yapılır.

Geri dönüşümlü tahsis amacı değışikliklerinde ot bedeli, kadastro tekniğine uygun beyanname, “Geri Dönüşüm Projesi” hazırlanır ve teminat bedeli yatırılır. Tahsis amacı değıştirilen alanların tescilleri hazine adına, vakıf meralarının tescilleri ise vakıf adına yapılması amacıyla gereğı için ilgili Kadastro Müdürlüğüne ve bilgi için Milli Emlak Müdürlüğüne yazı yazılır.

Mera, yaylak ve kışlakların tahsis amacı değışikliği süreci ve işlemleri *Diyagram 5.7* ve *Tablo 5.23*'te verilmiştir.

Diyagram 5.7. Mera Kanunu Kapsamındaki Arazilerin Tahsis Amacı Değişikliği İzin Süreci

Tablo 5.23. Mera Kanunu Kapsamındaki Arazilerin Tahsis Amacı Değişikliği Süreci İşlemleri

Aşama: Yatırım Öncesi	Adım: Mera Kanunu Kapsamındaki Arazilerin Tahsis Amacı Değişikliği Başvurusu
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	- 4342 sayılı Mera Kanunu - 31.07.1998 tarih ve 23419 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mera Yönetmeliği
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	İlgili İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Yapılan İşlem	Mera Arazilerinin Amacı Dışında Tahsis Edilmesi
Başvuru Sırasında İstenilen Belgeler	3213 sayılı Maden Kanunu ve 6326 sayılı Petrol Kanunu hükümlerine göre Arama Ruhsatı ve İşletme Ruhsatı Alınan Alanlar için gerekli belgeler; a. MAPEG’den koordinat değerleri belli; varsa 1/5000, yoksa 1/25000 ölçekli harita, vaziyet planı, arama ruhsatının onaylı örneği ile Mera Komisyonu tarafından istenecek diğer bilgi ve belgeler, b. MAPEG tarafından; onaylı işletme projesi, işletme ruhsatı, işletme izin alanlarını gösterir 1/1000 veya 1/2000 ölçekli imalat haritaları, rezerv durumu, vaziyet planı ile Mera Komisyonu tarafından istenecek diğer bilgi ve belgeler ÇED (Çevresel Etki Değerlendirme) Olumlu belgesi,
İşlem Süresi	3 ay
İşlem Ücreti	Tahsis amacı değişikliği talebinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerden, tahsis amacı değiştirilen mera, yaylak ve kışlaklardan elde olunacak yirmi yıllık ot geliri esas alınarak, Mera Komisyonunca tespit edilecek miktarda alınacak ücret, tahsis amacının Valilikçe değiştirilmesinden sonra peşin olarak tahsil edilir. Geri dönüşümlü tahsis amacı değişikliği taleplerinde ise, Valilikçe tahsis amacı değiştirildikten sonra, Mera Komisyonunca belirlen geri dönüşüm teminat nakit ve mektup halinde İl Muhasebe Müdürlüğüne yatırılır. Arazide inceleme yapacak Mera Komisyonu ve teknik ekip üyelerinin 6245 sayılı Harcırah Kanunu gereği her türlü yol gideri ve gündelikleri ile Mera Komisyonu uygun görülen diğer giderler talep sahiplerince karşılanır.

2.2.3.4. Orman Arazilerinin Tahsisi

Orman Kanunu’nun 16. maddesi kapsamında devlet ormanları içinde maden aranması ve işletilmesi ile madencilik faaliyeti için zorunlu olmak üzere tesis, yol, enerji, su, haberleşme ve altyapı tesislerine bedeli alınarak (fon bedelleri hariç) Tarım ve Orman Bakanlığı’nca izin verilir. Ancak temditler dâhil ruhsat süresince müktesep haklar korunmak kaydı ile devlet ormanları sınırları içindeki tohum meşcereleri, gen koruma alanları, muhafaza ormanları, orman içi dinlenme yerleri, endemik ve korunması gereken nadir ekosistemlerin bulunduğu alanlarda maden aranması ve işletilmesi Tarım ve Orman Bakanlığı’nın izniyle gerçekleştirilebilir.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin baraj, gölet, liman ve yol gibi yapılarda dolgu amaçlı kullanacağı her türlü yapı ham maddesi üretimi için yapacağı madencilik faaliyetleri ile zorunlu tesislerinden bedel alınmaz. Ruhsatname veya imtiyaz almış olanlarla ruhsatname veya imtiyaz alacaklar, işe başlamadan evvel çalışma sahalarını orman idaresine haber vermeye ve ormana zarar gelebilecek hâllerde orman idaresinin göstereceği tedbirleri almaya ve uygulamaya mecburdurlar.

Orman Kanunu'nun 16. maddesine dayalı olarak verilen izin işlemleri *Tablo 5.24*'te, bu kapsamdaki başvuruların değerlendirilmesine ilişkin süreç *Tablo 5.25*'te verilmiştir. Orman Kanunu'nun 16. maddesine dayalı olarak verilen izin süreci ayrıca *Diyagram 5.8*'de gösterilmiştir.

Tablo 5.24. Orman Kanunu'nun 16. Maddesine Dayalı Olarak Verilen İzin İşlemleri

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: Orman Kanunu'nun 16. Maddesine Dayalı Olarak Verilen İzin İşlemleri
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	<ul style="list-style-type: none"> - 08.09.1956 tarih ve 9402 sayılı Resmî Gazete'de Yayımlanan Orman Kanunu'nun 16. Maddesi - 18.04.2014 tarih ve 28976 sayılı Resmî Gazete'de Yayımlanan Orman Kanunu'nun 16. Maddesinin Uygulama Yönetmeliği
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Bölge Müdürlüğü
Başvuru Sırasında İstenen Belgeler	<p>Ruhsat sahibi veya rödövanşçı tarafından Bölge Müdürlüğü'ne yapılacak başvuru sırasında madenin adının belirtildiği talep yazısına;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ruhsat - 1/25.000 ölçekli harita veya kroki - Meşcere haritası, - 1/1.000 veya uygun ölçekli vaziyet planı - Koordinat listesi - Orman kadastro haritası - ÇED belgesi - Ham madde üretim, maden işletme, pasa döküm alanı, liç, atık bertaraf tesis izin taleplerinde rehabilitasyon projesi veya kademeli kapatma planı - Tesis ve altyapı tesis izin taleplerinde avan projesi - Müracaat sahibinin rödövanşçı olması durumunda ekinde maden siciline bilgi amaçlı şerh edilmiş rödövanş sözleşmesinin sureti olan Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün yazısı - Kazı gerektirmeyen arama taleplerinde müracaat yazısı ile birlikte ruhsat ve ruhsat alanını gösteren 1/25.000 ölçekli harita - Muhafaza ormanlarındaki ruhsat görüş taleplerinde; talep yazısı ile birlikte 1/25.000 ölçekli harita veya kroki, meşcere haritası, 1/1.000 veya uygun ölçekli vaziyet planı, koordinat listesi, orman kadastro haritası ile Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne ruhsat müracaatında bulunulduğuna ve hak sağlandığına dair belge - Mevzuat gereği alınması gereken ilgili kurum görüş yazıları
İşlem Süresi	3 ay
İşlem Ücreti	1.000-2.200 TL

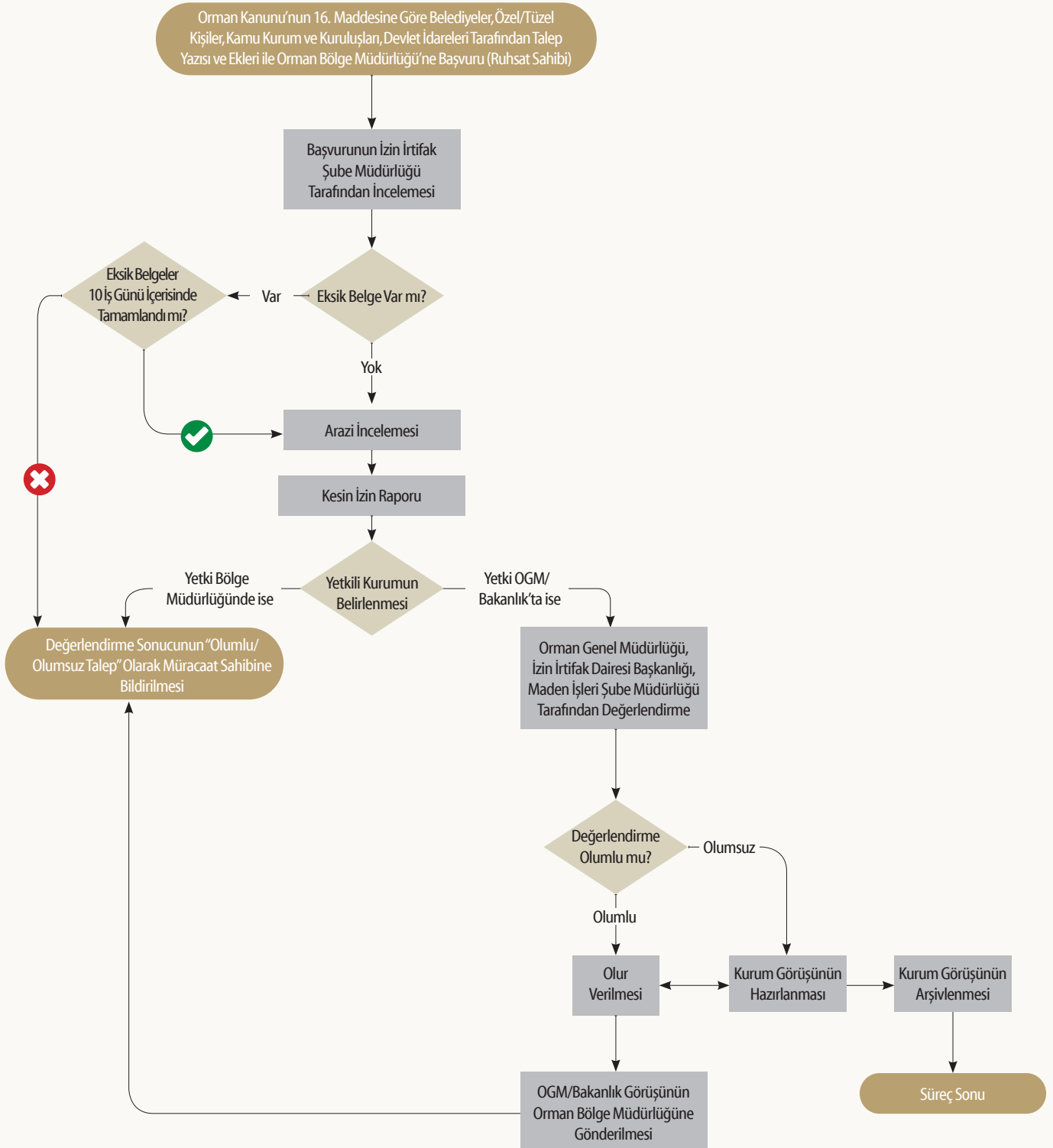

Tablo 5.25. Orman Kanunu'nun 16. Maddesine Dayalı Olarak Yapılan Başvuruların Değerlendirilmesi

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: Orman Kanunu'nun 16. Maddesine Dayalı Olarak Yapılan Başvuruların Değerlendirilmesi
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	<ul style="list-style-type: none"> - 08.09.1956 tarih ve 9402 sayılı Resmî Gazete'de Yayımlanan Orman Kanunu'nun 16. Maddesi - 18.04.2014 tarih ve 28976 sayılı Resmî Gazete'de Yayımlanan Orman Kanunu'nun 16. Maddesinin Uygulama Yönetmeliği
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	Tarım ve Orman Bakanlığı, Orman Bölge Müdürlüğü
İnceleme ve Değerlendirme	<p>Bölge Müdürlüğü e-devlet üzerinden yapılan müracaatı öncelikle evrak üzerinde inceler, eksiklikler varsa on iş günü içinde müracaat sahibine bildirir. Eksiklikler tamamlanıncaya kadar talep değerlendirmeye alınmaz. Evrakın tam olması hâlinde heyet tarafından arazi üzerinde gerekli incelemeler yapılarak talebin devlet ormanlarına isabet eden kısımları için ön izin veya kesin izin raporu düzenlenir.</p> <p>Ancak kazı gerektirmeyen maden arama izinlerinde belgelerin tam olması hâlinde bölge müdürlüğü müracaat yazısının bir örneği üzerine kayıt tarihini, sayısını ve izin süresini belirterek talep sahibine iade eder. İzin sahibi izin süresince bu belge ile ruhsat alanında prospeksiyon, jeolojik harita yapımı, numune alımı, jeofizik araştırma gibi kazı gerektirmeyen maden arama faaliyetinde bulunabilir. Aramanın el karotu ile karot alma şeklinde yapılmak istenmesi hâlinde idarece teminat alınmak suretiyle belirlenen sürede ve alanda el karotu ile arama yapılmasına izin verilebilir.</p> <p>Değerlendirme komisyonunun görev alanındaki muhafaza ormanları, gen koruma alanları, tohum meşcereleri, orman içi dinlenme yerleri ile endemik ve korunması gereken nadir ekosistem alanlarına isabet eden maden işletme, tesis ve altyapı tesisi izin müracaatları ile muhafaza ormanlarındaki ruhsat talepleri, müracaat evrakı ve düzenlenen tutanak ile birlikte Bölge Müdürlüğü'nce Genel Müdürlüğe gönderilir. Talebin bir kısmının değerlendirme komisyonunca değerlendirilmesi gerektiği durumlarda talep bir bütün olarak ele alınır.</p>
İşlem Süresi	3 ay
İşlem Ücreti	1.000-2.200 TL

Diyagram 5.8. Orman Kanunu'nun 16. Maddesine Dayalı Olarak Verilen İzin Süreci

OGM: Orman Genel Müdürlüğü

2.2.3.5. Endüstri Bölgelerinin Kuruluşu ve Endüstri Bölgelerinde Yatırım Yeri Tahsisi

19.01.2002 tarih ve 24645 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu’nda endüstri bölgesi aşağıdaki gibi tanımlanmıştır:

“Ülke ekonomisini uluslararası rekabet edebilir bir yapıya kavuşturmak, teknoloji transferini sağlamak, üretim ve istihdamı artırmak, yabancı sermaye girişini hızlandırmak ve özellikle üretim maliyetleri açısından büyük ölçekli yatırımlar için uygun sanayi alanı oluşturmak üzere bu Kanun uyarınca kurulacak üretim bölgeleridir.”

Endüstri Bölgelerinin Sağladığı Avantajlar/Teşvikler

Endüstri bölgelerinde faaliyette bulunan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine yönelik teşviklere 5084 Sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki Kanunu’nda yer verilmiştir. Bu bölgelerde faaliyette bulunan mükelleflere gelir vergisi stopajı teşviki, sigorta primi işveren hissesi teşviki, bedelsiz yatırım yeri tahsisi ve enerji desteği gibi sağlanan avantajlar aşağıda sıralanmıştır:

- Projesine göre bölgenin yatırımlara hazır hâle gelmesi için gereken altyapıya ilişkin masraflar Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından karşılanabilir (Yalnızca yönetici şirket tarafından yönetilen karma/ihtisas endüstri bölgelerine sağlanan bir avantajdır. Münferit yatırım yeri ve özel endüstri bölgelerindeki tüm altyapı harcamaları başvuru sahibi tarafından karşılanır).
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından özel mülkiyete konu alanlar kamulaştırılabilir. Projesine göre kamulaştırmaya ilişkin masraflar da Bakanlık tarafından karşılanabilir.
- Hâlihazır harita, jeolojik- Jeoteknik etüt raporu, imar ve parselasyon planları, altyapı ve üstyapı projeleri Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylanır. Bu işlemler için herhangi bir bedel alınmaz.
- Yapı ruhsatı, yapı kullanma izni, işyeri açma ve çalışma ruhsatı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilir. Söz konusu izin ve ruhsatlar için herhangi bir harç alınmaz.
- Yatırım için gerekli “ÇED Gerekli Değildir” veya “ÇED Olumlu” kararı en geç 2 ay içerisinde verilir.
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilen onay ve izinler ile ÇED izni dışındaki yatırımın tamamlanıp tesisin üretime geçebilmesi için alınması gereken diğer izin, onay ve ruhsatlar ilgili kurumlarca 15 gün içinde verilir.
- Hazine arazileri üzerinde 49 yıllığına irtifak hakkı veya kullanma izni verilir (Endüstri bölgesi dışında bu süre en fazla 30 yıl olarak uygulanmaktadır).
- İrtifak hakkı veya kullanma izni bedeli, taşınmazın emlak vergisine esas asgari metrekare birim değeri toplamının binde beşi (stratejik yatırım olması durumunda binde biri) oranında belirlenir (Endüstri bölgesi dışında rayiç bedelin minimum yüzde ikisi olarak uygulanmaktadır. Endüstri bölgesi dışındaki hazine arazilerine göre minimum 8 kat daha indirimli irtifak hakkı tesis edilebilmektedir.).
- Yatırım teşvik belgesi alan yatırımlar, vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından buldukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve sürelerde bu desteklerden yararlanabilir.
- Bölge içerisinde yer alan bütün binalar emlak vergisinden muaftır.

- Arsaların tahsisine yönelik düzenlenen sözleşme ve taahhütnameler damga vergisinden muaftır.
- Bölgede yer alan gayrimenkullerin ifraz, taksim veya birleştirme işlemleri, söz konusu bölgelerde bulunan arsaların tahsisi nedeniyle şerhi gerektiren işlemleri ile bu arsa ve üzerine inşa edilen binaların tahsis edilene devir ve tescil işlemleri ve cins değişikliği işlemleri harçtan muaftır.
- 4737 Sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu 4/ç maddesi gereği özel endüstri bölgelerine yönelik Cumhurbaşkanı'nca ek teşvikler belirlenebilir (Yalnızca özel endüstri bölgesine sağlanan bir avantajdır. Diğer sanayi bölgelerindeki yatırımcılar mevcut yatırım teşvik kararı çerçevesinde teşviklerden yararlanabilir).

Endüstri Bölgeleri yer seçimi etüt sürecinde görüşü talep edilen kurum ve kuruluşlar:

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
- Tarım ve Orman Bakanlığı
- Kültür ve Turizm Bakanlığı
- Millî Savunma Bakanlığı
- Sağlık Bakanlığı
- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
- İlgili Kalkınma Ajansı Genel Sekreterliği
- İl Özel İdaresi veya Büyükşehir Statüsünde Olan İllerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı
- Talep edilen alanların belediye sınırları içerisinde olması hâlinde ise ilgili belediye/ büyükşehir belediyesidir.

Gerekli görülmesi hâlinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından diğer kurum ve kuruluşların da görüşleri alınabilir.

Yönetici Şirkete İlişkin Bilgiler

Endüstri Bölgeleri Yönetmeliği'nde yönetici şirket tanımı aşağıdaki gibi yapılmıştır:

“Kanuna uygun ve anonim şirket olarak kurulan, karma/ihtisas endüstri bölgelerinin yönetimi ve işletilmesinden sorumlu şirket.”

Karma/ihtisas endüstri bölgelerinin yönetilmesi ve işletilmesinden anonim şirket statüsündeki yönetici şirket sorumludur. Münferit yatırım yeri ve özel endüstri bölgesi olarak tahsis edilen alanların yönetim ve işletilmesinden başvuru sahibi gerçek ya da tüzel kişiler sorumludur. Ayrıca bir şirket kurulmasına gerek yoktur.

Yönetici şirkete; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne bağlı odalar, yerel yönetimler, bankalar ve finans kurumları, bölgede sınai faaliyet yürüten yerli ve yabancı özel hukuk tüzel kişileri; konuyla ilgili vakıf, kooperatif, ziraat odaları, üretici birlikleri,

yetiştirici birlikleri ve dernekler, ilgili kamu kuruluşları ve ihracatçı birlikleri kurucu ya da sonradan ortak olabilirler. Yabancı özel hukuk tüzel kişileri 05.06.2003 tarih ve 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yönetici şirkete iştirak edebilir.

Endüstri bölgeleri; karma/ihtisas endüstri bölgesi, münferit yatırım yeri ve özel endüstri bölgesi olmak üzere 3 başlık altında değerlendirilmektedir.

Karma/Ihtisas Endüstri Bölgeleri

Kalkınma planlarında belirtilen ileri teknoloji sektörlerinden birini kullanan ve araştırma, geliştirmeye imkân tanıyan bilişim teknolojisi, tıp teknolojisi ve tarımsal endüstri gibi aynı alanlarda faaliyet gösteren bölgedir. Karma/ihtisas endüstri bölgelerinde yatırım için başvuru şartları ve bu süreçte istenen belgeler *Tablo 5.26*'da belirtilmiştir.

 Tablo 5.26. Karma/Ihtisas Endüstri Bölgelerinin Kuruluş Süreci İşlemleri

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: Karma/Ihtisas Endüstri Bölgelerinin Kuruluş Süreci
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	- 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu - Endüstri Bölgeleri Yönetmeliği
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Başvuru Şartları	Başvuru esnasında aşağıdaki şartlar aranmaktadır: - Yeni kurulacak bölge olması (üzerinde sanayi tesislerinin bulunmaması) - Bölgede yer alacak sektörlerin belirlenmiş olması - Başvuru sahibi tarafından anonim şirket statüsündeki yönetici şirketin kurulmuş olması
Başvuru Sırasında İstenilen Belgeler	- Formatı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilen fizibilite raporu - Cumhurbaşkanı kararından önce yönetici şirketin kurulacağına taahhüt edilmesi (Eğer başvuru kurum/kuruluşlar tarafından yapılmış ise) - Talep edilen endüstri bölgesi alanını gösterir harita (koordinatlı sayısal halleri dâhil) - Onaylı kadastral pafta - Talep edilen alana ait mülkiyet dokusunu gösterir harita - Formatı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilen fizibilite raporu - Cumhurbaşkanı kararından önce yönetici şirketin kurulacağına taahhüt edilmesi (Eğer başvuru kurum/kuruluşlar tarafından yapılmış ise) - Talep edilen endüstri bölgesi alanını gösterir harita (koordinatlı sayısal halleri dâhil) - Onaylı kadastral pafta - Talep edilen alana ait mülkiyet dokusunu gösterir harita - Var ise alana ait havadan çekilmiş fotoğraf ve video
Yapılan İşlem	Karma/Ihtisas Endüstri Bölgesi Kurulması
İşlem Süresi	Mevzuat kapsamında herhangi bir süre tanımı bulunmamakla birlikte uygulamada 3 ay (Fizibilite raporunun hazırlanması, incelenmesi, yer seçimi etüdünün yapılması, uygun bulunması)
İşlem Ücreti	-

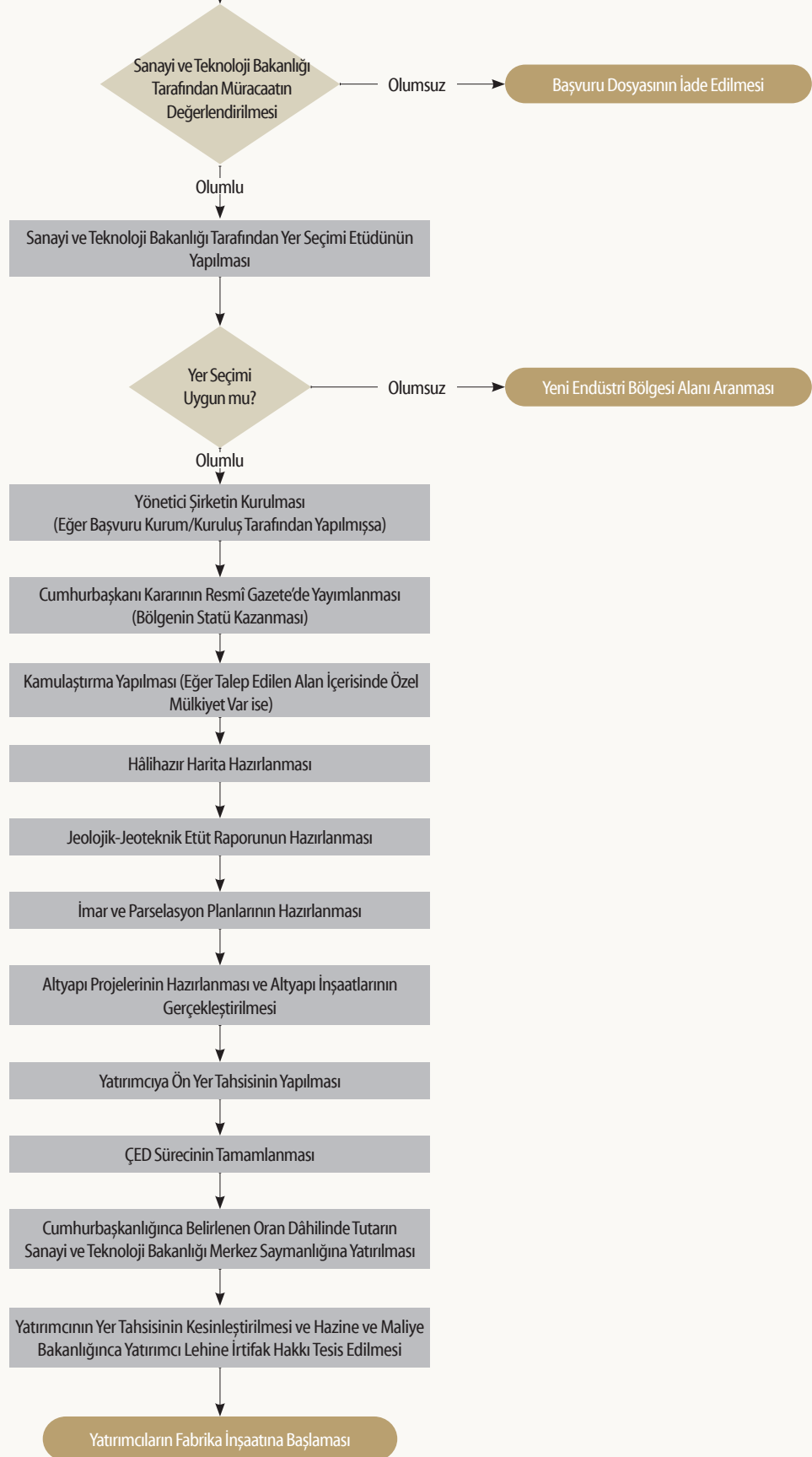
Yeni bir karma/ihtisas endüstri bölgesinin kurulmasında yapılacak iş ve işlemlerle ilgili süreç *Diyagram 5.9*'da verilmiştir.

Diyagram 5.9. Karma/İhtisas Endüstri Bölgelerinin Kuruluş Süreci

T.5.26

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan Temin Edilen Fizibilite Raporu ile Kurum/Kuruluş veya Yönetici Şirket Tarafından Müracaat Edilmesi

Diyagram 5.9' da yeni kurulması planlanan karma/ihtisas endüstri bölgelerinde yapılacak çalışmalara ilişkin süreç tanımlanmış olup mevcut bir karma/ihtisas endüstri bölgesinde yatırım izni süreci ise *Tablo 5.27* ve *Diyagram 5.10'* da verilmiştir.

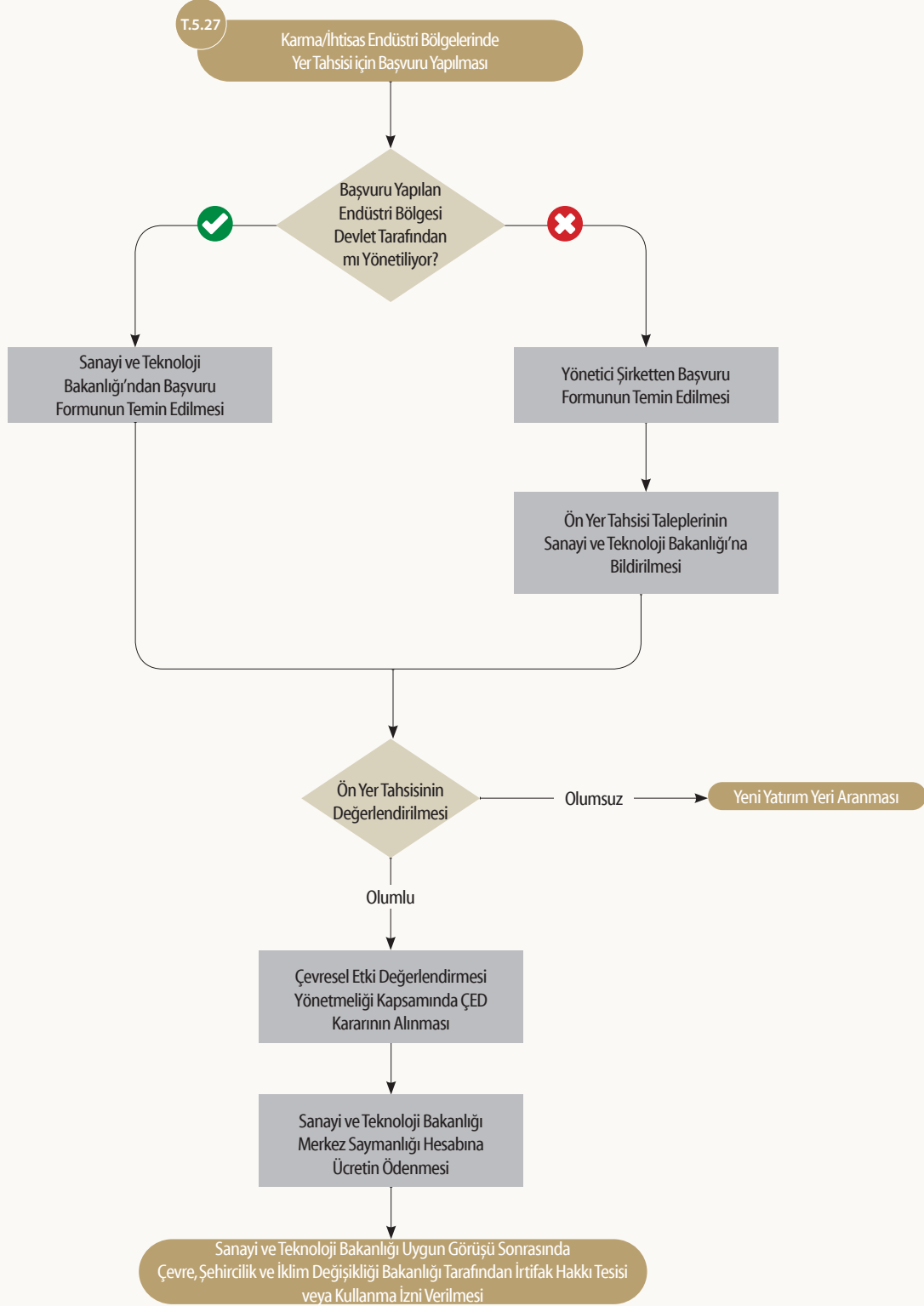
Tablo 5.27. Mevcut Karma/İhtisas Endüstri Bölgelerinde Yer Tahsisi Süreci İşlemleri

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: Mevcut Karma/İhtisas Endüstri Bölgelerinde Yatırım İzni Süreci
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	- 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu - Endüstri Bölgeleri Yönetmeliği
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı veya Yönetici Şirket
Başvuru Sırasında İstenilen Belgeler	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından ve/veya Yönetici Şirketten temin edilecek başvuru formunun doldurulması
Yapılan İşlem	Mevcut Karma/İhtisas Endüstri Bölgesinde Yatırım
İşlem Süresi	3 ay (Yatırımcı başvuru formunun doldurulması, başvurunun değerlendirilmesi, ÇED kararının alınması*)
İşlem Ücreti	Sabit yatırım tutarının binde beşini geçmemek üzere Cumhurbaşkanı'nca belirlenen oran dâhilinde hesaplanan tutarın Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına yatırılması

* Projenin ÇED Yönetmeliği kapsamındaki duruma göre süreç değişkenlik göstermektedir.

Diyagram 5.10. Mevcut Karma/İhtisas Endüstri Bölgelerinde Yer Tahsisi Süreci

ÇED: Çevresel Etki Değerlendirmesi

Münferit Yatırım Yeri Kuruluş Süreci

Yatırımcılar tarafından talep edilmesi durumunda, kalkınma planlarında belirtilen öncelikli sektörler içerisinde yer alan ya da yüksek veya orta yüksek teknoloji kapsamına giren ve belli kriterleri karşılayan yatırımlar için tahsis edilebilecek alandır. Münferit yatırım yeri tahsisi için başvuru şartları ve bu süreçte istenen belgeler *Tablo 5.28*'de belirtilmiştir.

 Tablo 5.28. Münferit Yatırım Yeri Kuruluş Süreci İşlemleri

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: Münferit Yatırım Yeri Kuruluş Süreci
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	- 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu - Endüstri Bölgeleri Yönetmeliği
Başvuru Yapılacak Kurum/ Kuruluş	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Başvuru Şartları	Başvuru esnasında aşağıdaki şartlar aranmaktadır: - Yeni kurulacak bölge olması (üzerinde sanayi tesislerinin bulunmaması) - Gerçekleştirme süresi beş yılı geçmemek üzere her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen yeniden değerlendirme oranına göre güncellenmek kaydıyla en az 502.000.000 TL tutarında sabit yatırım taahhüdünün bulunması (2022 yılı için) - Kalkınma planlarında belirtilen öncelikli sektörler içerisinde yer alan ya da yüksek veya orta yüksek teknoloji kapsamına giren yatırımların yapılması - Talep edilen alanın en az 150.000 m ² büyüklüğünde olması - Başvuru sahibinin talep edilen alanın tamamına yönelik yatırım taahhüdünün bulunması
Başvuru Sırasında İstenilen Belgeler	- Formatı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilen fizibilite raporu - 5 yıl içerisinde en az 502.000.000 TL (2022 yılı için) yatırım yapılacağına taahhüt edildiği noter onaylı Yönetim Kurulu Kararı - Talep edilen münferit yatırım yeri alanını gösterir harita (koordinatlı sayısal halleri dâhil) - Onaylı kadastral pafta - Talep edilen alana ait mülkiyet dokusunu gösterir harita - Yapılması planlanan tesislere ait yerleşim planı - Yapılacak yatırımlara ilişkin detaylı iş planı - Var ise alana ait havadan çekilmiş fotoğraf ve video
Yapılan İşlem	Münferit Yatırım Yeri Kurulması
İşlem Süresi	Mevzuat kapsamında herhangi bir süre tanımı bulunmamakla birlikte uygulamada 4-12 ay (Fizibilite raporunun hazırlanması, incelenmesi, yer seçimi etüdünün yapılması, uygun bulunması ve ÇED Kararının alınması*)
İşlem Ücreti	Sabit yatırım tutarının binde beşini geçmemek üzere Cumhurbaşkanı'nca belirlenen oran dâhilinde tutarın Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Merkez Saymanlığına yatırılması

* Projenin ÇED Yönetmeliği'ne göre kapsamı dâhilinde işlem süreci değişkenlik gösterebilecektir.

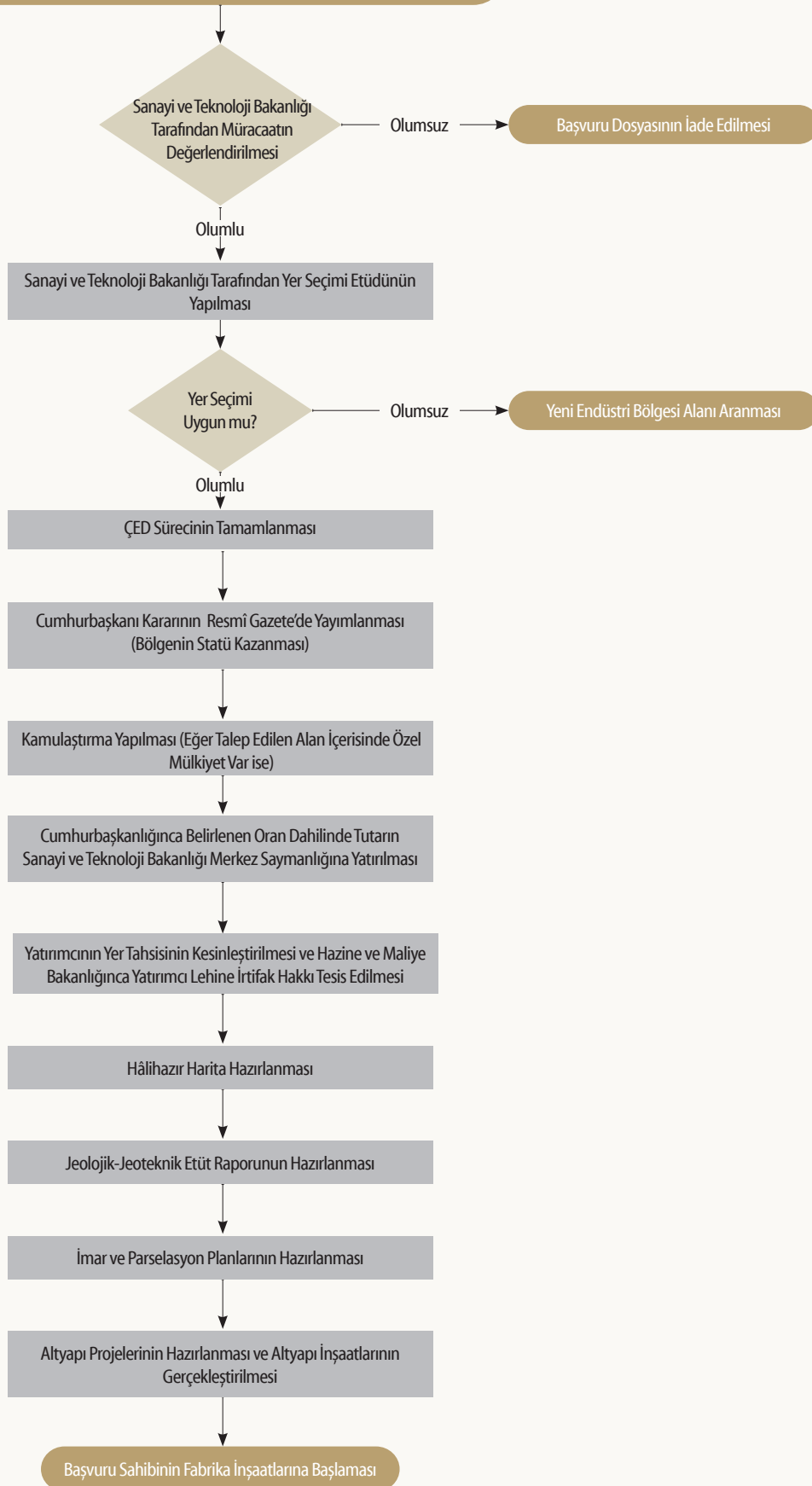
Münferit yatırım yeri kurulmasında yapılacak iş ve işlemlere ait süreç *Diyagram 5.11*'de verilmiştir.

Diyagram 5.11. Münferit Yatırım Yeri Kuruluş Süreci

T.5.28

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan Temin Edilecek Fizibilite Raporu ile Yatırımı Gerçekleştirecek Yerli/Yabancı ve Gerçek/Tüzel Kişi Tarafından Müracaat Edilmesi

Özel Endüstri Bölgelerinin Kuruluş Süreci

Önerilen alanın en az %51'inin mülkiyetine ve/veya varsa süreleri ile sınırlı olmak kaydıyla irtifak hakkına veya kullanma iznine sahip gerçek ya da tüzel kişilerin başvurusu üzerine ilan edilebilecek endüstri bölgeleridir. Özel endüstri bölgelerinde yatırım için başvuru şartları ve bu süreçte istenen belgeler *Tablo 5.29'* da belirtilmiştir.

Tablo 5.29. Özel Endüstri Bölgelerinin Kuruluş Süreci İşlemleri

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: Özel Endüstri Bölgelerinin Kuruluş Süreci
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	- 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu - Endüstri Bölgeleri Yönetmeliği
Başvuru Yapılacak Kurum/ Kuruluş	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Başvuru Şartları	Başvuru esnasında aşağıdaki şartlar aranmaktadır: - Üzerinde kurulu sanayi tesisi bulunması durumunda, arazi alanının 150.000 m ² 'den büyük olması, kurulduğu dönemde geçerli olan imar planları uyarınca gerekli izinleri alarak faaliyete geçmiş olması ve yeni yapılacak yatırım yeri için en az 50.000 m ² tevsi imkânının bulunması - Üzerinde kurulu sanayi tesisi bulunmaması durumunda arazi alanının 200.000 m ² 'den büyük olması - Gerçekleştirme süresi beş yılı geçmemek üzere her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen yeniden değerlendirme oranına göre güncellenmek kaydıyla en az 1.033.000.000 TL tutarında yeni yatırım taahhüdünün bulunması (2022 yılı için) - Başvuru sahibi gerçek veya tüzel kişilerin, önerilen alanın en az %51'inin mülkiyetine ve/veya varsa süreleri ile sınırlı olmak kaydıyla irtifak hakkına veya kullanma iznine sahip olması
Başvuru Sırasında İstenilen Belgeler	- Formatı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilen fizibilite raporu - 5 yıl içerisinde en az 1.033.000.000 TL (2022 yılı için) yatırım yapılacağına taahhüt edildiği noter onaylı Yönetim Kurulu Kararı - Talep edilen özel endüstri bölgesi alanını gösterir harita (koordinatlı sayısal halleri dâhil) - Onaylı kadastral pafta - Talep edilen alana ait mülkiyet dokusunu gösterir harita (%51'lik durumu açık bir şekilde gösterecek.) - Talep edilen alanın en az %51'inin mülkiyetine ve/veya varsa süreleri ile sınırlı olmak kaydıyla irtifak hakkına veya kullanma iznine sahip olduğunu gösteren tapu ve izin belgeleri - Alan üzerindeki mevcut tüm yapıların gösterildiği ölçekli yerleşim planı - Üretime geçmiş her bir tesis adına yapı kullanma izin belgeleri - Yatırımı devam eden her bir tesis adına yapı ruhsatları - Üzerinde kurulu bina bulunan alanlara ilişkin ilgili idareden onaylı imar planı - Üzerinde kurulu sanayi tesisi bulunan alanlara ilişkin her türlü hukuki yaptırımın ve yasal sorumluluğun başvuru sahibine ait olduğuna dair noter onaylı taahhütname (formatı Bakanlık tarafından verilen) - Yapılması planlanan yeni yatırımlara ilişkin yerleşim planı (mevcut ve yeni yapılacak yapıların açık bir şekilde gösterildiği) - Yapılacak yatırımlara ilişkin detaylı iş planı - Var ise alana ait havadan çekilmiş fotoğraf ve video
Yapılan İşlem	Özel Endüstri Bölgesi Kurulması
İşlem Süresi	Mevzuat kapsamında herhangi bir süre tanımı bulunmamasıyla birlikte uygulamada 4-12 ay (Fizibilite raporunun hazırlanması, incelenmesi, yer seçimi etüdünün yapılması, uygun bulunması ve ÇED Kararının alınması*)
İşlem Ücreti	-

* Projenin ÇED Yönetmeliği'ne göre kapsamı dâhilinde işlem süreci değişkenlik gösterebilecektir.

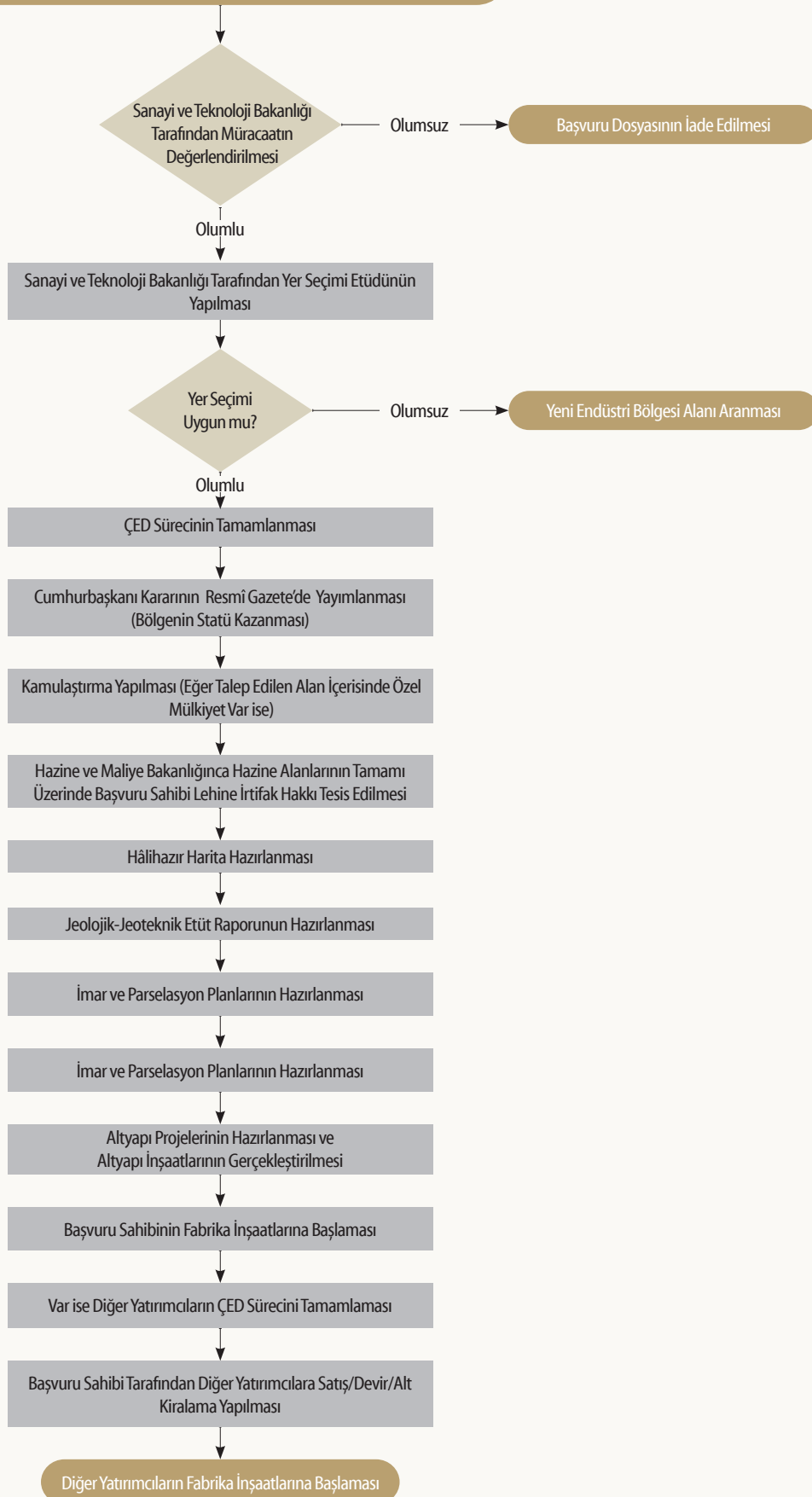
Özel endüstri bölgelerinin kurulmasında yapılacak iş ve işlemlere ait süreç *Diyagram 5.12'* de verilmiştir.

Diyagram 5.12. Özel Endüstri Bölgelerinin Kuruluş Süreci

T.5.29

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan Temin Edilecek Fizibilite Raporu ile Yatırımı Gerçekleştirecek Yerli/Yabancı ve Gerçek/Tüzel Kişi Tarafından Müracaat Edilmesi

2.2.3.6. Organize Sanayi Bölgelerinde Yatırım Yeri Temini

Organize Sanayi Bölgesi; sanayi yatırımlarının uygun görülen alanlarda yapılmasını sağlamak, çarpık sanayileşme ve çevre sorunlarını önlemek, sanayi türlerinin belirli bir plan dâhilinde yerleştirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla, kurulan, planlanan ve işletilen, kaynak kullanımında verimliliği hedefleyen mal ve hizmet üretim bölgeleri olarak tanımlanmaktadır.

OSB'ler içinde faaliyet gösterecek yatırımcılar, Türkiye'de mevcut teşvik uygulamalarına (genel yatırım teşvikleri, büyük ölçekli yatırım teşvikleri, bölgesel ve sektörel teşvikler, istihdama yönelik teşvikler, Ar-Ge faaliyetlerine yönelik destekler vb.) ek olarak, aşağıdaki avantajlardan da faydalanabilmektedirler;

- Emlak vergisi muafiyeti
- İlgili OSB Müteşebbis Heyeti veya genel kurulu tarafından belirlenen bütçe kapsamında düşük su, doğal gaz ve iletişim giderleri (*doğal gaz giderleri konusunda tedarikçi firmaların belirlediği uygulamalar bire bir de yansıtılmaktadır*)
- Parsellerin bölümü/birleştirilmesi işlemlerinde vergi muafiyeti. Tesis inşası ve işletiminde yerel yönetimler vergisi muafiyeti
- OSB'nin belediye hizmetlerinden yararlanmıyor olması durumunda katı atık vergisi muafiyeti

OSB'lerde arsa tahsisleri, onaylı parsellasyon planına göre altyapısı tamamlanmış alanlarda müteşebbis heyet veya genel kurulun belirlediği prensipler çerçevesinde yönetim kurulu tarafından yapılır. Ancak onaylı parsellasyon planına göre altyapısı tamamlanmamış alanlarda; altyapının tamamlanmamış olmasına rağmen "Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği"nin 60. maddesinde belirtilen süreler de uyulacağına ilişkin muvafakat alınması koşuluyla arsa tahsisi yapılabilir. İlgili yönetmeliğin 3. maddesinde tanımlanan hizmet ve destek alanları için 60. maddede belirtilen hükümler geçerli değildir.

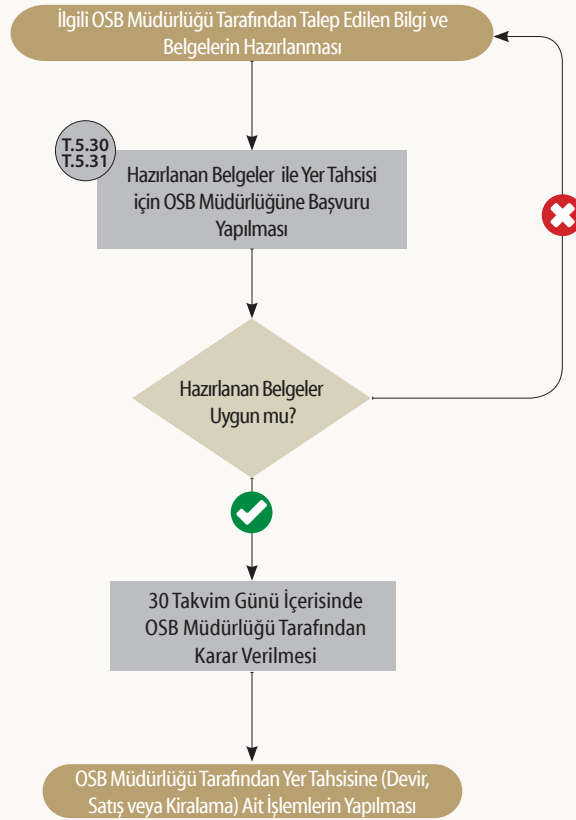
Arsa tahsis talebinde bulunan gerçek veya tüzel kişiler OSB'ye yazılı olarak başvururlar. Tahsis talepleri 30 gün içerisinde sonuçlandırılır. Reddedilen talepler gerekçeli ve yazılı olarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (genel kurul süreci tamamlanan Organize Sanayi Bölgeleri hariç) ve talep sahibine en geç 15 gün içerisinde bildirilir.

Taleplerin uygun bulunması hâlinde, başvuru tarihindeki parsel tahsis fiyatı esas alınır ve yatırımın ihtiyaç duyduğu alan büyüklüğüne göre parsel tahsis edilerek ilgililere yazılı olarak bildirilir. Arsa tahsisi, yönetim kurulunun tahsis kararını müteakip OSB tarafından 10 (on) iş günü içerisinde ilgililere yazılı olarak bildirilir ve tebliğ tarihinden itibaren 15 (on beş) gün içinde tip arsa tahsis sözleşmesinin imzalanması ile kesinleşir. Bu sürede talep sahibince sözleşme imzalanmaması durumunda tahsis kararı geçersiz sayılır.

OSB’lerde yer tahsis işlemleri “Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği”nin 55., 61. ve 63. maddelerinde belirtildiği üzere arsa tahsisi, devir ve kiralama şeklinde gerçekleştirilmektedir. OSB’de yatırım yeri teminine ilişkin süreç *Diyagram 5.13*’te, satış yoluyla tahsis işlemleri *Tablo 5.30*’da ve kiralama yoluyla tahsis işlemleri *Tablo 5.31*’de verilmiştir. Devir yoluyla tahsis işlemleri taraflara göre; firmadan firmaya, şahıstan firmaya veya firmadan şahsa göre gerçekleştirilmekte olup, bu işlemler sırasında ilgili OSB Müdürlüğü tarafından belirlenen belgeler ile başvuru yapılır.

Diyagram 5.13. Organize Sanayi Bölgelerinde Yatırım İzni Süreci

Evet

Hayır

Tablo 5.30. Organize Sanayi Bölgelerinde Yatırım Yeri Temini İşlemleri (Satış)

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: OSB Yer Tahsis Süreci
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	02.02.2019 tarih ve 30674 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği
Başvuru Yapılacak Kurum/ Kuruluş	Yatırımın planlandığı ilgili Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü
Başvuru Sırasında İstenilen Belgeler*	<ul style="list-style-type: none"> - Satın almaya ilişkin talep dilekçesi, - Satın almaya ilişkin yönetim kurulu kararı (noter suret tasdikli), - Güncel imza sirküleri, - Ticaret Sicil Tasdiknamesi - Oda Kayıt ve Faaliyet Belgesi - Vergi Levhası - Katılımcı Bilgi Formu (İlgili OSB Müdürlüğü tarafından verilecektir) - İş Akım Şeması ve Proses Özeti Raporu - Taahhütname (İlgili OSB Müdürlüğü tarafından verilecektir) - Arsa Tahsis Sözleşmesi
Yapılan İşlem	Satış Kapsamında Yer Temini Başvurusu
İşlem Süresi	Başvuru değerlendirme süreci 30 takvim günüdür.
İşlem Ücreti**	m ² başı 10 TL hizmet bedeli alınmaktadır.

* Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği’nde belirtilen gerekli evraklar dışında OSB Müdürlükleri tarafından Yatırım Özelinde bilgi ve belge talep edilebilmektedir.

** İlgili OSB Müdürlükleri tarafından belirlenmekte olup, Ankara’da yer alan OSB Müdürlükleri ile yapılan görüşmelerde 2022 yılı için belirlenen ortalama işlem ücretidir.

Tablo 5.31. Organize Sanayi Bölgelerinde Yatırım Yeri Temini İşlemleri (Kiralama)

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: OSB Yer Tahsis Süreci		
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe		
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	02.02.2019 tarih ve 30674 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği		
Başvuru Yapılacak Kurum/ Kuruluş	Yatırımın planlandığı ilgili Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü		
Ön Onay Başvuru Sırasında İstenilen Belgeler	<ul style="list-style-type: none"> - Yapı sahibi tarafından verilecek uygunluk talep yazısı, - Kiralama uygunluk talep yazısı, - Ticaret Sicil Müdürlüğünden alınan yetki belgesi, - Ticaret Sicil Gazetesi, - Yetkili kişi kimlik fotokopisi, - Güncel imza sirküleri, - Vergi Levhası - Oda Kayıt Belgesi ve Oda Faaliyet Belgesi, - Kiracı Bilgi Formu (İlgili OSB Müdürlüğü tarafından verilecektir) - İş Akım Şeması ve Proses Özeti Raporu - Taahhütname (İlgili OSB tarafından verilecektir.) 		
Kesin Onay Başvuru Sırasında İstenilen Belgeler	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p style="text-align: center;">Yapı Sahibi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ticaret Sicil Müdürlüğünden alınan yetki belgesi, - Yetkili kişi kimlik fotokopisi, - İmza Sirküleri/Beyannamesi, - Tapu - Kiralama ile ilgili şirket yönetim kurulu kararı, - Kiralama İşlemleri Hizmet Bedeli - Genel borç durumu sorgulaması (İlgili OSB Müdürlüğü’nden alınacaktır) </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p style="text-align: center;">Kiracı</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yapı sahibi ve kiracı tarafından imzalı noter onaylı taahhütname, - Kiralama ile ilgili şirket yönetim kurulu kararı ve kira sözleşmesi, - ÇED Yönetmeliği kapsamında alınacak belge, - Kiralama işlemleri hizmet bedeli - Elektrik Abonelik Sözleşmesi, - Doğalgaz Abonelik Sözleşmesi, - Su Abonelik Sözleşmesi </td> </tr> </table>	<p style="text-align: center;">Yapı Sahibi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ticaret Sicil Müdürlüğünden alınan yetki belgesi, - Yetkili kişi kimlik fotokopisi, - İmza Sirküleri/Beyannamesi, - Tapu - Kiralama ile ilgili şirket yönetim kurulu kararı, - Kiralama İşlemleri Hizmet Bedeli - Genel borç durumu sorgulaması (İlgili OSB Müdürlüğü’nden alınacaktır) 	<p style="text-align: center;">Kiracı</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yapı sahibi ve kiracı tarafından imzalı noter onaylı taahhütname, - Kiralama ile ilgili şirket yönetim kurulu kararı ve kira sözleşmesi, - ÇED Yönetmeliği kapsamında alınacak belge, - Kiralama işlemleri hizmet bedeli - Elektrik Abonelik Sözleşmesi, - Doğalgaz Abonelik Sözleşmesi, - Su Abonelik Sözleşmesi
<p style="text-align: center;">Yapı Sahibi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ticaret Sicil Müdürlüğünden alınan yetki belgesi, - Yetkili kişi kimlik fotokopisi, - İmza Sirküleri/Beyannamesi, - Tapu - Kiralama ile ilgili şirket yönetim kurulu kararı, - Kiralama İşlemleri Hizmet Bedeli - Genel borç durumu sorgulaması (İlgili OSB Müdürlüğü’nden alınacaktır) 	<p style="text-align: center;">Kiracı</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yapı sahibi ve kiracı tarafından imzalı noter onaylı taahhütname, - Kiralama ile ilgili şirket yönetim kurulu kararı ve kira sözleşmesi, - ÇED Yönetmeliği kapsamında alınacak belge, - Kiralama işlemleri hizmet bedeli - Elektrik Abonelik Sözleşmesi, - Doğalgaz Abonelik Sözleşmesi, - Su Abonelik Sözleşmesi 		
Yapılan İşlem	Kiralama Kapsamında Yer Temini Başvurusu		
İşlem Süresi	Başvuru değerlendirme süreci 30 takvim günüdür.		
İşlem Ücreti*	Yapı Sahibi ve Kiracıdan ayrı ayrı olmak üzere 2.604,89 TL + KDV ücret alınır.		

* İlgili OSB Müdürlükleri tarafından belirlenmekte olup, Ankara’da yer alan OSB Müdürlükleri ile yapılan görüşmelerde 2022 yılı için belirlenen ortalama işlem ücretidir.

2.2.3.7. Sanayi Alanlarında Yer Tahsisi

Yatırımın sanayi alanı içinde gerçekleştirilmesi durumunda yatırımcının valiliklere/ belediyelere yer tahsisi için başvuruda bulunması gerekmektedir.

Sanayi parselleri, içerisinde sanayi tesisleri ile sanayiye hizmet vermek üzere diğer yapı ve tesislerin de yapılabileceği alanlardır.

Sanayi parselleri; sanayi alanı amaçlı hazırlanan ve onaylanan imar planları ile oluşturulmakta ve yapılaşma koşulları da (emsal, TAKS/KAKS, yükseklik, çekme mesafeleri, ayırık/bitişik nizam vb.) bu planlarla belirlenmektedir.

Sanayi alanı amaçlı imar planı hazırlama ve onaylama yetkisi ilgili idarelere (valilik/ belediye) aittir.

Bu alanlarda aşağıdaki durumlar söz konusudur.

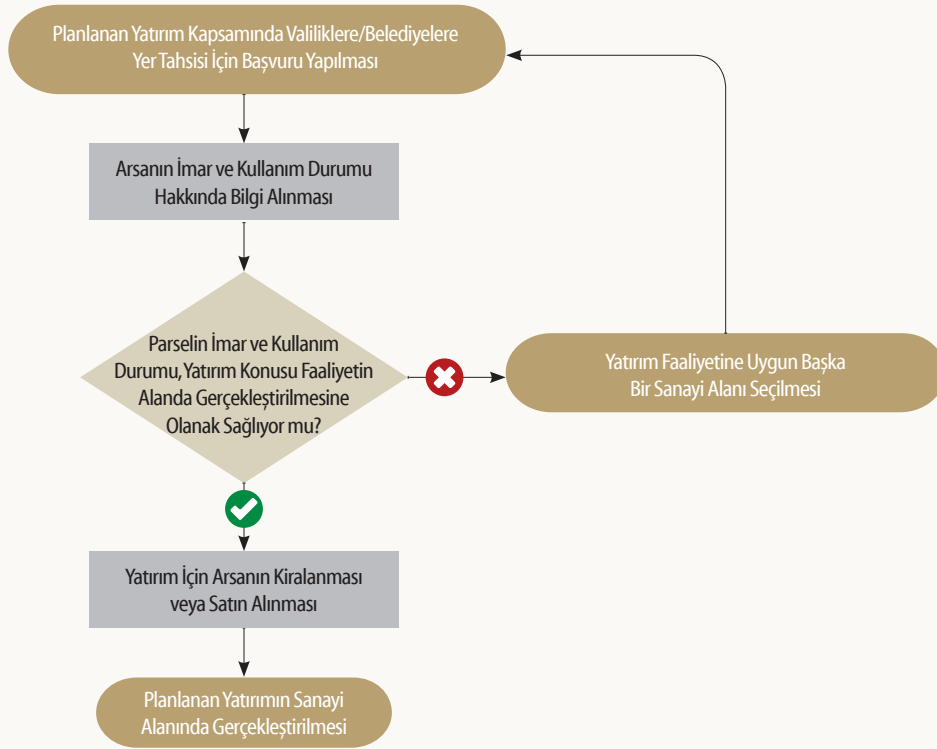
Arsanın imar belgesinde “sanayi+lojistik” ibaresi mevcut ise o araziye lojistik alanında da kullanmak mümkündür. Bu sebeple bu gibi durumlar için öncelikle yer seçimi yapılan sanayi alanının bağlı olduğu belediyede yer alan imar birimine başvuruda bulunmak, arsanın imarı ve kullanım durumu hakkında bilgi edinmek gerekmektedir.

Arsanın imarı ve kullanım durumu yatırım konusu faaliyetin alanda gerçekleştirilmesine olanak sağlıyorsa arsaya yatırım yapılır. Sanayi alanı olarak imar kararı alınan bir alanın tahsisi için alan sahibinden kiralama veya satın alınma yoluna gidilir. Sanayi alanlarının tahsisi için özel bir prosedür bulunmamasıyla beraber arsa mülkiyet durumuna göre (şahıs, kurum vb.) yapılacak iş ve işlemler değişmektedir.

Sanayi alanlarında yapılacak yer tahsisi ile ilgili süreç *Diyagram 5.14'*te verilmiştir.

Diyagram 5.14. Sanayi Alanlarında Yer Tahsisi Süreci

Evet

Hayır

2.2.3.8. Serbest Bölgelerde Yatırım Yeri Tahsisi

Türkiye'deki serbest bölgelerle ilgili yasal düzenlemeler, 15.06.1985 tarih ve 18785 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 3218 Sayılı Serbest Bölgeler Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan 10.03.1993 tarih ve 21520 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği'yle belirlenmiştir.

Serbest bölge; ülkenin siyasi sınırları içinde olmakla beraber gümrük bölgesi dışında sayılan; ülkede geçerli ticari, mal ve iktisadi alanlara ilişkin hukuki ve idari düzenlemelerin uygulanmadığı veya kısmen uygulandığı; sınai ve ticari faaliyetler için daha geniş teşviklerin tanındığı ve fiziki olarak ülkenin diğer kısımlarından ayrılan yerler olarak tanımlanabilir.

Serbest bölgelerde yatırım yapmanın avantajları aşağıda sıralanmıştır:

- %100 Kurumlar Vergisi İstisnası

Serbest bölgede üretim yapan firmalar, Türkiye'de dönem sonunda ödemekle mükellef oldukları kurumlar vergisinden istisna edilirler.

- %100 Gelir Vergisi istisnası

Gerçek ve tüzel kişilerin serbest bölgelerde gerçekleştirdikleri üretim faaliyetleri sonucu elde ettikleri kazanç ve iratlar gelir vergisine tabi değildir.

- Muhtasar Ödemesi Muafiyeti

Personel için gelir vergisi ödemediğinden üretiminin %85'ini ihraç eden kullanıcılar, %25-40 oranında daha düşük işçilik maliyeti sağlamış olur.

- KDV Muafiyeti

Türkiye'den serbest bölgeye yapılan mal ve hizmet satışı ihracat sayıldığından, söz konusu mal ve hizmetler katma değer vergisinden muaftır.

- Serbest Kâr Transferi

Serbest bölgede elde edilen kâr ve iratlar, Türkiye dâhil istenilen herhangi bir ülkeye, kambiyo mevzuatına uygun olarak, vergilendirilmeden serbestçe transfer edilebilir.

- Gümrük Vergisi Muafiyeti

Serbest bölgelere giren mallar gümrük vergisinden muaftır.

- KKDF Muafiyeti

Kabul kredili ithalatlarda uygulanan %3 oranındaki Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu (KKDF) serbest bölge içinde uygulanmaz.

- Ucuz Enerji Kullanımı

Serbest bölgelerde elektrik ve yakıt KDV'den muaf olduğu için ucuz enerji kullanımı mümkündür.

- Minimum Bürokrasi

Serbest bölgelerde bürokrasi en aza indirgenmiştir.

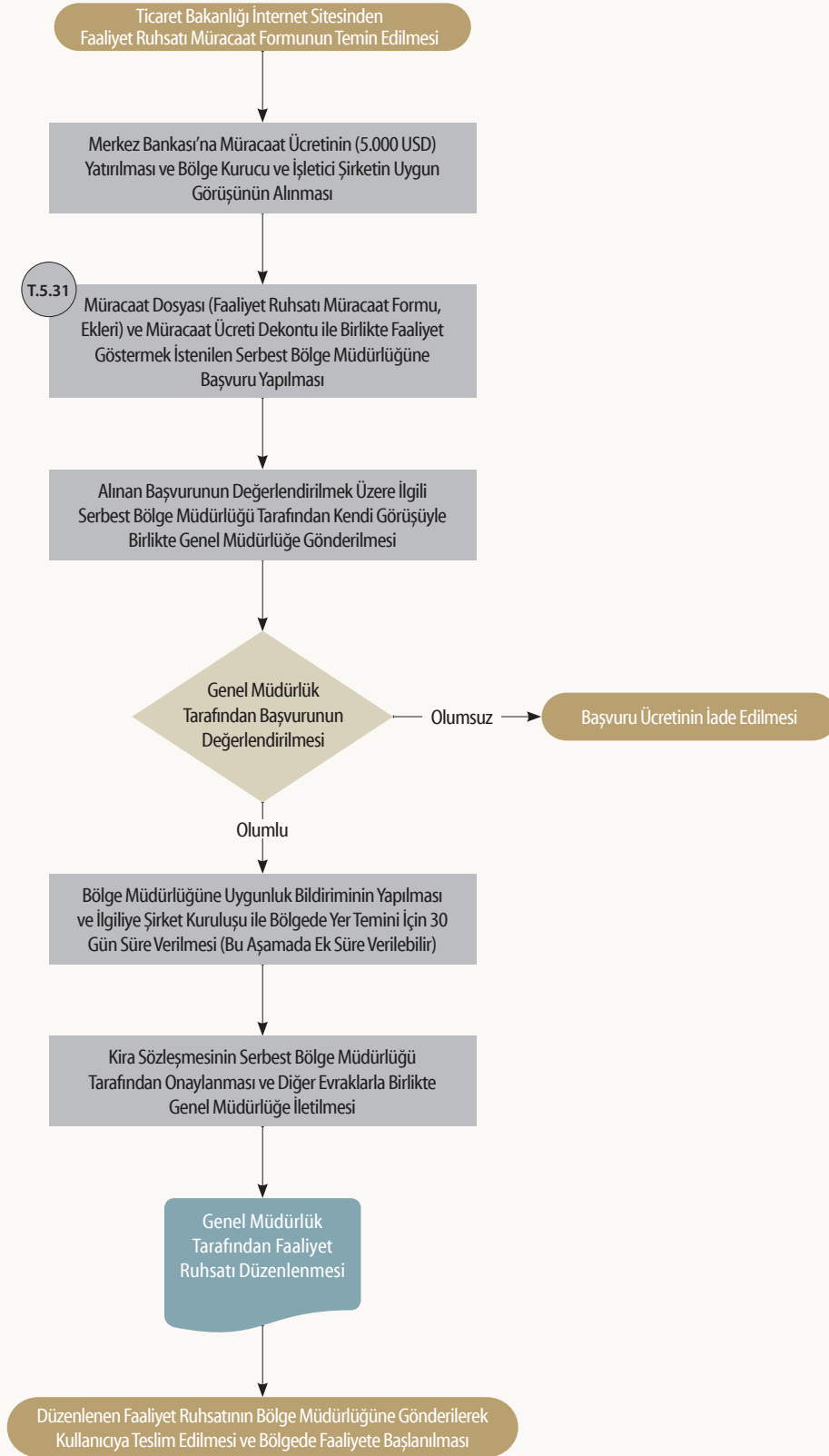
- Diğer Muafiyetler

Serbest bölgelere mal girişinde fiyat kalite standartları uygulanmaz.

Yatırımın Serbest Bölge içerisinde gerçekleştirilmesi durumunda; yatırımcı tarafından Ticaret Bakanlığı web sayfasından temin edilecek olan Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formu ile birlikte Serbest Bölge Müdürlüğü'ne yer tahsisi başvurusunda bulunması gerekmektedir. Serbest bölgelerde yer tahsis işlemlerine ait süreç *Diyagram 5.15'te* ve *Tablo 5.32'de* verilmiştir.

Diyagram 5.15. Serbest Bölgelerde Yatırım Yeri Tahsisi Süreci

Tablo 5.32. Serbest Bölgelerde Yatırım Yeri Tahsis İşlemleri

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: Serbest Bölgelerde Yatırım Yeri Tahsis Süreci
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	- 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu - Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği
Başvuru Yapılacak Kurum/ Kuruluş	İlgili Serbest Bölge Müdürlüğü
Yapılan İşlem	Serbest Bölgelerde Yatırım Yerinin Tahsis Edilmesi
Başvuru Sırasında İstenilen Belgeler	- Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü, Serbest Bölge Müdürlüğü veya serbest bölgenin işletici/kurucu-işletici şirketinden temin edilecek Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formu ve bir fotokopisi, - Müracaatçı ve serbest bölgede yapacağı faaliyet hakkında tanıtıcı bilgi, - İmza sahibinin yetki belgesi ve imza sirküleri ile (varsa) firma temsilcisinin yetki belgesi ve imza beyannamesi, - Müracaatçı firmanın kuruluş ilanı ile son sermaye ve ortaklık yapısının yayımlandığı Türkiye Ticaret Sicil Gazeteleri ve Ticaret ve/veya Sanayi Odası kaydı (Yabancı firmalar için kendi ülkelerinde geçerli olan kuruluş belgesinin Türkiye'nin o ülkedeki temsilciliğince onaylı örneği), - Firmanın son üç yıla ilişkin bilançosu, kar ve zarar cetveli, - Müracaat ücretinin Merkez Bankası'na yatırıldığını gösterir banka dekontunun aslı ve bir fotokopisi ve - Son üç yılda Türkiye'ye getirilen döviz tutarını gösterir belgeler (Varsa).
Açıklamalar	Faaliyet Ruhsatı alması uygun görülmeyenlere, Faaliyet Ruhsatı için ödedikleri müracaat ücretleri iade edilir.
İşlem Süresi	30 gün
İşlem Ücreti	5.000 ABD Doları (Müracaat Ücreti)

2.3. Madencilik Sektöründe Diğer İzin ve Onay Süreçlerine Ait Adımlar

Madencilik sektörü kapsamında gerçekleştirilecek olan yatırımlarda diğer izin ve onay süreçlerine ait adımlar aşağıda verilmiştir:

- Şirket kuruluş süreci
- İmar planı süreci
- Yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesinin alınması
- Karayolu bağlantı izni (geçiş yolu izin belgesi) süreci
- Kapasite raporu alınması
- Sanayi sicil belgesi alınması
- Çevre izin ve lisans süreci

2.3.1. Şirket Kuruluş Süreci

Ortakların şirket içindeki konumlarına göre şirketler; şahıs şirketi ve sermaye şirketi olarak ikiye ayrılır. Şahıs şirketleri, kişi unsurunun ağır bastığı ve kişilerin son derece önem arz ettiği şirketlerdir. Bunlar;

- Kollektif şirket, ticari bir işletmeyi bir ticaret unvanı altında işletmek amacıyla, gerçek kişiler arasında kurulan ve ortaklarından hiçbirinin sorumluluğu şirket alacaklılarına karşı sınırlanmamış olan şirkettir.

- Komandit Şirket, Bir ticari işletmeyi müşterek ticaret unvanı altında işletmek amacıyla, bir sözleşmeyle kurulan ve şirket alacaklılarına karşı ortaklardan bir kısmının sorumluluğu sınırlanmamış ve diğer bir kısım ortaklarının sorumluluğu belirli bir miktar ile sınırlanmış olan, tüzel kişiliğe sahip şirketlerdir.

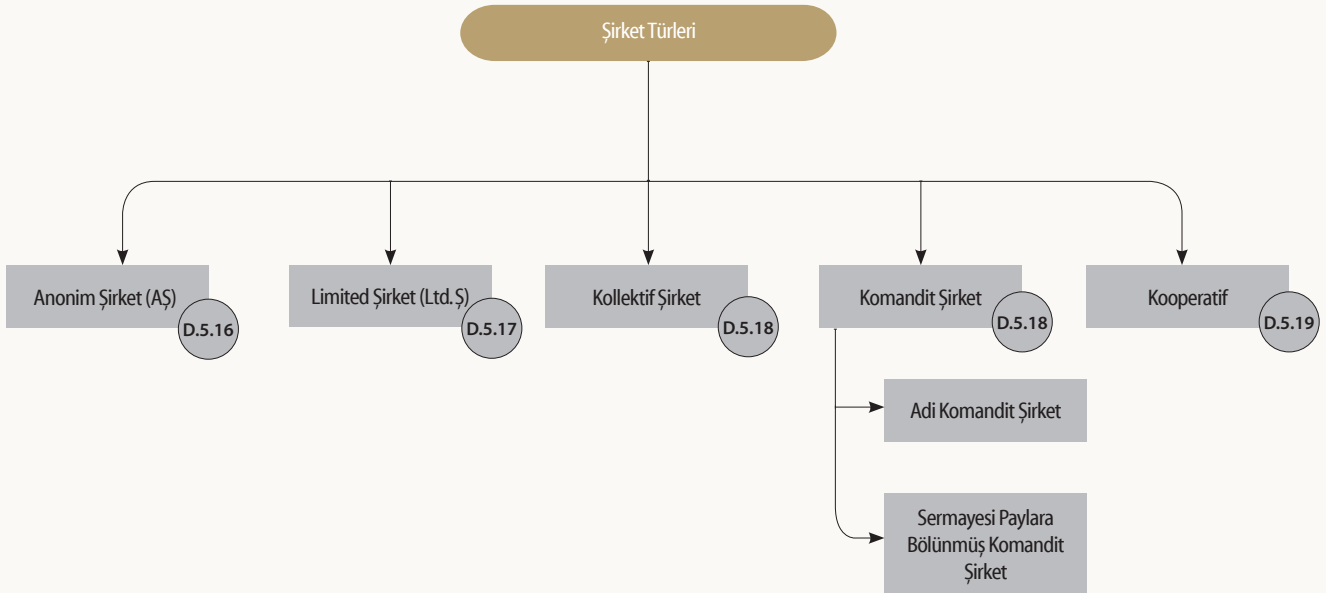
Sermaye şirketleri ise sermaye kavramının önem arz ettiği şirketlerdir:

- Anonim Şirket, sermayesi belirli ve paylara bölünmüş olan, borçlarından yalnızca malvarlığıyla sorumlu bulunan şirketler,
- Limited Şirket, sermayesi belirli ve paylara bölünmüş olan ve borçlarından yalnızca malvarlığıyla sorumlu olan şirketler ve
- Kooperatifler, ortakların belirli ekonomik menfaatlerini ve özellikle meslek veya geçimlerine ait ihtiyaçlarını işgücü ve parasal katkılarıyla karşılıklı yardım, dayanışma ve kefalet suretiyle sağlayıp korumak amacıyla gerçek ve tüzel kişiler tarafından kurulan değişir ortaklı ve değişir sermayeli ortaklıklardır.

Kuruluş türlerine göre şirket çeşitleri Şekil 5.4'te verilmiştir. Bu şirket türleri arasında anonim ve limited şirketler yaygın olan ve büyük ölçekli yatırımlar için uygun olan şirket türleridir.

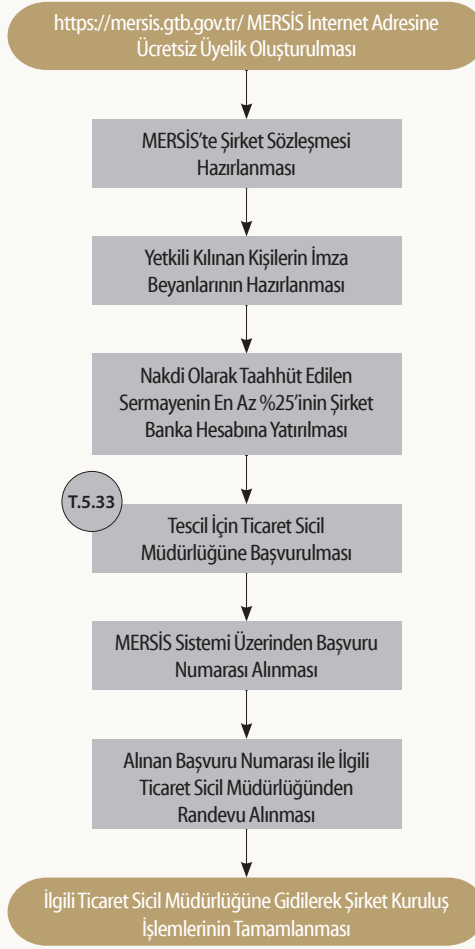
Şekil 5.4. Kuruluşlarına Göre Şirket Türleri

Anonim şirket ile limited şirketin kuruluş süreçlerine ait diyagramlar sırasıyla *Diyagram 5.16* ve *Diyagram 5.17*'de verilmiştir. Ayrıca kuruluş süreçlerinin tanımlandığı tablolar ise *Tablo 5.33* ve *Tablo 5.34*'te yer almaktadır.

Diyagram 5.16. Anonim Şirket Kurulum Aşamaları

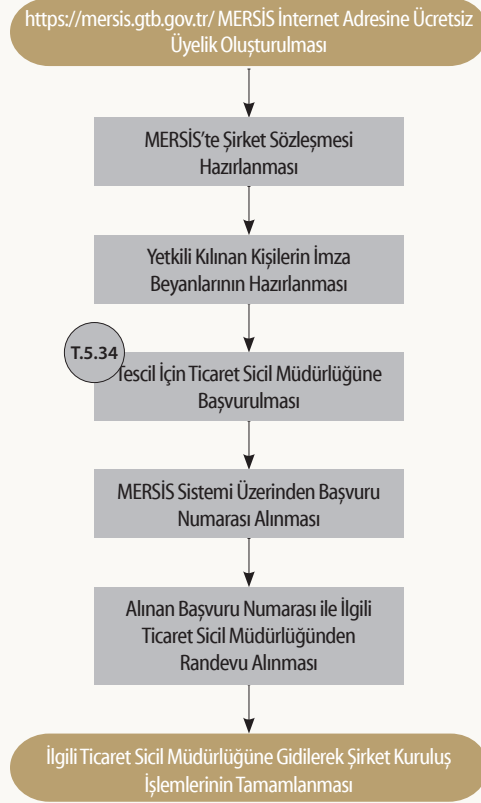

Tablo 5.33. Anonim Şirketi Kuruluşu

Aşama: Anonim Şirket Kuruluşu	Adım: Tüzel Kişiliğin Kazanılması (Tescil ve İlan Edilmesi)	
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe	
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	Türk Ticaret Kanunu	
Başvuru Yapılacak Kurum/ Kuruluş	İlgili Ticaret Sicil Müdürlüğü	
Yapılan İşlem	Şirket Kuruluşu	
İşlem Süresi	Ticaret Sicil Müdürlüğü Tarafından Tescil ve İlan Edilmesi	Yarım Gün
İşlem Ücreti	1. Tescil Harçları	Harçtan Muaf
	2. Ticaret Sicil Gazetesi İlan Ücreti	266 TL (İlan ve 1 Gazete)
	3. Ticaret Odası Kayıt Ücreti	On altı yaşından büyükler için uygulanan aylık asgarî ücretin brüt tutarının yüzde onundan az, yarısından fazla olamaz.
	4. Hizmet Bedeli	Asgarî ücretin %15'inden fazla olamaz.
	5. Rekabet Kurumu payı	Sermaye tutarının onbinde 4'ü
	6. Nakdi olarak taahhüt edilen sermayenin en az yüzde yirmi beşinin bankaya yatırıldığını gösterir belge	Asgari sermaye tutarının 50.000,00 TL olduğu düşünürse bu miktarın %25'i olan 12.500,00 TL'nin ödenmiş olması
Gerekli Evraklar	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kurucuların imzaları tasdik edilmiş esas sözleşme. 2. Nakdi olarak taahhüt edilen sermayenin en az %25'inin bankaya yatırıldığını gösterir belge. 3. Rekabet Kurumu payının ödendiğini gösterir ödeme belgesi (Sermaye tutarının onbinde 4'ü Ticaret Sicili Müdürlüğü tarafından tahsil edilmektedir.). 4. Varsa, konulan aynı sermaye ile kuruluş sırasında devralınacak işletmeler ve aynı varlıkların değerinin tespitine ilişkin mahkemece atanan bilirkişi tarafından hazırlanmış değerlendirme raporları. 5. Aynı sermaye konulmuşsa, konulan aynı sermaye üzerinde herhangi bir sınırlamanın olmadığına dair ilgili sicilden alınacak yazı. 6. Aynı sermaye konulmuşsa, aynı sermaye olarak konulan taşınmazın, fikri mülkiyet haklarının ve diğer değerlerin kayıtlı buldukları sicillere şerh verildiğini gösteren belge. 7. Varsa, aynı varlıkların ve işletmenin devir alınmasına ilişkin olanlar da dâhil olmak üzere, kurulmakta olan şirket ile kurucular ve diğer kişilerle yapılan ve kuruluşla ilgili olan sözleşmeler. 8. Kuruluşu Bakanlık veya diğer resmî kurumların iznine veya uygun görüşüne tabi olan şirketler için bu izin veya uygun görüş yazısı. 9. Varsa, pay sahibi olmayan yönetim kurulu üyelerinin bu görevi kabul ettiklerine ilişkin yazılı beyanları. 10. Yönetim kurulunda bir tüzel kişinin bulunması hâlinde, tüzel kişi ile birlikte tüzel kişi adına, tüzel kişi tarafından belirlenen bir gerçek kişinin adı ve soyadı ve belirlemeye ilişkin yetkili organ kararının noter onaylı örneği. 11. Şirketi temsile yetkili kılınan kişilerin TTK M. 40 uyarınca düzenlenmiş imza beyannameleri. 	

Diyagram 5.17. Limited Şirket Kurulum Aşamaları

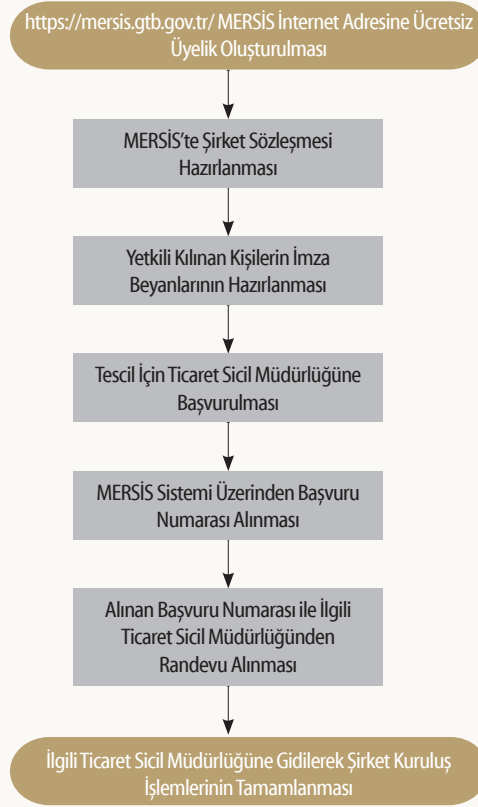
Tablo 5.34. Limited Şirket Kuruluşu

Aşama: Limited Şirket Kuruluşu	Adım: Tüzel Kişiliğin Kazanılması (Tescil ve İlan Edilmesi)	
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe	
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	Türk Ticaret Kanunu	
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	İlgili Ticaret Sicil Müdürlüğü	
Yapılan İşlem	Şirket Kuruluşu	
İşlem Süresi	Ticaret Sicil Müdürlüğü Tarafından Tescil ve İlan Edilmesi	Yarım Gün
İşlem Ücreti	1. Tescil Harçları	Harçtan Muaf
	2. Ticaret Sicil Gazetesi İlan Ücreti	266 TL (İlan ve 1 Gazete)
	3. Ticaret Odası Kayıt Ücreti	On altı yaşından büyükler için uygulanan aylık asgarî ücretin brüt tutarının %10'undan az, yarısından fazla olamaz.
	4. Hizmet Bedeli	Asgarî ücretin %15'inden fazla olamaz.
	5. Rekabet Kurumu payı	Sermaye tutarının onbinde 4'ü.
Gerekli Evraklar	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kurucuların imzaları tasdik edilmiş şirket sözleşmesi. 2. Ortak olmayan müdürler kurulu üyelerinin bu görevi kabul ettiklerine ilişkin yazılı beyanları. 3. Müdürler kurulunda bir tüzel kişinin bulunması hâlinde, tüzel kişi ile birlikte tüzel kişi adına, tüzel kişi tarafından belirlenen bir gerçek kişinin adı ve soyadı ve belirlemeye ilişkin yetkili organ kararının noter onaylı örneği. 4. Varsa, konulan aynı sermaye ile kuruluş sırasında devralınacak işletmeler ve aynı varlıkların değerinin tespitime ilişkin mahkemece atanan bilirkişi tarafından hazırlanmış değerlendirme raporları. 5. Aynı sermaye konulmuşsa, konulan aynı sermaye üzerinde herhangi bir sınırlamanın olmadığına dair ilgili sicilden alınacak yazı. 6. Aynı sermaye konulmuşsa, aynı sermaye olarak konulan taşınmaz, fikri mülkiyet hakları ve diğer değerlerin kayıtlı buldukları sicillere şerh verildiğini gösteren belge. 7. Varsa, aynı varlıkların ve işletmenin devir alınmasına ilişkin olanlara da dâhil olmak üzere, kurulmakta olan şirket ile kurucular ve diğer kişilerle yapılan ve kuruluşla ilgili olan sözleşmeler. 8. Şirket müdürlerinin TTK m. 40 uyarınca düzenlenmiş imza beyannameleri. 9. Rekabet Kurumu payının ödendiğini gösterir ödeme belgesi (Sermaye tutarının onbinde 4'ü Ticaret Sicili Müdürlüğü tarafından tahsil edilmektedir.). 	

Şekil 5.4'te verilen şirket türlerinden kolektif şirket ve komandit şirketlerin kuruluş süreçleri *Diyagram 5.18*'de ve kooperatiflerin kuruluş süreçleri ise *Diyagram 5.19*'da verilmiş olup, bu şirket türleri özellikle küçük ve orta çapta perakende, yarı toptancı ticaret işletmeleri ile orta çapta işletmeler için uygundur.

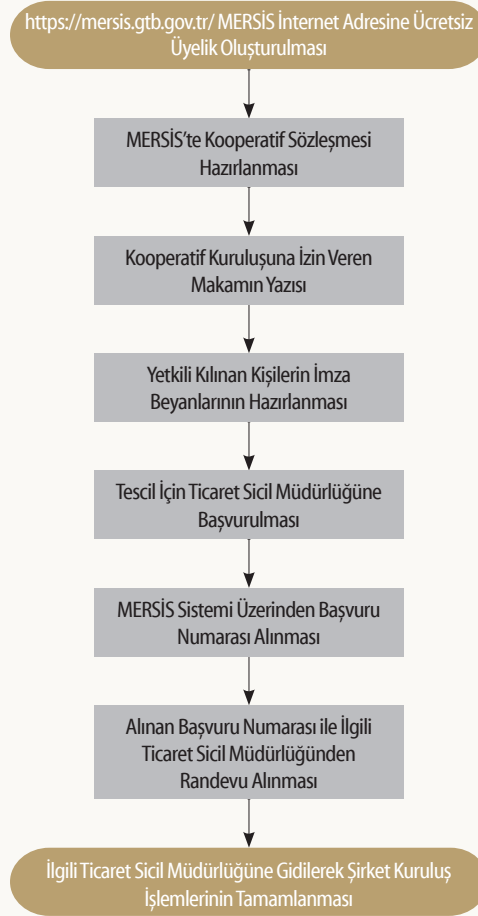

Diyagram 5.18. Kollektif ve Komandit Şirketlerin Kurulum Aşamaları

Diyagram 5.19. Kooperatif Kurulum Aşamaları

MERSİS: Merkezi Sicil Kayıt Sistemi

2.3.2. İmar Planı Süreci

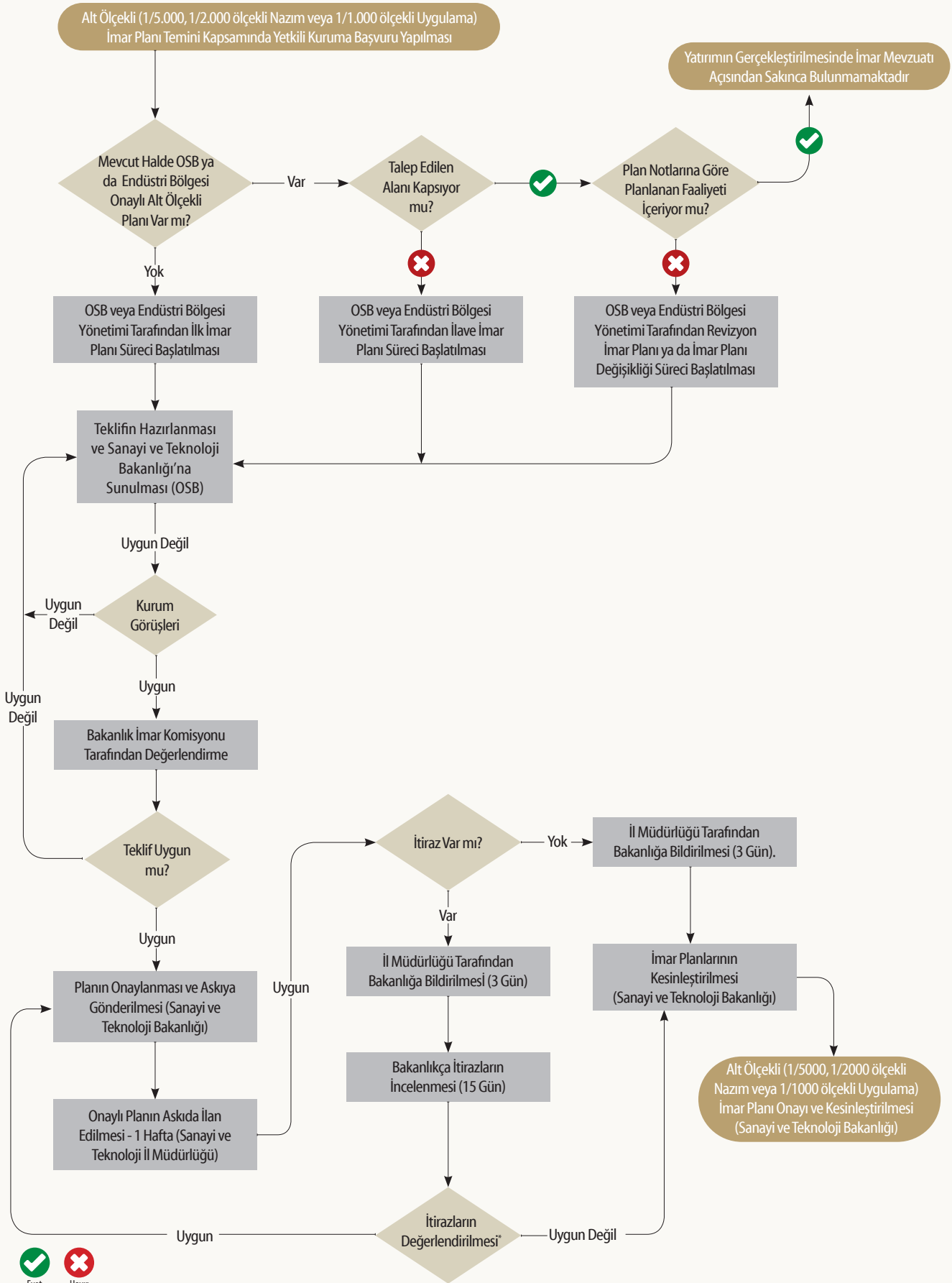
Planlanacak proje kapsamında yatırım kararı alınmasına müteakip 1/5.000 ölçekli nazım ve 1/1.000 ölçekli uygulama imar planlarının yapılması gerekmektedir. Söz konusu imar planları Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü veya ilgili Belediyelerce hazırlanabileceği gibi; Organize Sanayi Bölgeleri için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, kendi hüküm ve tasarrufları dâhilinde bulunan alanlar için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, İl Özel İdareleri, Toplu Konut İdaresi Genel Müdürlüğü (TOKİ), İller Bankası gibi Kurumların da ilgili mevzuatta tanımlanan süreçler dâhilinde imar planı hazırlama/hazırlatma ve onay yetkileri bulunmaktadır.

Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü, Belediyeler ve Organize Sanayi Bölgelerinde yapılacak imar planları için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütülen İmar Planı süreçleri, *Diyagram 5.20* ve *Diyagram 5.21*'de, işlemler için detaylı bilgiler ise *Tablo 5.35*'te verilmiştir.

Diyagram 5.21. Organize Sanayi Bölgeleri ve/veya Endüstri Bölgeleri İçin İmar Planı Süreci

OSB: Organize Sanayi Bölgesi

* İtiraz sonucu, onaylı planda maddi hataların düzeltilmesi veya itiraz eden dışındaki katılımcıları doğrudan etkilemeyen hususlarda yapılan düzeltmeler yeniden askı işlemine tabi olmaz.

Tablo 5.35. Genel İmar Planı Süreci

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: İmar Planı Süreci
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	3194 Sayılı İmar Kanunu, 7121 Sayılı Kıyı Kanunu, 4971 Sayılı Bazı Kanunlarda ve Millî Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’de Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, Kıyı Kanunun Uygulanmasına Dair Yönetmelik (03.08.1990 tarih ve 20594 sayılı Resmî Gazete), Kıyı Yapı ve Tesislerinde Planlama ve Uygulama Süreçlerine İlişkin Tebliğ (06.07.2011 tarih ve 27986 sayılı Resmî Gazete).
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	<ul style="list-style-type: none"> - Endüstri Bölgesi veya Organize Sanayi Bölgelerinde gerçekleştirilecek projeler için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - Toplu Konut İdaresi Başkanlığı’nın hüküm ve tasarrufundaki alanlarda gerçekleştirilecek projeler için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Toplu Konut İdaresi (TOKİ) Başkanlığı - Tabiat varlığı veya doğal sit alanlarında yapılması planlanan projeler için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü - Korunması gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı ile bunların korunma alanları ile sit (doğal sitler hariç) olarak tanımlanmış alanlarda yapılması planlanan projeler için Kültür ve Turizm Bakanlığı - Özelleştirme kapsamındaki kuruluşların kullanımında bulunan ve 4971 Sayılı Kanun’un 6. maddesi kapsamında kıyıda yer alan arazi ve yapılar için Hazine ve Maliye Bakanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı - Diğer tüm projeler için ilgili yerel Belediye ya da İl Özel İdareleri (Büyükşehir Belediyesi olmayan iller için) - Projenin en az iki ilde gerçekleştirilmesi ya da ilgili yerel Belediye (veya İl Özel İdaresi) tarafından talebe cevap verilmemesi hâlinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü
Başvuru Sırasında İstenilen Belgeler	<ul style="list-style-type: none"> - Başvuru dilekçesi - Hâlihazır harita - Kurum görüşleri - ÇED Kararı - Orman İzni - Mera İzni - Tarım Dışı Kullanım İzni - Jeolojik Jeoteknik Etüt Raporu Onayı ve Plan açıklama raporu
İşlem Süresi	90 Gün
İşlem Ücreti*	Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü nezdinde yürütülen işlem ücretleri Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Döner Sermayesi İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından her yıl güncellenmektedir*. Diğer Kurum ve Kuruluşların nezdinde yürütülen işlemlere ait ücretler faaliyetin türüne, konumuna büyüklüğüne göre farklılık gösterebilmektedir.

*2022 Yılı için yayımlanan ücretlere; <https://donersermaye.csb.gov.tr/> linkinden ulaşılabilir.

Maden Kanunu’nun 7. Maddesi gereği imar planı bulunmayan alanlarda yapılan veya yapılacak olan madencilik faaliyetleri ile bu faaliyetlere bağlı geçici tesisler ve bunların müstemilatı için imar planı yapılmaz. İşletme ruhsatları, tapu kayıtları ile çevre düzeni ve imar planları notuna işlenir. İmarsız alanlarda yürütülen madencilik faaliyetleri için gerekli olan geçici tesisler ve bunların müstemilatı, inşaat ve yapı kullanma iznine tabi değildir.

2.3.3. Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesi Süreci

Planlanan yatırımlar kapsamında inşaat çalışmalarına başlanabilmesi için öncelikle Yapı Ruhsatı (İnşaat Ruhsatı) alınması gerekmektedir. Yatırımcı, ilgili il/ilçe belediyesine imar durumu için başvuru yapar. Yatırımcının müracaatı ilgili idarede bulunan komisyon tarafından ilgili kanun, imar planı ve yönetmelikler doğrultusunda incelenir. İmar durumu hazırlanarak yatırımcıya verilir.

Yatırımcı tarafından, söz konusu işi yapacak olan; mimari proje, statik-betonarme proje, mekanik-tesisat proje, elektrik proje müellifleri ile zemin etüdü, yapı denetim, yüklenici firma ve arıtma tesisi firması veya müşaviri belirlenir.

Proje müellifleri, projeleri ile birlikte *Tablo 5.35'*te belirtilen belgeleri projesinin ekinde ilgili idareye vermek durumundadır.

Başvuruda eksik veya yanlış bulunması durumunda, müracaat tarihinden itibaren 15 (on beş) gün içinde yatırımcıya, ilgili bütün eksik ve yanlışlıkları yazı ile bildirilir. Eksik ve yanlışlıklar giderildikten sonra yapılacak müracaattan itibaren en geç 15 (on beş) gün içinde yapı ruhsatı verilir.

Yapı ruhsatı alındıktan sonraki süreçte inşaat çalışmalarına başlanır ve devam eden süreçte Yapı Kullanma İzin Belgesi alınır. Yapı Kullanma İzin Belgesi, inşası tamamlanmış bir yapının tamamının veya kısmen kullanılması mümkün bölümlerinin kullanılabilmesi için, inşaat ruhsatını veren Belediye veya Valiliğe bağlı İl Özel İdaresi'nden alınan belgedir.

Yapı sahibinin müracaatı üzerine belediye veya valilik, yapının ruhsat ve eklerine, fen ve sağlık kurallarına uygun olarak tamamlanıp tamamlanmadığını, Türk Standartları Enstitüsü standartlarına uygun malzeme kullanılıp kullanılmadığını belirler.

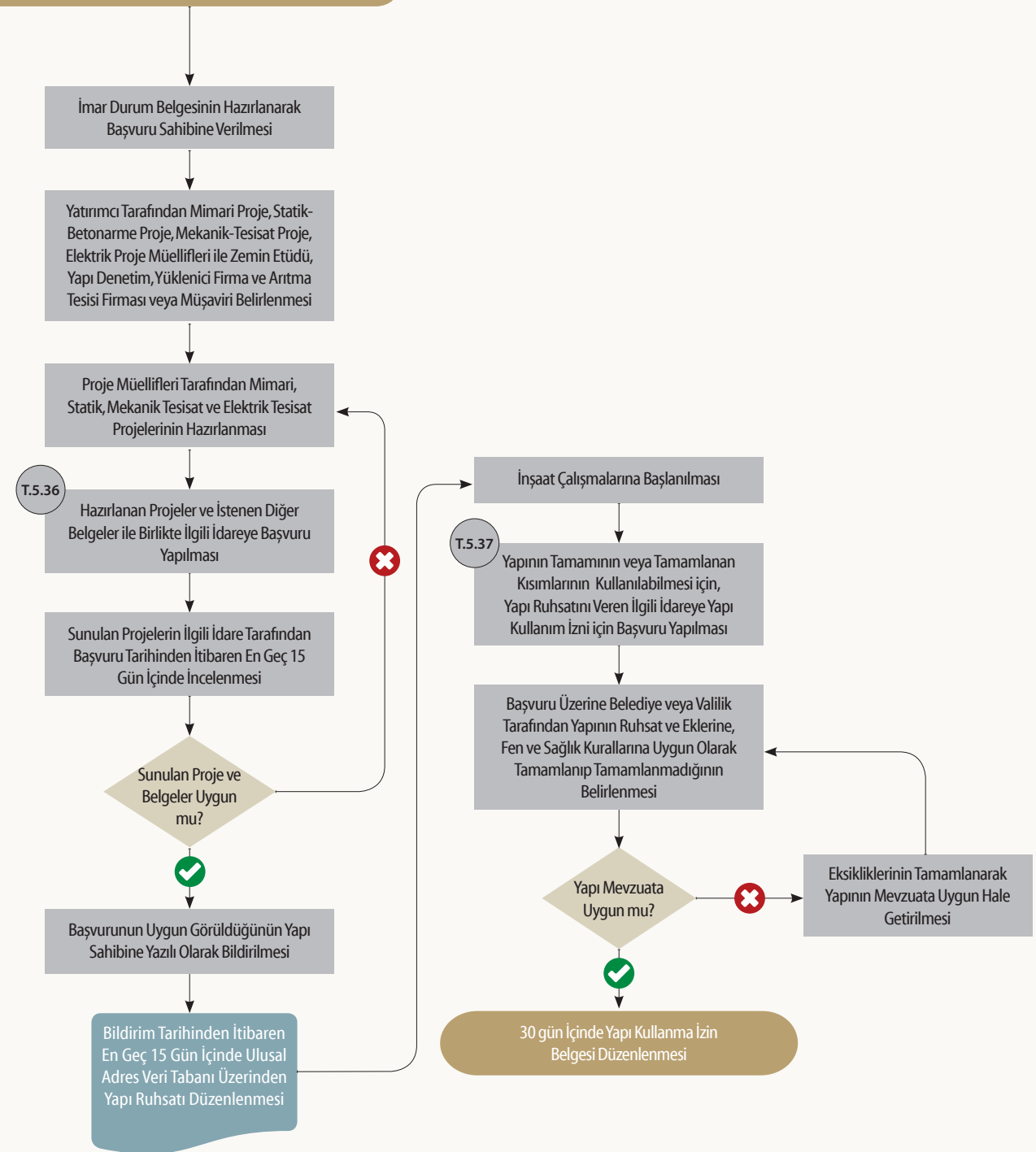
Yapının mevzuata uygun bulunması halinde, 30 (otuz) gün içinde yapı kullanma izin belgesi düzenlenir. Aksi halde, eksikliklerinin tamamlanarak yapının mevzuata uygun hale getirilmesi istenir. Eksikliklerin tamamlanmasından sonra, aynı süreç izlenerek yapı kullanma izin belgesi düzenlenip, yapı kullanma izni verilir. Yapı kullanma izin belgesinin birer örneği, yapı sahibi ve/veya sahiplerine, yapının müteahhidine, proje müelliflerine ve fenni mesullere verilir.

Yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi süreçlerine ilişkin işlemler *Diyagram 5.22'*de ve *Tablo 5.36* ile *Tablo 5.37'*de verilmiştir.

Diyagram 5.22. Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesi Alınması Süreçleri

İlgili il/ilçe Belediyesine İmar Durumu için Başvuru Yapılması

Tablo 5.36. Yapı Ruhsatı (İnşaat Ruhsatı) Süreci İşlemleri

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: Yapı Ruhsatı
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	03.07.2017 tarih ve 30113 sayılı Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği
Başvuru Yapılacak Kurum/ Kuruluş	İlgili Belediye veya Valilik (Özel İdare)
Yapılan İşlem	Yapı Ruhsatı (İnşaat Ruhsatı)
Başvuru Sırasında İstenen Belgeler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dilekçe, 2. Tapu kayıt belgesi, İmar Durum Belgesi, Yol Kotu, Aplikasyon Krokisi 3. Mimari proje müellifinin, “proje Müellifi Sicil Durum Belgesi”, noter tarafından onaylanmış gerekli diğer belge suretleri ve taahhütname, (min. 4 imza) 4. Statik-Betonarme proje müellifinin, “Proje Müellifi Sicil Durum Belgesi”, noter tarafından onaylanmış gerekli belge suretleri ve taahhütname, (min. 4 imza) 5. Mekanik-Tesisat proje müellifinin, “Proje Müellifi Sicil Durum Belgesi”, noter tarafından onaylanmış gerekli belge suretleri ve taahhütname, (min. 4 imza) 6. Elektrik proje müellifinin, “Proje Müellifi Sicil Durum Belgesi”, noter tarafından onaylanmış gerekli belge suretleri ve taahhütname, (min. 4 imza), 7. Yüklenici firmanın noter tarafından onaylanmış imza sirküleri ve gerekli belge suretleri ile taahhütname 8. Yüklenici firma ve şantiye şefi arasındaki sözleşme ve gerekli belge suretleri ile taahhütnamesi 9. Yapı denetim firmasınınca “Yapıya İlişkin Bilgi Formu” almak üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı’na başvuru yapılması gerekmektedir; yapı denetim firmasına ait gerekli belgeler 10. 3194 Sayılı İmar Kanunu’nun 23. Maddesine göre Yol Teknik Altyapı bedeli tahsis yazıları
İşlem Süresi	15 gün + 15 gün

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: Yapı Ruhsatı					
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe					
İşlem Ücreti	ALINACAK KALEM	CİNSİ	B. FİYAT (TL)	M ²	5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 59. Maddesinin 1. fıkrasının e. bendi gereği*.	
	Ruhsat Dosya Kontrol	Konut Dışı Yapılar (m ² x birim fiyat)	2,80			
		Konut (m ² x birim fiyat)	2,20			
			B. FİYAT (TL)	M ²	2464 Sayılı Belediye Gelirler Kanunu'nun 80. Maddesinin 1. fıkrasının (c) bendine göre alınan, 13.04.2005 tarih ve 2005/8730 sayılı Kararname'nin ekinde Belediye Grupları itibarıyla harçların oranlarına göre belirlenen tutar.	
	Plan ve Proje Tasdik Harcı	Ticaret (m ² x b.fiyat)	0,12			
		Konut (m ² x b.fiyat)	0,09			
		Proje Adeti				
	BINA İNŞAAT HARCİ	Konut (m ² x b.fiyat)	100 m ² ye kadar	0,75		2464 Sayılı Belediye Gelirler Kanunu'nun Mükerrer Yedinci Bölümü Ek-6 Maddesine göre alınan, 13.04.2005 tarih ve 2005/8730 sayılı kararname'nin ekinde Belediye Grupları itibarıyla harçların oranlarına göre belirlenen tutar.
			101-120	1,50		
			121-150	2,25		
			151-200	3,00		
			200 m ² den yukarı	3,75		
		Ticaret (m ² x b.fiyat)	25 m ² kadar	3,00		
			26-50	4,50		
51-100			6,00			
	100 m ² den yukarı	7,50				

* Sincan Belediye Meclisi'nin 07.12.2021 tarih ve 262 sayılı Meclis Kararı ile belirlenen 2022 yılı içerisinde uygulanacak hizmet karşılığı ücret tarifesinden alınan bedel.

Tablo 5.37. Yapı Kullanma İzin Belgesi Süreci İşlemleri

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: Yapı Kullanma İzin Belgesi								
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe								
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	3194 sayılı İmar Kanunu ve/veya 03.07.2017 tarih ve 30113 sayılı Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği								
Başvuru Yapılacak Kurum/ Kuruluş	İlgili Belediye veya Valilik (Özel İdare)								
Yapılan İşlem	Yapı Kullanma İzin Belgesi (İskân Ruhsatı)								
Başvuru Sırasında İstenen Belgeler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dilekçe 2. Tapu kayıt belgesi 3. 492 Sayılı Harçlar Kanunu kapsamında Gelir İdaresi Başkanlığı cins değişikliği harcı belgesi 4. 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında SGK ilişiksizlik yazısı 5. Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği kapsamında zorunluluğu bulunan yapılar için enerji kimlik belgesi, 6. Dış kanal vize belgesi 7. Telekom ankastre yazısı 8. Fennî Mesul (yapı denetim kuruluşu) belge ve raporları 9. Yapı cephe fotoğrafları 10. "Borcu yoktur." belgesi 11. Enerji kimlik belgesi 12. Asansör tescil belgesi 13. SGK İlişiksiz belgesi 								
İşlem Süresi	10 - 30 gün								
İşlem Ücreti	<p>Belediye Meclisi'nin belirlemiş olduğu birim fiyatlar çerçevesinde m² alan kullanımları üzerinden bedel alınmaktadır.</p> <p>5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 59. Maddesinin 1. fıkrasının e bendi gereği*.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ticari</th> <th>Konut</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>m² x 2,10</td> <td>m² x 1,50</td> </tr> </tbody> </table> <p>2464 Sayılı Belediye Gelirler Kanunu'nun 80. Maddesinin (e) bendine göre alınan, 13.4.2005 tarih ve 2005/8730 sayılı Kararname'nin ekinde Belediye Grupları itibarıyla harçların oranlarına göre belirlenen tutar.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ticari</th> <th>Konut</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>m² x 0,11</td> <td>m² x 0,09</td> </tr> </tbody> </table>	Ticari	Konut	m ² x 2,10	m ² x 1,50	Ticari	Konut	m ² x 0,11	m ² x 0,09
Ticari	Konut								
m ² x 2,10	m ² x 1,50								
Ticari	Konut								
m ² x 0,11	m ² x 0,09								

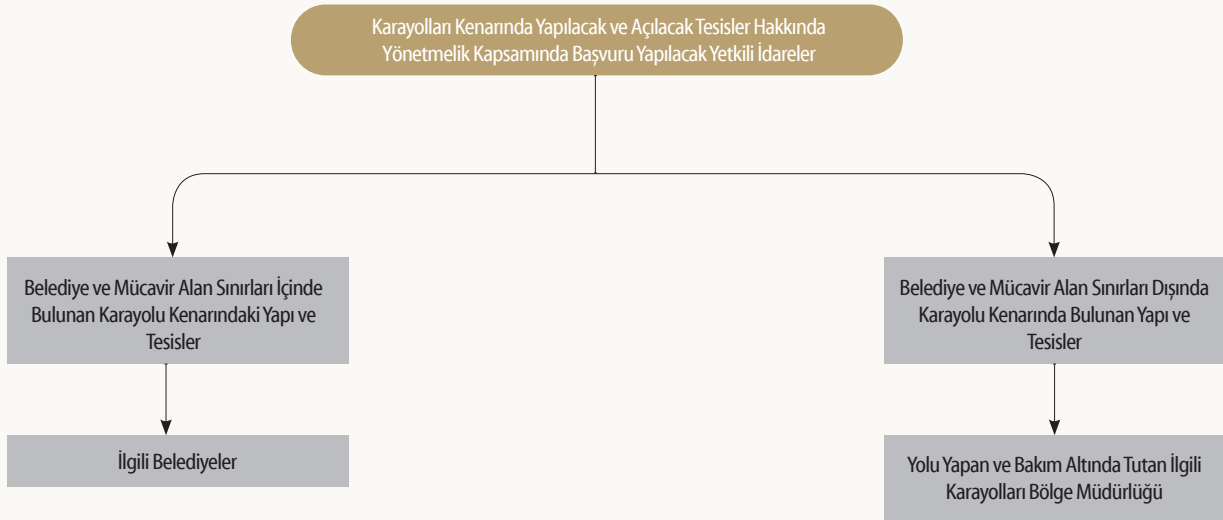
* Sincan Belediye Meclisi'nin 07.12.2021 tarih ve 262 sayılı Meclis Kararı ile belirlenen 2022 yılı içerisinde uygulanacak hizmet karşılığı ücret tarifesinden alınan bedel.

2.3.4. Karayolu Bağlantı İzni (Geçiş Yolu İzin Belgesi) Süreci

Planlanan yatırımlar kapsamında gerçek veya tüzel kişiler, karayoluna cephe konumda olan iş yerleri için 15.05.1997 tarih ve 22990 sayılı Karayolları Kenarında Yapılacak ve Açılacak Tesisler Hakkında Yönetmelik kapsamında belediye sınırları içinde bulunan karayolu kenarındaki yapı ve tesisler için ilgili belediyelere, belediye sınırları dışında karayolu kenarında bulunan yapı ve tesisler için ise yolu yapan ve bakım altında tutan ilgili Karayolları Bölge Müdürlüğü'ne "Geçiş Yolu İzin Belgesi" müracaatında bulunur (Şekil 5.5).

Şekil 5.5. Geçiş Yolu İzin Belgesi Alınması Kapsamında Başvuru Yapılacak Yetkili İdareler

“Geçiş Yolu İzin Belgesi” sadece yol ve trafik güvenliğinin sağlanması ile ilgili olup 3194 Sayılı İmar Kanunu gereğince alınması gerekli ruhsatlar yönünden geçerli değildir. Ancak “Geçiş Yolu İzin Belgesi” alınmadan, 3194 Sayılı İmar Kanunu’nun öngördüğü ruhsat alınsa dahi, yatırımlar kapsamında inşaata başlanılamaz.

Belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve Karayolları Genel Müdürlüğü’nün yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayolları kenarında yapılacak ve açılacak yapı, tesis ve iş yerlerine ilgili belediye tarafından “Geçiş Yolu İzin Belgesi” verilmesinden önce tesise ait onaylı vaziyet planının bir örneğini de eklemek suretiyle ilgili Karayolları Bölge Müdürlüğü’nden uygun görüş alınması gerekmektedir.

Belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde yapılan başvurunun uygun bulunması durumunda “Geçiş Yolu İzin Belgesi”nin bir örneği Karayolları Genel Müdürlüğü’nün ilgili Bölge Müdürlüğü’ne gönderilir. Planlanan tesislerin yapılması ve işletilmesinin, verilen izne ve bu Yönetmelik şartlarına uygunluğu, ilgili belediyeler ve Karayolları Genel Müdürlüğü yetkililerince denetlenir.

Belediye sınırları dışında karayolu kenarında bulunan yapı ve tesisler için yapılması istenilen tesis yerini açık olarak gösteren bir dilekçe ile *Tablo 5.38*’de belirtilen belgeler ile birlikte ilgili Karayolu Bölge Müdürlüğü’ne başvurulur.

Tablo 5.38. Geçiş Yolu İzin Belgesi Süreci İşlemleri

Aşama: İşletme Dönemi	Adım: Geçiş Yolu İzin Belgesi Alınması
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	15.05.1997 tarih ve 22990 sayılı Karayolları Kenarında Yapılacak ve Açılacak Tesisler Hakkında Yönetmelik
Başvuru Yapılacak Kurum/ Kuruluş	Karayolları Bölge Müdürlükleri
Başvuru Sırasında İstenen Belgeler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dilekçe 2. Tesis yapılacak yerin tapu tescil belgesi 3. Çaplı tasarruf belgesi 4. Kira kontratı (Kiralık işyerleri için) 5. Onaylı vaziyet plânı (imar müdürlüğünden) 6. Kadastro haritası 7. Tesis yerinin belediye sınırı veya mücavir alan dışında olduğuna dair ilgili belediyeden alınmış resmi yazı
Yapılan İşlem	Karayolu Bağlantı İzni
İşlem Süresi	30 gün
İşlem Ücreti*	Tesis Yeri Ön İnceleme Ücreti Ticari: 3.012,00 TL Mesken: 750,50 TL

* 2022 Yılı için <https://www.kgm.gov.tr/Sayfalar/KGM/SiteTr/Trafik/HarcTutarlari.aspx> linkinde yayımlanan ücretlerdir.

Başvuru sahibi, her bir inceleme için belirlenecek olan “Tesis Yeri Ön İnceleme Masrafı” karşılığı bedelini ilgili kuruluşun göstereceği banka hesabına en geç 15 (on beş) gün içinde yatırır. Tesis yeri ön inceleme masrafının yatırıldığına dair makbuzun ibraz edildiği tarihten itibaren de bir ay içinde ilgililerce gerekli inceleme mahallinde yapılarak inceleme sonucu başvuru sahibine bildirilir.

Belediye ve mücavir alan sınırları dışında, henüz yapılmamış olan yapı, tesis ve işyerleri için yapılan müracaatın uygun bulunması hâlinde “Geçiş Yolu Ön İzin Belgesi” düzenlenir. Belgenin süresi 1 (bir) yıldır. Bu süre içinde yapı izni alınması gerekmektedir. Yapımı tamamlanan yapı, tesis ve işyerleri için sahibince tekrar müracaat edilir. Bağlantı yolunun “Geçiş Yolu Ön İzin Belgesi”nde belirtilen koşullara uygun olarak yapıldığının tespit edilmesi hâlinde “Geçiş Yolu İzin Belgesi” düzenlenir.

Belediye ve mücavir alan sınırları dışında, mevcut durumdaki yapı, tesis ve işyerleri için yapılan müracaatın uygun bulunması hâlinde, doğrudan “Geçiş Yolu İzin Belgesi” düzenlenir.

Belediye ve mücavir alan sınırları dışındaki yapı, tesis ve işyerlerine “Geçiş Yolu Ön İzin Belgesi” ve “Geçiş Yolu İzin Belgesi” düzenlenebilmesi için, 492 Sayılı Harçlar Kanunu’nun 120. Maddesi gereğince, Kanun’a ekli 9 sayılı tarifede belirtilen harcın ilgili vergi dairesine yatırılması gerekmektedir.

Hem belediye sınırları içinde hem de belediye sınırları dışında karayolu kenarında yapılmak istenilen yapı, tesis ve iş yerinin incelemeye alınabilmesi için yolun trafiğe açılmış olması şarttır. Ancak projeleri onaylanarak kesinleşmiş, kamulaştırma işlemleri tamamlanmış, ancak inşaatı bitirilip tamamı trafiğe açılmadığı halde, başkaca bir alternatifi olmadığı için yöresel trafiğin zorunluluk nedeniyle kullandığı karayolu kenarında yapılmak istenen tesis başvuruları da incelemeye alınır.

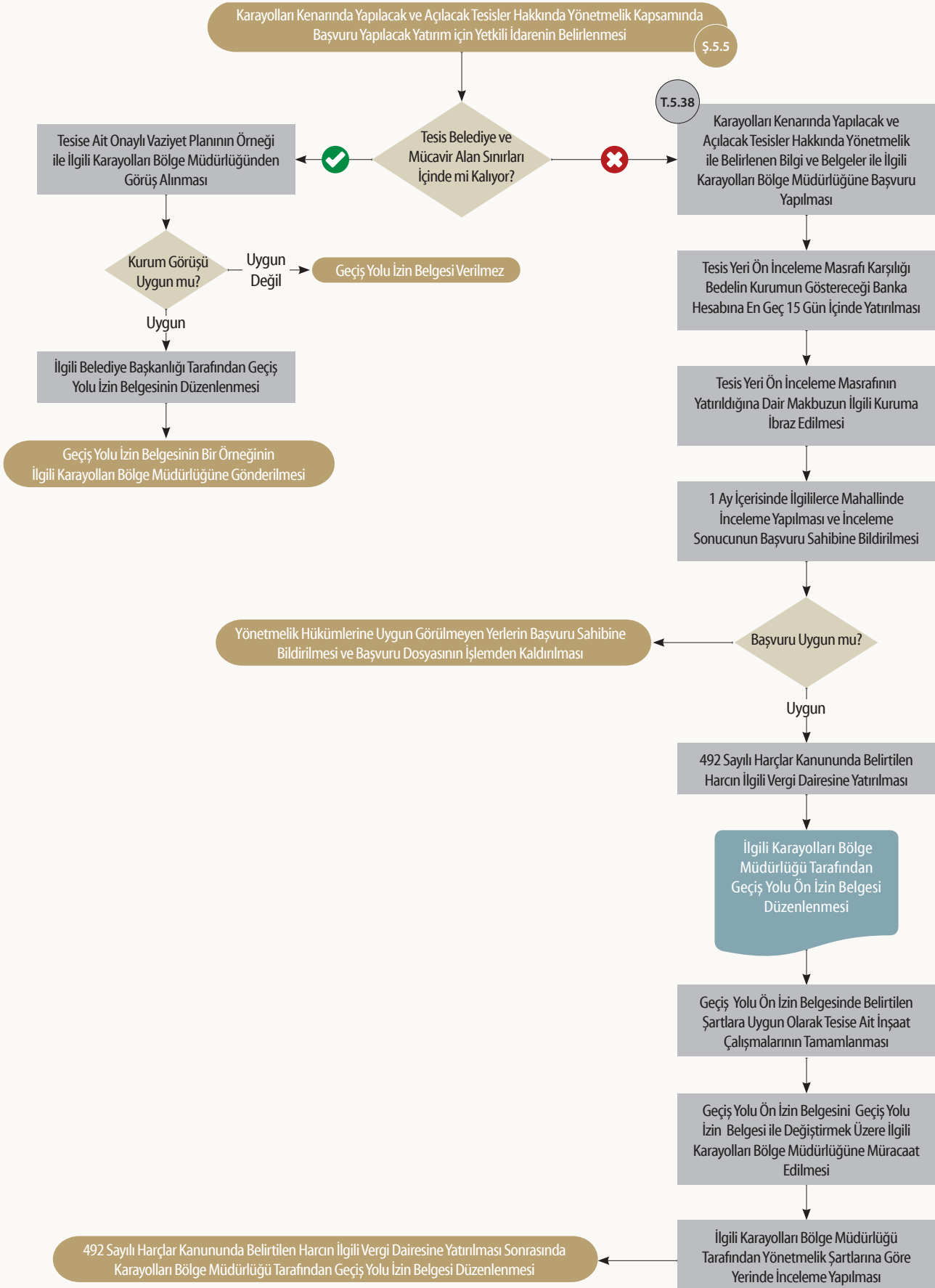
“Geçiş Yolu İzin Belgesi” verilen tesisler için 3194 sayılı İmar Kanunu ve buna bağlı yönetmeliklere göre ilgili Valilikten İşletme İzin Belgesi (Yapı Kullanma İzni) alınır. Bu yönetmelik hükümleri ile “Geçiş Yolu İzin Belgesi”nde belirtilen hususlara aykırı olarak inşaatı bitirilen tesislere “İşletme İzin Belgesi” verilemez.

İlgili yönetmelik kapsamında yapı, tesis ve iş yerlerine “Geçiş Yolu İzin Belgesi” verilmesi sürecine ilişkin işlemler *Diyagram 5.23*'te sunulmuştur.

Diyagram 5.23. Geçiş Yolu İzin Belgesi Alınması Süreci

Evet

Hayır

2.3.5. Kapasite Raporu Alınması Süreci

Sanayi odalarına kaydolarak sanayi kuruluşu niteliği kazanan özel veya tüzel kişiliklerin irtibat bilgilerini, üretim konularını ve yıllık üretim kapasitelerini, teknolojilerini, makine parklarını, kullandıkları hammaddeleri, sermaye ve istihdam bilgilerini ve benzeri konuları içeren kapasite raporları, kuruluşların bağlı buldukları sanayi odaları tarafından düzenlenmektedir.

Üye olunan sanayi odası tarafından görevlendirilen ekspertiz heyeti aracılığıyla işyerinde yapılan inceleme ve belgelerin değerlendirilmesi sonucunda düzenlenen kapasite raporları, prosedür gereğince sanayi odaları tarafından hazırlandıktan sonra onay için TOBB'a sunulmak zorundadır.

Kapasite Raporları;

- Yatırım Teşvik Belgesi'nde,
- Dahilde İşleme İzin Belgesi'nde,
- Geçici Kabul İzin Belgesi başvurularında ve bu belgeler kapsamındaki taahhütlerin kapatılması aşamasında,
- Yasal bir zorunluluk olan ve elektrik tarifelerinde sanayi abone grubuna dâhil olmak için de gerekli görülen Sanayi Sicil Belgesi başvurularında,
- Muhtelif İthalat ve İhracat İşlemlerinde,
- Resmi ve Özel İhalelerde,
- Yurtiçi ve Yurtdışı Kredi Teminlerinde,
- Tahsisli veya İthalinde Tarife Kontenjanı Uygulanan Hammaddelerin Temininde,
- İmalatçı Belgesi Alımında,
- Vergi İncelemelerinde,
- Kamunun Muhtelif Amaçlı İncelemelerinde gerekli olan bir belgedir.

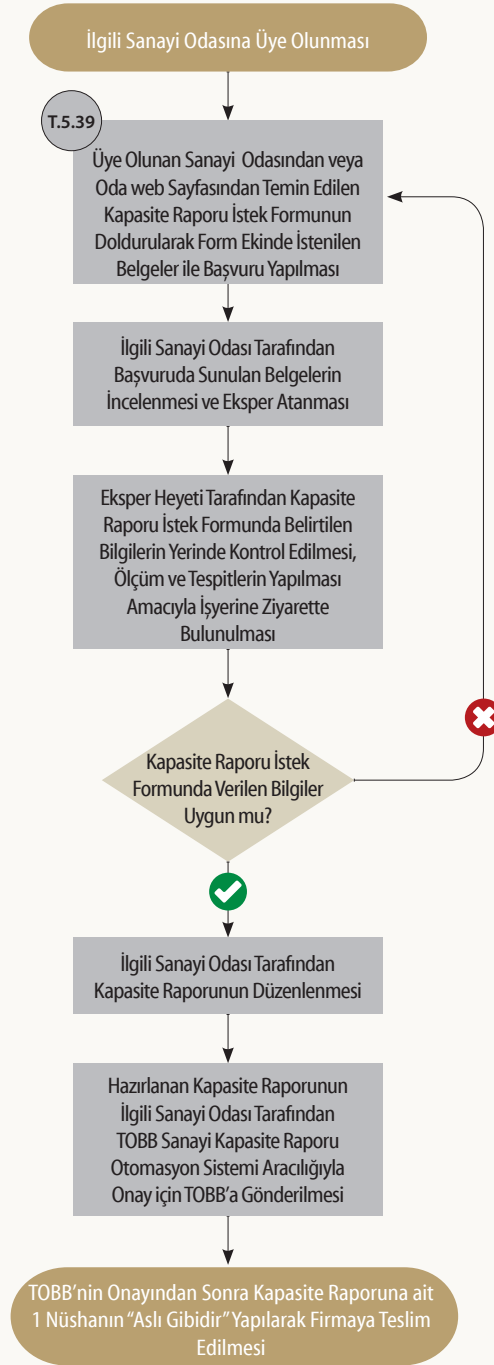
Üretim yapan tüm kamu ve özel sektör kuruluşlarının üretim gücünü gösteren kapasite raporları düzenlendiği tarihten itibaren, firma tarafından değişiklik talebinde bulunulmaması veya odalarca değişiklik tespit edilmemesi halinde 2 yıl geçerli olan bir belgedir.

Kapasite raporu başvurusunda bulunabilmek için, firma üretim yeri veya merkez adresinden en az birinin bağlı olduğu odanın sınırları içinde bulunması ve ilgili odaya üye olunması gerekmektedir. Kapasite Raporu İstek Formu, odalardan ücretsiz temin edilebilmektedir. Temin edilen Kapasite Raporu İstek Formu doldurularak ilgili odaya dilekçe ile başvuru yapılır.

İşletme dönemi izinleri arasında yer alan "Kapasite Raporu" alınması sürecine ait iş ve işlemler *Diyagram 5.24*'te ve *Tablo 5.39*'da verilmiştir.

Diyagram 5.24. Kapasite Raporu Alınması Süreci

TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

Tablo 5.39. Kapasite Raporu Başvuru Süreci İşlemleri

Aşama: İşletme Dönemi	Adım: Kapasite Raporu
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	<ul style="list-style-type: none"> - 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu - 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanunu - Kapasite Raporlarının Düzenlenmesi Usul ve Esasları 2016/9-1
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	Sanayi Odası
Başvuru Sırasında İstenen Belgeler	<ul style="list-style-type: none"> - Dilekçe - Kapasite Raporu Müracaat Formu - Makine ve Teçhizat Fatura Fotokopileri veya YMM/SMMM Onaylı Makine ve Teçhizat Listesi - Leasing ile Alınmış Olan Makinelerin Leasing Sözleşmeleri Proforma Faturaları ve Ödeme Planları - Makineler Kiralık ise Kira Mukavelesi (İmza Sirküleri ile Birlikte) - SGK e-Bildirge ve Tahakkuk Makbuzu - Onaylı Bilanço - İmza Sirküleri - Sanayi Sicil Belgesi Fotokopisi (Varsa) - Vergi Levhası Fotokopisi - İş Yeri Kiralık ise Kira Mukavelesi, Firmaya Aitse Tapu Fotokopisi - Son Aya Ait Elektrik Faturası Fotokopisi - Kalite Belgeleri Fotokopileri - TOBB Kapasite Raporu Onay Ücretinin Yatırıldığına Dair Dekont
Yapılan İşlem	Kapasite Raporu Başvurusu
İşlem Süresi	1 ay
İşlem Ücreti*	TOBB Kapasite Rapor Onay Ücreti: 700,00 TL - (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği hesabına yatırılması gerekmektedir.) Oda Hizmet Ücreti (Ekspert Ücreti Dahil): 780,00 TL

*Sanayi ve Ticaret Odaları tarafından belirlenmekte olup, il bazında Kapasite Raporu Ücreti, Oda Hizmet Ücreti ve Ekspert ücretleri değişiklik göstermektedir. Verilen işlem ücretleri Ankara Ticaret Odası tarafından 2022 yılı için belirlenen tutarlardır.

2.3.6. Sanayi Sicil Belgesi Alınması Süreci

Gerçekleştirilen yatırımlar kapsamında faaliyet göstermek isteyen yatırımcıların, 6948 Sayılı Sanayi Sicili Kanunu kapsamında, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü'nden Sanayi Sicil Belgesi alması gerekmektedir.

6948 sayılı Sanayi Sicili Kanunu'nun, 2. Maddesi gereği, sanayi işletmelerinin üretim faaliyetlerine başladıktan sonra 2 (iki) ay içinde "Sanayi Sicil Bilgi Sistemi'ne" kayıt olması zorunludur. Her üretim yapılan yerin ayrı ayrı kaydedilmesi gerekmektedir.

Sanayi Sicil Bilgi Sistemi'ne kayıt yapılan her işletme adına Sanayi Sicil Belgesi düzenlenir. Veriliş tarihi itibarıyla Sanayi Sicil Belgesi 2 (iki) yılda bir vize yapılır.

Kanunun 4. Maddesi gereği sanayi işletmelerinin faaliyetlerine son vermeleri, ara vermeleri, yeniden üretime başlaması ve verilen bilgilerde değişiklik olması durumlarında

1 (bir) ay içinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına (ilgili Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğüne) bilgi verilmesi zorunludur.

Sanayi Sicil Belgesi alınması kapsamında ilk kayıt işlemleri ve diğer işlemler, e-Devlet veya Bakanlık web sitesi “Sanayi Sicil Bilgi Sistemi” üzerinden elektronik ortamda yapılmaktadır. Bu doğrultuda işletme yetkilisi tarafından elektronik ortamda yapılan müracaat, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü tarafından ilgili mevzuat hükümleri ve ürün sınıflaması çerçevesinde incelenmektedir. Yapılan incelemeler neticesinde sanayi siciline kayıt için yapılan müracaatın uygun bulunması halinde Sanayi Sicil Belgesi, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü tarafından elektronik ortamda onaylanmaktadır. Yapılan başvurunun onaylandığına dair bilgi, işletme yetkilisine elektronik ortamda verilmektedir. Kaydı uygun bulunmayan müracaat ile eksik ya da hatalı müracaat, gerekçesi belirtilerek reddedilmekte ve yine elektronik ortamda işletmeye bildirilmektedir.

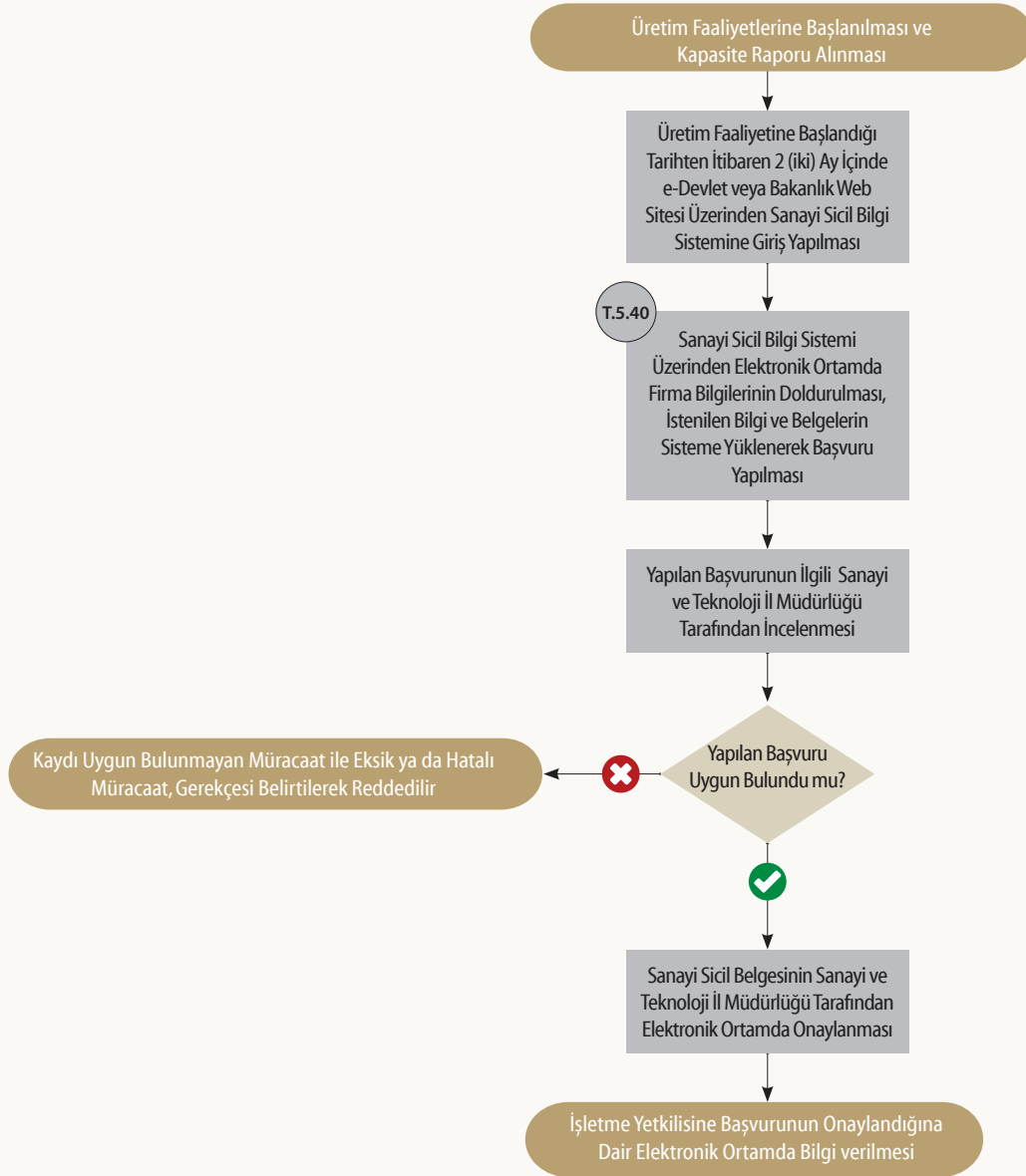
Sanayi Sicil Belgesi’ne sahip olan işletmeler aşağıdaki imkânlardan yararlanma hakkına sahiptir:

- Sanayi Sicil Belgesinin ilgili mevzuat çerçevesinde bağlı bulunan elektrik dağıtım firmasına veya görevli tedarik şirketine ibraz edilerek, elektrik faturalarının sanayi aboneliği tarifelerinden ödenmesi
- Elektrik kullanımlarında %2 oranında TRT payından muaf olunması
- İhracat yapan işletmelerde, ihracat işlemleri tamamlanıncaya kadar KDV ödenmemesi
- Kamu İhale Kanununda yer alan yerli isteklilerin belirlenmesinde avantaj sağlaması
- Kamu kurum ve kuruluşlarının sağladığı desteklerden faydalanma

Sanayi Sicil Belgesi süreci işletme dönemi izinleri arasında yer almakta olup, sürece ait iş ve işlemler *Diyagram 5.25*’te ve *Tablo 5.40*’da verilmiştir.

Diyagram 5.25. Sanayi Sicil Belgesi Alınması Süreci

Tablo 5.40. Sanayi Sicil Belgesi Başvuru Süreci İşlemleri

Aşama: İşletme Dönemi	Adım: Sanayi Sicil Belgesi
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	6948 Sayılı Sanayi Sicili Kanunu Sanayi Sicil Tebliği (SGM 2014/11)
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü (e-devlet veya https://sanayisicil.sanayi.gov.tr)
Başvuru Sırasında İstenen Belgeler	1. Başvuru Dilekçesi (e-Dilekçe) 2. Kapasite Raporu Sureti 3. Kobi Beyannamesi (Küçük ve Orta Ölçekli işletmeler için) 4. Taahhütname (Belgeler elektronik ortamda sisteme yüklenir.)
Yapılan İşlem	Sanayi Sicil Kaydı ve Belge Başvurusu
İşlem Süresi	5 Gün
İşlem Ücreti	Ücretsiz

2.3.7. Çevre İzin ve Lisans Süreci

10.09.2014 tarih ve 29115 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği’nde işletme döneminde çevre izni veya çevre izin ve lisansı alması gereken tesisler tanımlanmış olup çevresel etkilerine göre Ek-1 ve Ek-2 olarak iki liste verilmiştir.

Madencilik sektöründe faaliyet göstermek isteyen yatırımcılar, 10.09.2014 tarih ve 29115 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında değerlendirilmekte olup Çevre İzin ve Lisans süreci işletme dönemi izinleri arasında yer almaktadır.

İşletmenin faaliyete/üretim geçebilmesi için öncelikle anılan yönetmelik kapsamında “Geçici Faaliyet Belgesi” (GFB) alması ve GFB alınma tarihinden itibaren en geç bir yıl içerisinde nihai izin olan Çevre İzin ve Lisans Belgesi alması zorunludur. Ayrıca, çalışma öncesinde 02.03.2019 tarih ve 30702 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik gereği Güvenlik Raporu da hazırlanması gerekmektedir.

Çevre izin ve lisans süreci *Diyagram 5.26*’da, sürece ilişkin işlemler ise *Tablo 5.41*’de sunulmuştur.

Tablo 5.41. Çevre İzin ve Lisans Süreci

Aşama: İşletme Dönemi	Adım: Çevre İzin ve Lisans Belgesi
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	10.09.2014 tarih ve 29115 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği Ek-1/Ek-2
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı / Valilikler
Başvuru Sırasında İstenen Belgeler	<p>İl Müdürlüğü Uygunluk Yazısı İçin;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ÇED Kararı - Kapasite Raporu - Ticaret Sicil Gazetesi - İş Akım Şeması ve Proses Özeti - Tehlikeli Madde ve Tehlikeli Atık Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası. - Sıfır Atık Belgesi veya Sıfır Atık Muafiyeti <p>Geçici Faaliyet Belgesi Başvurusu İçin;</p> <ul style="list-style-type: none"> - İl Müdürlüğü Uygunluk Yazısı - ÇED Kararı - Kapasite Raporu - Ticaret Sicil Gazetesi - İş Akım Şeması ve Proses Özeti - Tehlikeli Madde ve Tehlikeli Atık Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası - Sanayi Sicil Belgesi* - İşletme Planı* - Deneme Yakması Planı* - Düzenli Depolama Tesisi Onay Belgesi* - Maden Atığı Depolama Onay Belgesi* - Mali Teminat* - Maden Atığı Derine Enjeksiyon Onay Belgesi* - Değerlendirme Komisyonu Nihai Kararı* - Teminat Mektubu* - Sterilizasyon Cihazı Uygunluk Belgeleri* - Onaylı Vaziyet Planı* - Gemi Söküm Belgesi* - Atık Kabul Tesisi Onay Belgesi* - Tesis Onay Yazısı* <p>Çevre İzin ve Lisans Belgesi İçin;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Emisyon Ölçüm Raporu* - Akustik Rapor* - Atıksu Deşarjı Teknik Bilgiler Listesi* - AAT Proje Onayı* - AAT Giriş ve Çıkış Atık Su Analiz Sonuçları* - Derin Deniz Deşarjı Teknik Bilgiler Listesi* - Derin Deniz Deşarjı Proje Onayı* - Teknik Uygunluk Raporu* - EPDK Madeni Yağ Lisansı veya Uygunluk Yazısı* - EPDK Biodizel İşletme Lisansı veya Uygunluk Yazısı* - Onaylı Deneme Yakma Planı* - Deneme Yakma Planı Sonuç Raporu* - İzleme Raporları* - Faaliyet Raporu* - İş yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı - TS EN ISO / TEC 17025 Akreditasyon Belgesi*** - Rafinasyon Tesisi Değerlendirme Belgesi***
Yapılan İşlem	Çevre İzin ve Lisans Belgesi
İşlem Süresi	İl Müdürlüğü Uygunluk Yazısı: 60 gün Geçici Faaliyet Belgesi: 30-110 gün Çevre İzin ve Lisans Belgesi: 60-180 gün
İşlem Ücreti**	Geçici Faaliyet Belgesi Bedeli: Ek-2 tesis için 2.550,00 TL, Ek-1 tesis için 7.500,00 TL Çevre İzin ve Lisans Belgesi Bedeli: min. 6.500,00 TL, max. 655.000,00 TL

*Çevre izin ve lisans konusuna göre ilgili olan doküman/dokümanlar gereklidir.

**Çevre İzin ve Lisans konusuna göre değişkenlik göstermektedir.

***Atık Yağ Geri Kazanım Tesisleri için gerekli olan belgelerdir.

2.4. Madencilik Sektörü Teşvikleri

Yatırım teşvik sistemi; Türkiye'nin stratejik sektörleri için önem teşkil eden ara mallara olan ithalat bağımlılığını azaltma potansiyeli taşıyan yatırımları teşvik etmek amacıyla özel olarak tasarlanmıştır. Cari açığın azaltılması, az gelişmiş bölgelere sağlanan yatırım desteklerinin genişletilmesi, destek unsuru miktarlarının artırılması, kümelenme faaliyetlerinin teşvik edilmesi, teknoloji dönüşümü sağlayacak yatırımların desteklenmesi yeni yatırım teşvik sisteminin temel amaçları arasında yer almaktadır.¹

1 Ocak 2012 tarihi itibarıyla geçerli olan yeni yatırım teşvik sistemi dört ayrı teşvik uygulamasından oluşmaktadır:

1. Bölgesel Teşvik: İller arasındaki gelişmişlik farkını azaltmayı ve illerin üretim ve ihracat potansiyellerini artırmayı hedefler.
2. Öncelikli Yatırım Konuları: Belirli yatırım konularının 5. Bölge destekleri ile desteklenmesi hedeflenmektedir.
3. Stratejik Yatırımlar: Cari açığın azaltılmasına katkı sağlayacak katma değeri yüksek yatırımlar desteklenmektedir.
4. Genel Teşvik: Teşvik edilmeyecek yatırım konuları dışında kalan tüm yatırımları kapsamaktadır.

2.4.1. Yatırım Teşvik Belgesi Başvurusu

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca başvuru süreçlerinin sadeleştirilmesi ve bürokratik işlemlerin hızlandırılması amacıyla geliştirilen ve Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından yönetilen e-TUYS adlı web tabanlı uygulama aracılığıyla başvurular, elektronik ortamda değerlendirilerek sonuçlandırılmaktadır.

e-TUYS'ta yatırımcı adına işlem yapmak isteyen kişiler, elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarından temin edilecek nitelikli elektronik sertifikaya sahip olmalıdır (e-imza). Bu kişilerin e-TUYS'ta işlem yapabilmeleri için Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından kullanıcı olarak yetkilendirilmeleri gerekmektedir.

e-TUYS aracılığı ile tesis bilgileri sisteme eksiksiz olarak girilir ve yatırım teşvik belgesi başvurusu yapılır. Başvuru sürecine ilişkin bilgi ve belgeler *Tablo 5.42'*de verilmiştir.

¹ Kaynak: www.invest.gov.tr

Tablo 5.42. Yatırım Teşvik Belgesi Başvuru Süreci

Aşama: Yatırım Dönemi	Adım: Yatırım Teşvik Belgesi Başvuru Süreci
Kapsam	Açıklama / Süre / Bütçe
İlgili Yönetmelik ve/veya Kanun	20.06.2012 tarih ve 28329 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2012/1)
Başvuru Yapılacak Kurum/Kuruluş	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü
Başvuru Sırasında İstenen Belgeler	- Kapasite raporu - Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi - Vergi levhası - ÇED kararı - SGK'den alınan "Borcu yoktur." yazısı - Üretim Akış Şeması
Yapılan İşlem	Yatırım Teşvik Belgesi Başvurusu
İşlem Süresi	7 iş günü
İşlem Ücreti	Belge Ücreti / Yatırım Teşvik Belgesi Düzenlenmesi Yatırım Tutarı 5 milyon TL'ye kadar: 2.000,00 TL Yatırım Tutarı 5 - 25 milyon TL arası: 5.000,00 TL Yatırım Tutarı 25 milyon TL üzeri olanlar: 10.000,00 TL

Yatırım teşvik sisteminde madencilik yatırımları ile 3213 sayılı Maden Kanunu'nda tanımlanmış 4-b grubunda yer alan madenlerin girdi olarak kullanıldığı elektrik üretimi yatırımları öncelikli yatırımlar kapsamında yer almaktadır. Bu yatırımlara asgari 5. Bölge teşviki verilmekte olup maden ocakları veya maden işleme ve zenginleştirme tesisleri olmak üzere diğer II. grup ve üstü madenlerin ocakları veya işleme tesisleri teşvik kapsamı içerisindedir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
**YATIRIM
OFİSİ**